

Strategia Rozwoju Gminy Dąbrówka na lata 2023-2030

/PROJEKT/

***DOKUMENT BĘDĄCY EFEKTEM WSPÓŁPRACY MIESZKAŃCÓW
I WŁADZ GMINY DĄBRÓWKA Z FIRMAĄ BC CONSULTING BOŻENA
CEBULA***





Spis treści

WPROWADZENIE	3
1. DIAGNOZA GMINY	6
1.1. Położenie, podział administracyjny, układ komunikacyjny	6
1.2. Struktura demograficzna	8
1.3. Kultura.....	15
1.4. Edukacja	16
1.5. Pomoc społeczna	17
1.6. Ochrona zdrowia.....	18
1.7. Bezpieczeństwo publiczne.....	19
1.8. Działalność organizacji pozarządowych	20
1.9. Bezrobocie	20
1.10. Gospodarka i rynek pracy.....	21
1.11. Rolnictwo	23
1.12. Sport, rekreacja i turystyka	25
1.13. Dziedzictwo kulturowe	26
1.14. Środowisko przyrodnicze i warunki klimatyczne.....	26
1.15. Infrastruktura techniczna	27
1.16. Zasoby komunalne, społeczne i socjalne	28
2. PODSUMOWANIE DIAGNOZY, WNIOSKI	29
3. OCENA SYTUACJI GMINY DĄBRÓWKA – WNIOSKI Z KONSULTACJI SPOŁECZNYCH	32
4. ANALIZA SWOT	35
5. WYZWANIA I POTENCJAŁY ROZWOJOWE.....	38
6. WIZJA, MISJA, CELE STRATEGICZNE	40
7. PROJEKTY STRATEGICZNE, WYKAZ PLANOWANYCH INWESTYCJI	44
8. OBSZARY FUNKCJONALNE I OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI	58
8.1. Kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej w województwie	58
8.2. Strefy funkcjonalne w gminie	59
8.3. Obszary strategicznej interwencji.....	65
9. KORELACJA STRATEGII ROZWOJU GMINY Z DOKUMENTAMI WYŻSZEGO RZĘDU	69
10. POTENCJALNE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA DZIAŁAŃ INWESTYCYJNYCH	77
11. ASPEKT ŚRODOWISKOWY REALIZACJI STRATEGII	82
12. SYSTEM REALIZACJI STRATEGII.....	85
SPIS ILUSTRACJI.....	88
SPIS TABEL.....	89

Strategia Rozwoju Gminy Dąbrówka na lata 2023-2030



ZAŁĄCZNIKI	91
Załącznik nr 1: Analiza ankiet dot. stanu istniejącego oraz perspektyw rozwoju gminy Dąbrówka	91



WPROWADZENIE

Strategia rozwoju gminy to dokument programowania rozwoju lokalnego, który określa priorytetowe kierunki przedsięwzięć samorządu lokalnego oraz cele rozwoju społeczno-gospodarczego danego obszaru z założeniem partycypacji społecznej. *Strategia Rozwoju Gminy Dąbrówka na lata 2023 – 2030* powstała z uwzględnieniem zapisów Ustawy z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz zmianami niektórych innych ustaw (Dz. U. 2020, poz. 1378).

Nadrzędną funkcją *Strategii* jest zdefiniowanie celów strategicznych, celów operacyjnych i kierunków działań adekwatnych do potrzeb i oczekiwań społeczności lokalnej a także zdefiniowanie metod ich wdrażania w taki sposób, aby zapewnić stałą poprawę warunków życia mieszkańców gminy. Istotnym elementem podczas określania wizji i misji rozwoju gminy Dąbrówka, było zachowanie spójności i korelacji z założeniami dokumentów o randze krajowej, regionalnej i lokalnej w tym m.in. z:

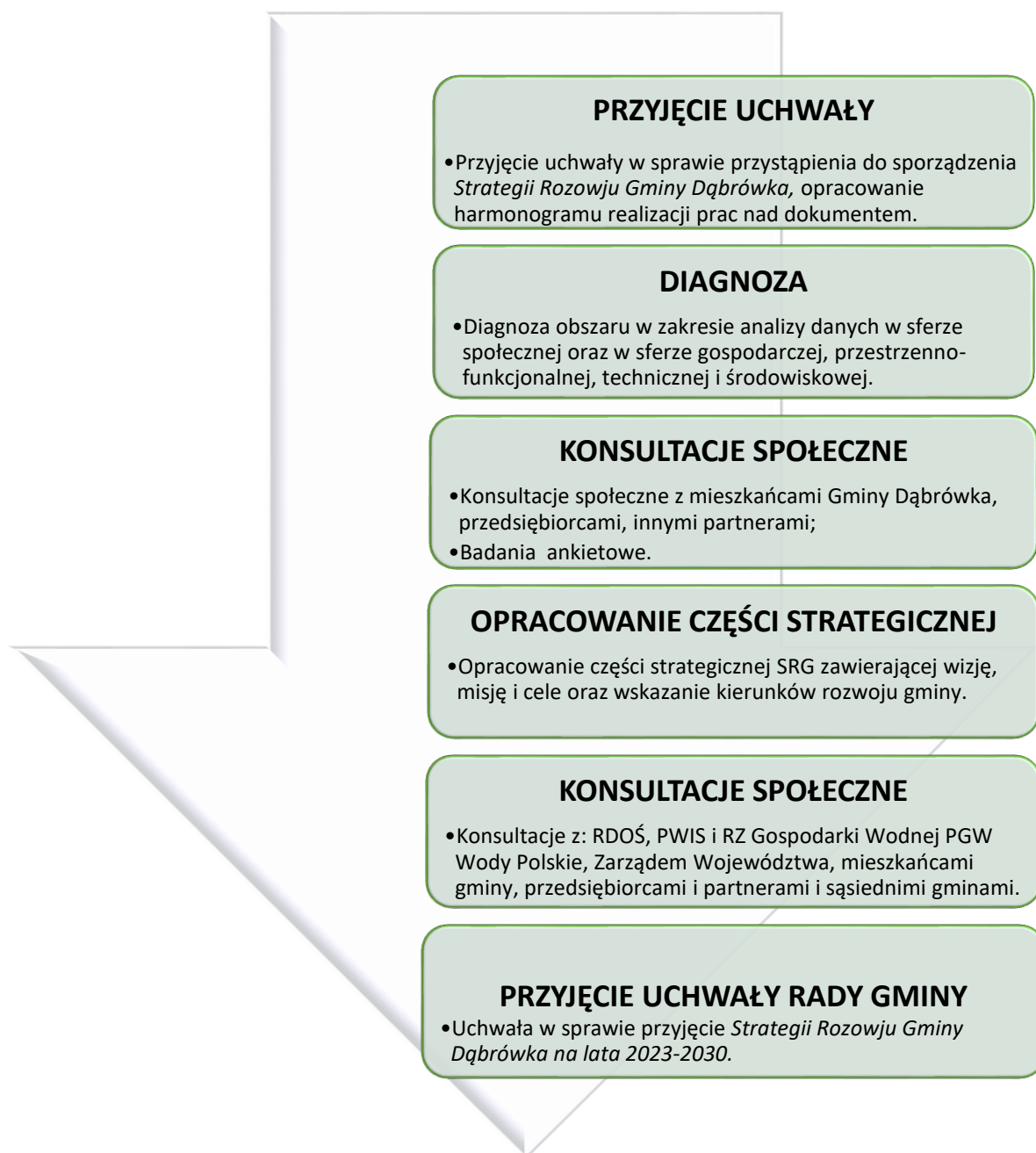
- *Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030,*
- *Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 z perspektywą do 2030,*
- *Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności,*
- *Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku,*
- *Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej,*
- *Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze,*
- *Program Ochrony Powietrza dla Mazowsza,*
- *Strategia Rozwoju Powiatu Wołomińskiego Do 2025 Roku,*
- *Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Powiatu Wołomińskiego do roku 2025,*
- *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Dąbrówka,*
- *Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Dąbrówka na lata 2022-2028,*
- *Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrówka.*

Czas realizacji *Strategii* pokrywa się z nową perspektywą finansową Unii Europejskiej przypadającą na lata 2021-2027 i obejmuje lata 2023-2030. Okres ten jest spójny z przedziałem czasowym obowiązywania *Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego* i pozwala na dopasowanie działań na szczeblu lokalnym z możliwościami pozyskania dofinansowań zewnętrznych jak również na zachowanie korelacji w kierunkach rozwoju gminy Dąbrówka z działaniami podejmowanymi na szczeblu regionalnym.

Prace nad *Strategią Rozwoju Gminy Dąbrówka na lata 2023-2030* oparte były na aktywnym uczestnictwie mieszkańców gminy tj. na partycypacji społecznej i koncentrowały się na następujących etapach:



Ilustracja 1: Etapy opracowania Strategii Rozwoju Gminy Dąbrówka na lata 2023-2030



Strategia Rozwoju Gminy Dąbrówka składa się z następujących elementów:

- diagnoza jako punkt wyjścia do konstruowania wniosków i kierunków działań, analizy potencjału społeczno-gospodarczego gminy Dąbrówka, uwzględniającej uwarunkowania przestrzenne analizowanego obszaru;
- część strategiczna uwzględniająca kierunki działań pozwalające na osiągnięcie zakładanych celów strategicznych i operacyjnych.

Strategia Rozwoju Gminy Dąbrówka na lata 2023-2030



Realizacja założeń zawartych w przedmiotowym opracowaniu wpłynie na spójny rozwój społeczno-gospodarczy gminy Dąbrówka w oparciu o zasady zrównoważonego rozwoju, stymulując aktywizację i integrację społeczności lokalnej.



1. DIAGNOZA GMINY

1.1. Położenie, podział administracyjny, układ komunikacyjny

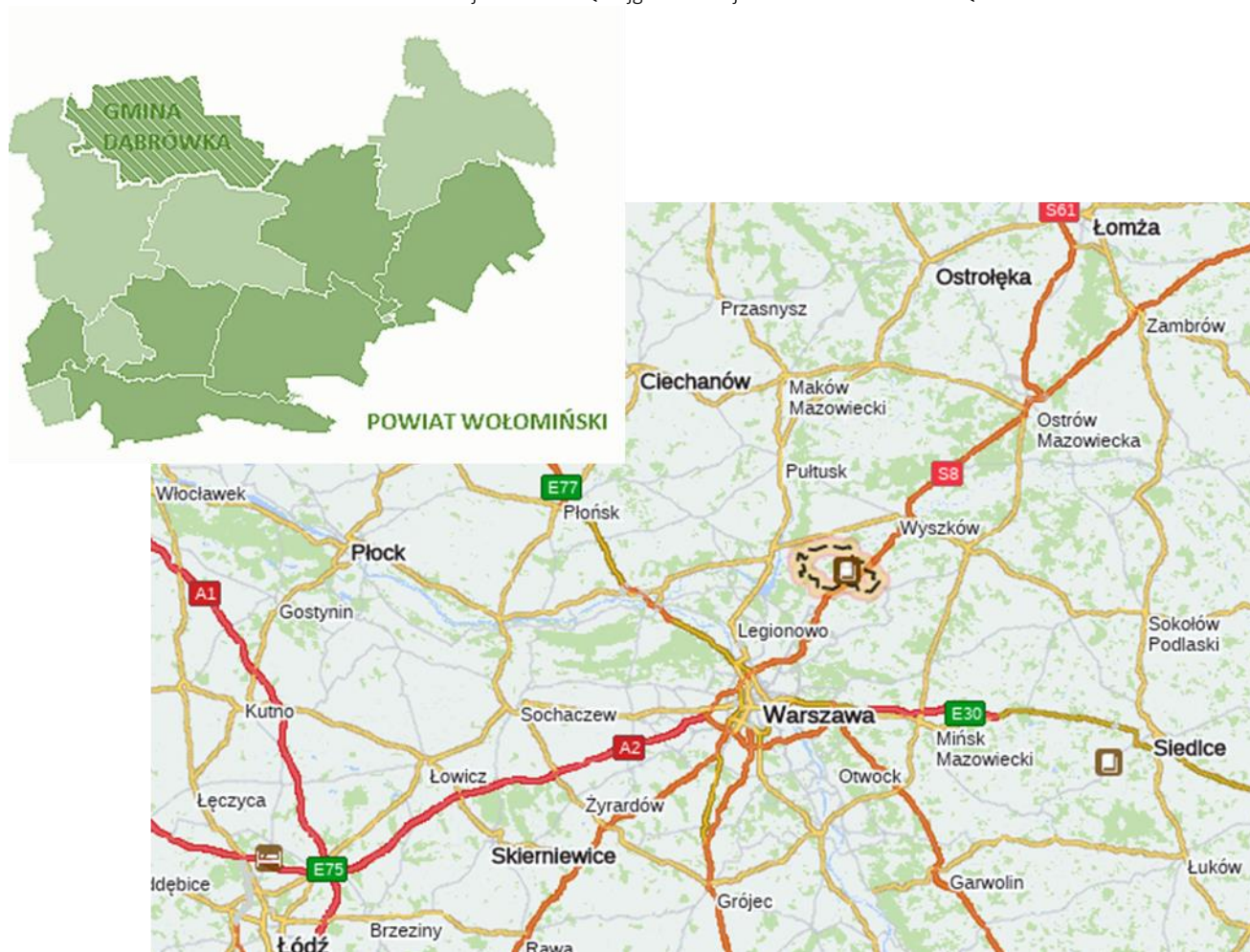
Gmina Dąbrówka to gmina wiejska usytuowana w centralnej części województwa mazowieckiego w powiecie wołomińskim, zlokalizowana 35 km na północnym wschodzie od Warszawy. Gmina graniczy z następującymi gminami:

- od południa z gminą wiejską Klembów i gminą miejską Tłuszcz zlokalizowanymi w powiecie wołomińskim,
- od południowego zachodu z gminą miejsko-wiejską Radzymin usytuowaną na terenie powiatu wołomińskiego,
- od północy z gminami wiejskimi Somianka i Zabrodzie leżącymi na obszarze powiatu wyszkowskiego.

Wizualizację lokalizacji gminy stanowią poniższe mapy.

Ilustracja 2: Gmina Dąbrówka – lokalizacja w skali kraju, województwa i powiatu,

<https://mapa.targeo.pl/gmina%20D%C4%85br%C3%B3wka%20,24,21.3314652,52.4926659?data=eyJmdHMiOncicSI6ImdtaW5hIERcdTAXMDVicx1MDBmM3drYSAiLCJljoIUew2MDQ4MjgifSwid2luljoic2VhcmNoLWZvcn0ifQ==>



Gmina Dąbrówka jest jedną z 12 gmin powiatu wołomińskiego i zajmuje obszar 109,2 km², co stanowi 11,4% powierzchni powiatu i stawia ją na trzecim pod względem wielkości gmin w powiecie wołomińskim.



Tabela 1: Wykaz i wielkość gmin powiatu wołomińskiego, oprac. własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

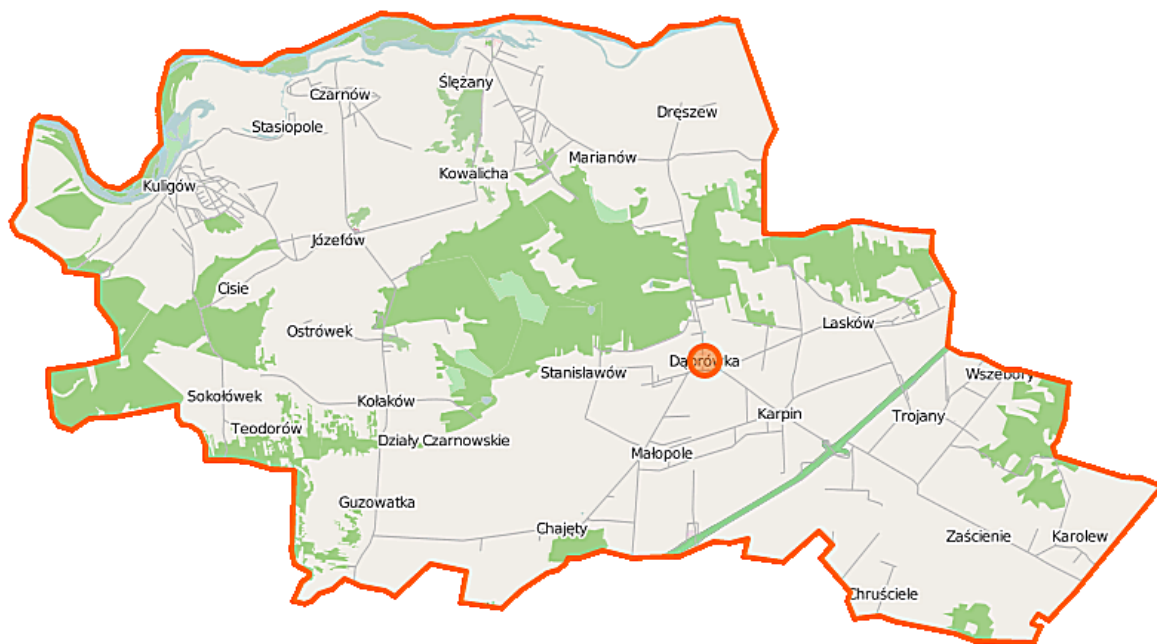
Lp.	Nazwa	Powierzchnia (ha)
1.	Powiat wołomiński	95 356
2.	Gmina Dąbrówka	10 922
3.	Gmina Jadów	11 658
4.	Gmina Klembów	8 570
5.	Gmina Kobyłka	1 964
6.	Gmina Marki	2 615
7.	Gmina Poświętne	10 395
8.	Gmina Radzymin	12 946
9.	Gmina Strachówka	10 773
10.	Gmina Tłuszcz	10 301
11.	Gmina Wołomin	6 166
12.	Gmina Ząbki	1 098
13.	Gmina Zielonka	7 948

Podstawowy układ komunikacyjny umożliwiający powiązania wewnętrzne i zewnętrzne tworzą drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne znajdujące się na terenie Gminy Dąbrówka lub sąsiednich gminach. Przez teren gminy przebiega droga krajowa S8, łącząca Warszawę z Białymstokiem, będąca częścią trasy europejskiej E67 Warszawa – Białystok – Helsinki tzw. Via Baltica.

W skład gminy Dąbrówka wchodzi 27 sołectw tj.: Chajęty, Chruściele, Cisie, Czarnów, Dąbrówka, Dręszew, Działy Czarnowskie, Guzowatka, Józefów, Karolew, Karpin, Kołaków, Kowalicha, Kuligów, Lasków, Ludwinów, Małopole, Marianów, Ostrówek, Sokołówek, Stanisławów, Stasiopole, Ślężany, Teodorów, Trojany, Wszebory, Zaścienie o łącznej powierzchni 10 922 ha. Siedzibą władz gminy, pełniącą funkcję ośrodka administracyjno-usługowego jest miejscowość Dąbrówka zajmująca 520,7 ha tj. 4,77% powierzchni całkowitej gminy.

Ilustracja 3: Gmina Dąbrówka, źródło:

[https://pl.wikipedia.org/wiki/D%C4%85br%C3%B3wka_\(gmina\)#/media/Plik:D%C4%85br%C3%B3wka_\(gmina\)_location_map.png](https://pl.wikipedia.org/wiki/D%C4%85br%C3%B3wka_(gmina)#/media/Plik:D%C4%85br%C3%B3wka_(gmina)_location_map.png)

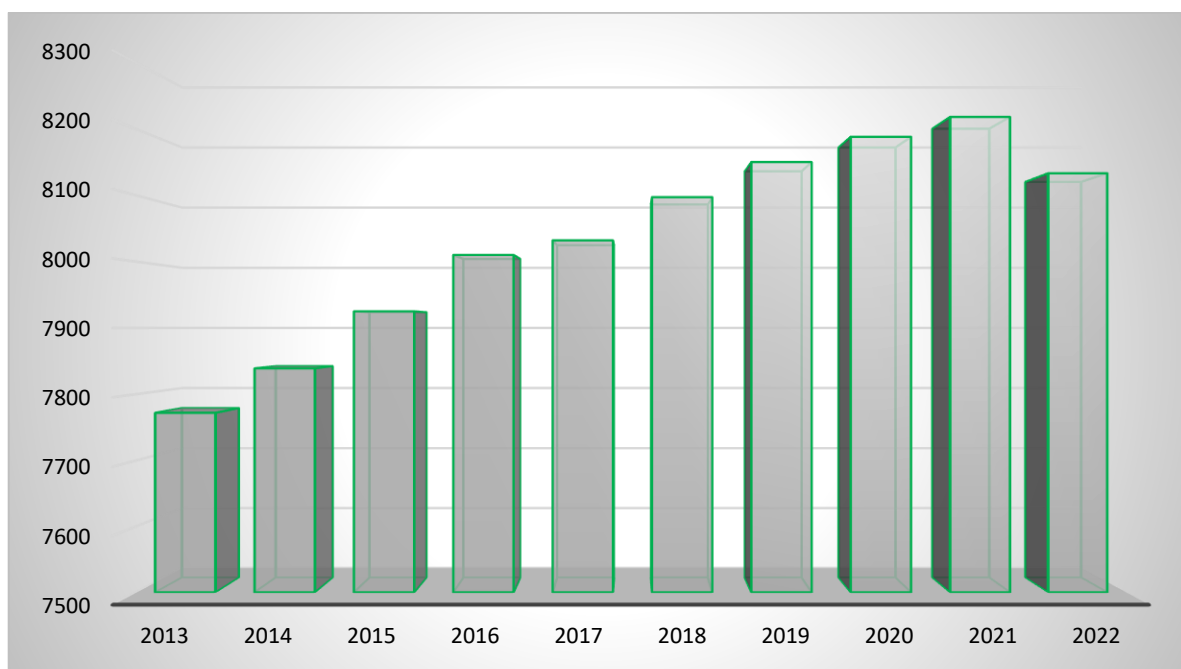


1.2. Struktura demograficzna

Trendy demograficzne stanowią jeden z podstawowych czynników wpływających na rozwój miast i gmin. Według danych wewnątrznych gminy Dąbrówka na dzień 31.12.2022 r. gmina zamieszkiwana była przez 8133 mieszkańców, co stanowiło 4,44% ludności powiatu wołomińskiego. Gęstość zaludnienia na omawianym obszarze kształtuje się na poziomie ok. 73 os./km², co sytuuje gminę Dąbrówka wśród gmin powiatu wołomińskiego o najmniejszej gęstości zaludnienia (poniżej 100 osób/km²), do których zaliczają się gminy wiejskie, położone we wschodniej i północnej części powiatu: Strachówka, Poświętne, Jadów i Dąbrówka.

Zgodnie z analizą danych Głównego Urzędu Statystycznego, w latach 2002-2021 liczba mieszkańców gminy Dąbrówka wzrosła o 3,75%.

Ilustracja 4: Liczba ludności w gminie Dąbrówka w latach 2013-2021, oprac. własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego



Poniższa tabela prezentuje strukturę demograficzną w 2022 roku z uwzględnieniem podziału na miejscowości.

Tabela 2: Liczba ludności wg miejscowości zameldowanych na pobyt stały i czasowy (wg stanu na dzień 31.12.2022 roku), źródło: dane demograficzne Urzędu Gminy w Dąbrówce

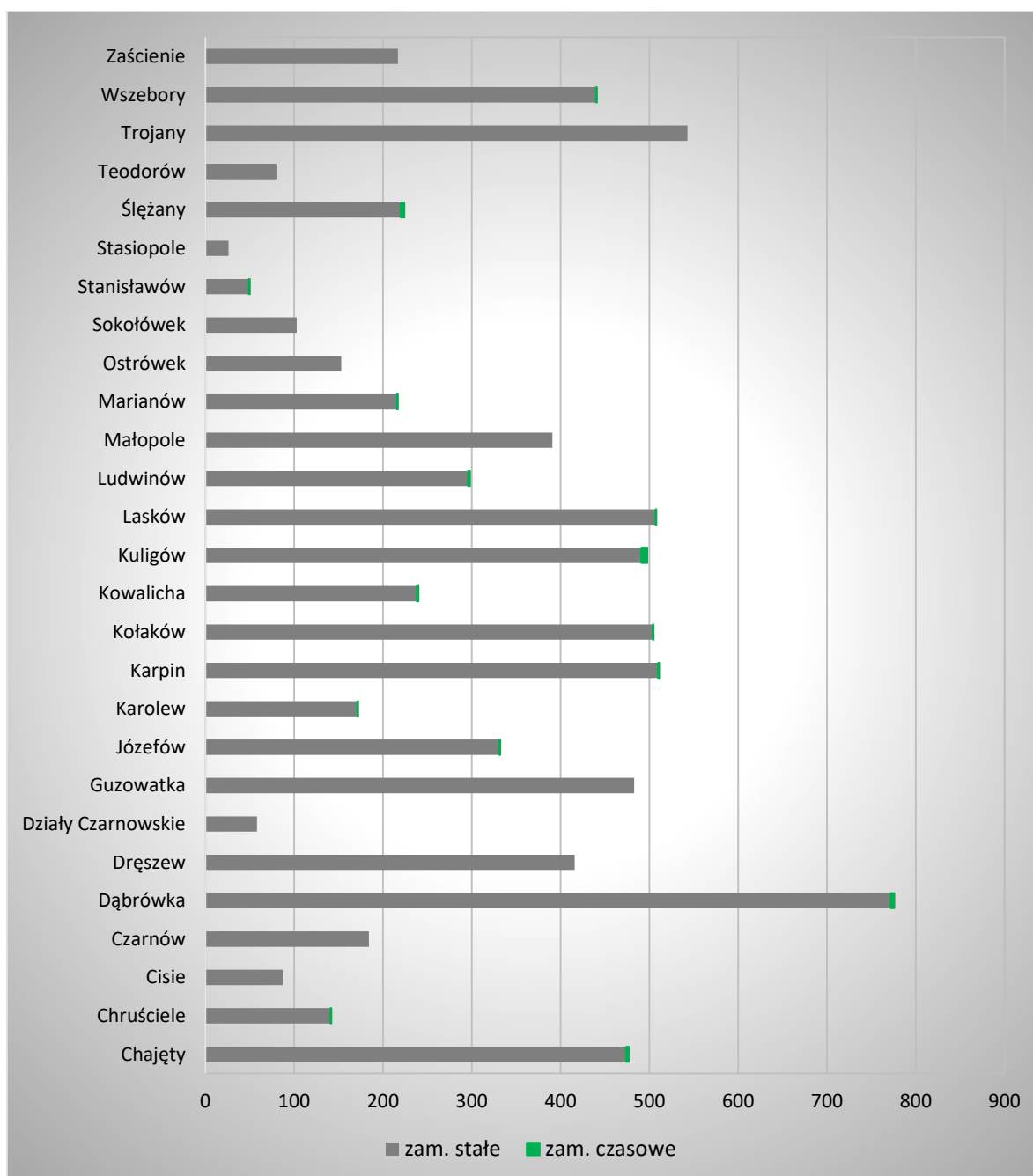
LP.	MIEJSCOWOŚĆ	ZAM. STAŁE	ZAM. CZASOWE
1.	Chajęty	474	3
2.	Chruściele	141	1
3.	Cisie	87	0
4.	Czarnów	184	0
5.	Dąbrówka	772	4
6.	Dręszew	416	0

Strategia Rozwoju Gminy Dąbrówka na lata 2023-2030



7.	Działy Czarnowskie	58	0
8.	Guzowatka	483	0
9.	Józefów	331	1
10.	Karolew	171	1
11.	Karpin	510	2
12.	Końaków	504	1
13.	Kowalicha	238	2
14.	Kuligów	491	7
15.	Lasków	507	1
16.	Ludwinów	296	2
17.	Małopole	391	0
18.	Marianów	216	1
19.	Ostrówek	153	0
20.	Sokołówek	103	0
21.	Stanisławów	49	1
22.	Stasiopole	26	0
23.	Ślężany	220	4
24.	Teodorów	80	0
25.	Trojany	543	0
26.	Wszebory	440	1
27.	Zaścienie	217	0
	RAZEM	8101	32

Ilustracja 5: Graficzne ujęcie liczebności mieszkańców w poszczególnych miejscowościach gminy Dąbrówka



Największą liczebnością mieszkańców charakteryzowała się miejscowość Dąbrówka będąca siedzibą gminy i głównym lokalnym ośrodkiem administracyjno-edukacyjno-gospodarczym zamieszkiwana łącznie przez 776 osób (co stanowi 9,54% ogółu mieszkańców gminy). Kolejnymi ośrodkami o wysokim zaludnieniu w odniesieniu do obszaru gminy są: Trojany, Karpin, Lasków i Kołaków.

Poniższa tabela przedstawia strukturę demograficzną na terenie gminy Dąbrówka w 2022 roku z uwzględnieniem kryterium płci i wieku mieszkańców.

Tabela 3: Struktura demograficzna z podziałem na płeć i wiek mieszkańców w gminie Dąbrówka stan na dzień 31.12.2022 r., źródło: dane demograficzne Urzędu Gminy w Dąbrówce

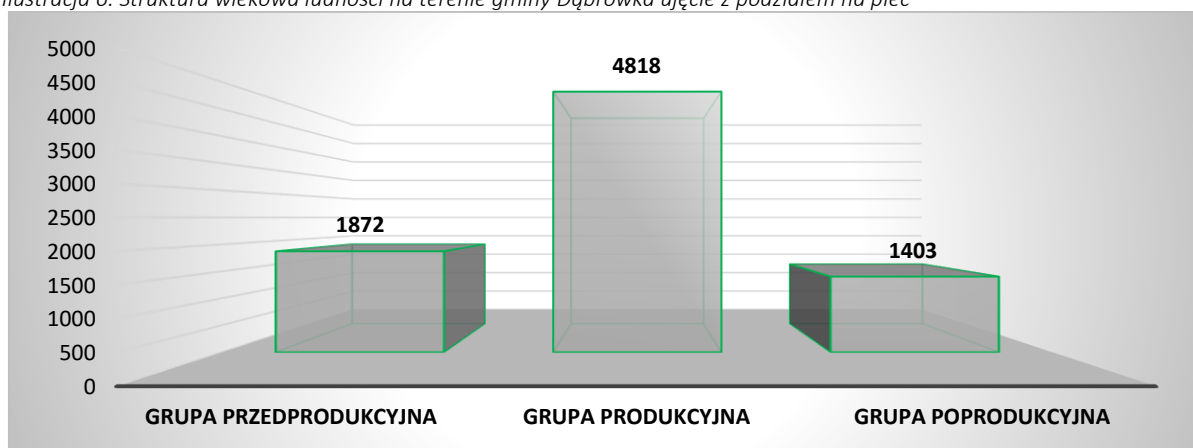
Strategia Rozwoju Gminy Dąbrówka na lata 2023-2030



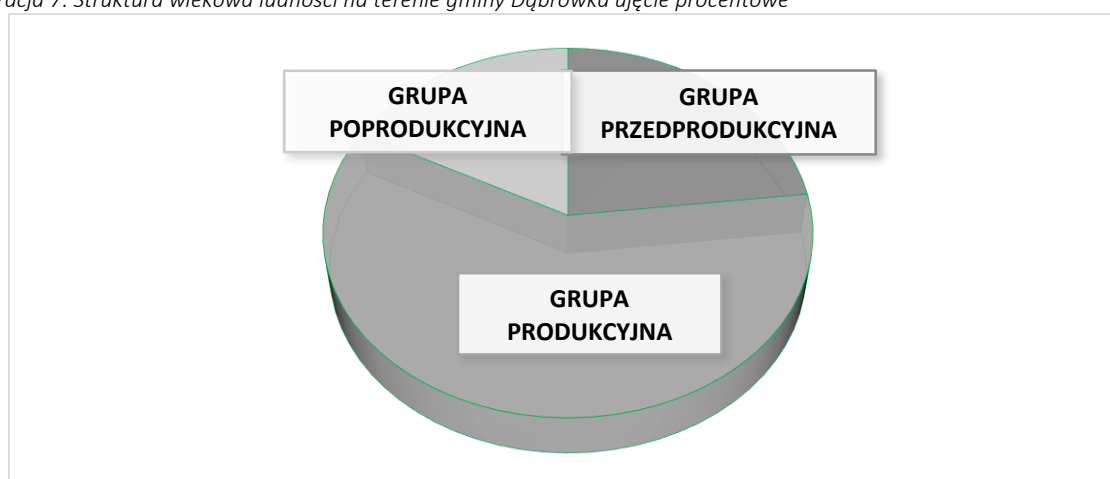
Wiek	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem
0-2	144	137	281
3	50	57	107
4-5	112	98	210
6	50	58	108
7	55	46	101
8-12	284	226	510
13-15	173	181	354
16-17	105	96	201
18	48	43	91
19-65	2489	0	2489
19-60	0	2238	2238
>60	493	9	493
>65	0	910	910
Ogółem	4003	4090	8093

Poniższa ilustracja przedstawia podział mieszkańców gminy Dąbrówka na grupy tj.: przedprodukcyjną, czyli dzieci i młodzież do 18 roku życia, produkcyjną definiowaną jako ludność od 18 do 65 roku życia mężczyźni i od 18 do 60 roku życia kobiety oraz poprodukcyjną tj. 65+.

Ilustracja 6: Struktura wiekowa ludności na terenie gminy Dąbrówka ujęcie z podziałem na płeć



Ilustracja 7: Struktura wiekowa ludności na terenie gminy Dąbrówka ujęcie procentowe



Struktura wiekowa ludności na terenie gminy Dąbrówka wykazuje dominantę grupy przedprodukcyjnej w stosunku do produkcyjnej. Średni wiek mieszkańców wynosi 38,1 lat i jest mniejszy



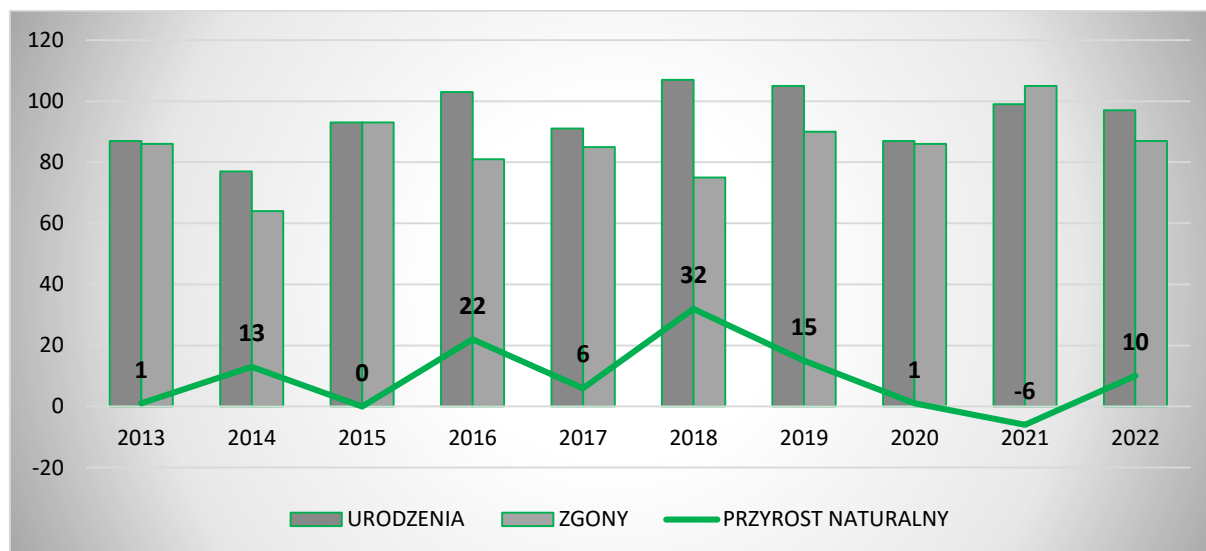
od średniego wieku mieszkańców województwa mazowieckiego oraz mniejszy od średniego wieku mieszkańców całej Polski.

Zgodnie z danymi statystycznymi gminy Dąbrówka, w 2022 roku gmina odnotowała dodatni przyrost naturalny wynoszący na dzień 31.12.2022 r. 10. W 2022 roku urodziło się 97 dzieci i zarejestrowano 87 zgonów.

Tabela 4: Przyrost naturalny w gminie Dąbrówka w latach 2012-2022, oprac. własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

KATEGORIA	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
URODZENIA	87	77	93	103	91	107	105	87	99	97
ZGONY	86	64	93	81	85	75	90	86	105	87
PRZYROST NATURALNY	1	13	0	22	6	32	15	1	-6	10

Ilustracja 8: Przyrost naturalny w gminie Dąbrówka w latach 2012-2022, oprac. własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego



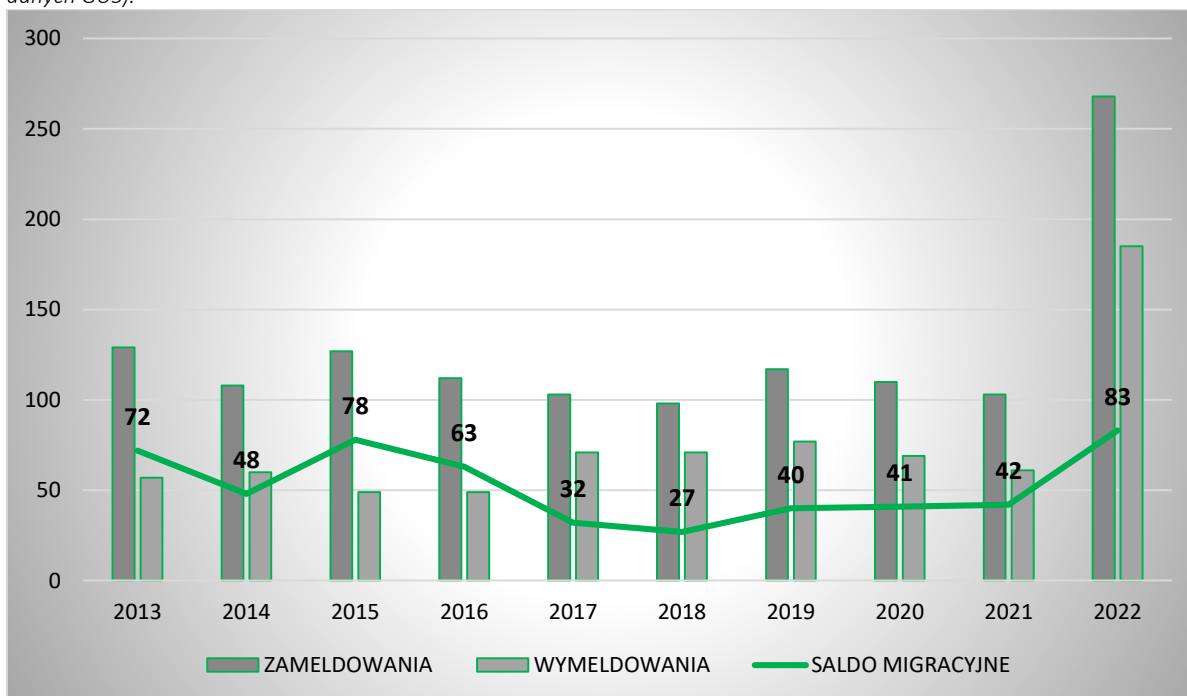
W 2022 roku, zgodnie z danymi ewidencyjnymi gminy Dąbrówka, zarejestrowano 268 zameldowań i 185 wymeldowań, co pozwala na określenie salda migracyjnego jako dodatnie wynoszące 83.

Tabela 5: Migracja w gminie Dąbrówka w latach 2012-2022, oprac. własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego Prognozowana liczba ludności w gminie Dąbrówka do roku 2047 (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS).

KATEGORIA	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
ZAMELDOWANIA	129	108	127	112	103	98	117	110	103	268
WYMELDOWANIA	57	60	49	49	71	71	77	69	61	185
SALDO MIGRACYJNE	72	48	78	63	32	27	40	41	42	83

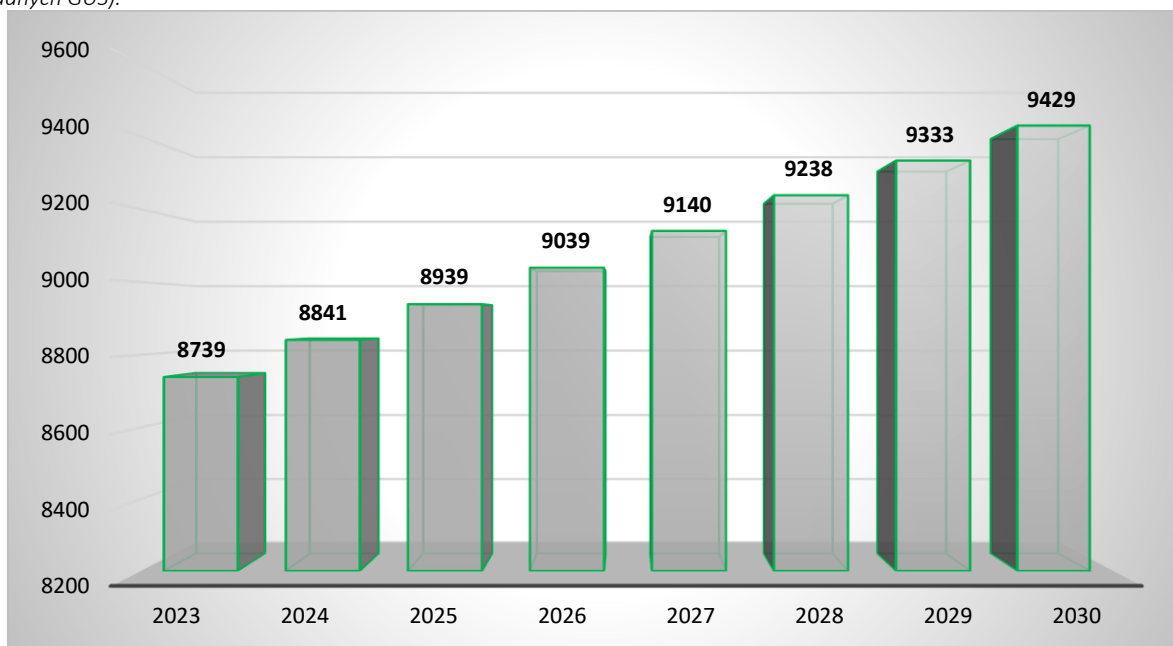


Ilustracja 9: Migracja w gminie Dąbrówka w latach 2012-2022, oprac. własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego Prognozowana liczba ludności w gminie Dąbrówka do roku 2047 (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS).



Biorąc pod uwagę analizę struktury demograficznej oraz tendencje zmian liczby ludności wynikające z przyrostu naturalnego i salda migracji, a także uwzględniając prognozy Głównego Urzędu Statystycznego należy stwierdzić, że w perspektywie do roku 2030 liczba mieszkańców na terenie gminy Dąbrówka będzie stopniowo wzrastać.

Ilustracja 10: Prognozowana liczba ludności w gminie Dąbrówka do roku 2030 (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS).





1.3. Kultura

Gmina Dąbrówka mając na uwadze konieczność zapewnienia mieszkańcom możliwości wszechstronnego rozwoju, wspiera działania w zakresie prowadzenia działalności kulturalno-oświatowej poprzez działalność placówek, proponujących szeroką ofertę kulturalną. Należą do nich:

- Gminne Centrum Kultury w Dąbrówce
- Gminna Biblioteka Publiczna w Dąbrówce.

Tabela 6: Charakterystyka podmiotów realizujących zadania z zakresu szerzenia kultury na terenie gminy Dąbrówka

LP.	NAZWA PODMIOTU	CHARAKTERYSTYKA
1.	Gminne Centrum Kultury w Dąbrówce	<p>Gminne Centrum Kultury w Dąbrówce funkcjonuje od roku 2000, prowadząc swoje działania zgodnie z przyjętym statutem w zakresie upowszechniania kultury, prowadzenia zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży, organizacji imprez kulturalnych, warsztatów, wystaw malarskich i fotograficznych. W ramach działalności placówki organizowany jest szereg zajęć stałych/ dodatkowych. Oferta rozbudowała się przez ostatnie lata o te, które wynikły z potrzeb mieszkańców. Obecnie GCK oferuje aż 16 zajęć stałych - artystycznych i rozwijających kompetencje, edukacyjnych oraz sportowych, w których bierze udział ok 260 uczestników.</p> <p>Na terenie Gminy Dąbrówka organizowane są cykliczne wydarzenia kulturalne, trwale wpisane w harmonogram imprez odbywających się podczas cyklu rocznego. Obecnie należą do nich między innymi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bal karnawałowy dla dzieci, 2. „Weller 2. Kołaków `44” – uroczystości upamiętniające operacje WELLER 2 i zrzut Cichociemnych żołnierzy AK na placówkę odbiorczą „Imbryk” w kwietniu 1944 roku, 3. Konkurs poetycki „Cyprian Norwid Poeta Naszej Ziemi” o zasięgu ponadlokalnym, 4. Piknik letni, 5. „Huzarzy Śmierci. Policjanci w obronie Ojczyzny”, obchody upamiętniające walkę pod Kuligowem w 1920 roku, 6. Akcja letnia, ferie 7. Uroczystości patriotyczne
2.	Gminna Biblioteka Publiczna w Dąbrówce	<p>Gminna Biblioteka Publiczna w Dąbrówce istnieje od ponad 60 lat. Do Rejestru Instytucji Kultury została wpisana w 2008 roku. Prowadzi swoje działania zgodnie z przyjętym statutem w zakresie rozwijania i zaspokajania potrzeb czytelniczych, informacyjnych, edukacyjnych i samokształceniowych Gminy Dąbrówka oraz upowszechnianiu wiedzy i kultury. Nadzór nad działalnością Gminnej Biblioteki Publicznej w Dąbrówce sprawują: Powiatowa Biblioteka w Wołominie oraz Biblioteka m. st. Warszawy-Biblioteka Wojewódzka. Biblioteka posiada filię w Józefowie.</p> <p>Zgodnie ze statystykami prowadzonymi przez Gminną Bibliotekę Publiczną księgozbiór placówki liczy ogółem 19 502 woluminów, natomiast księgozbiór filii w Józefowie umożliwia skorzystanie z wypożyczenia 7 105 pozycji książkowych. W swoich zbiorach GBP w Dąbrówce posiadają także 1167 egzemplarzy zbiorów specjalnych w tym 570 audiobooków. Filia w Józefowie posiada 209 zbiorów specjalnych. Zakup nowości wydawniczych oraz uzupełnianie księgozbioru oparte są na systematycznym wydatkowaniu posiadanych środków własnych oraz dotacji Biblioteki Narodowej dzięki realizacji programu „Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych” Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025.</p> <p>W odniesieniu do liczby czytelników korzystających ze zbiorów biblioteki, zgodnie ze stanem z dnia 31.12.2022 r. zarejestrowano</p>



ogółem 583 czytelników GBP w Dąbrówce oraz 129 czytelników korzystających ze zbiorów Filii w Józefowie.

Celem Gminnej Biblioteki Publicznej w Dąbrówce jest zintegrowanie biblioteki ze społecznością lokalną, zadbanie o potrzeby mieszkańców dotyczące nie tylko czytelnictwa, lecz także wiedzy i kultury. Biblioteka ma być „trzecim miejscem” do odpoczynku, relaksu, nawiązywania nowych znajomości, do integracji. Cel ten jest możliwy do osiągnięcia poprzez organizowanie spotkań w bibliotece, spektakli teatralnych, podcastów. Biblioteka musi systematycznie zaopatrywać się w nowości wydawnicze i poszerzyć swoją ofertę o możliwość wypożyczenia książek i audiobooków w formie online. Te cele są możliwe do osiągnięcia dzięki pozyskiwaniu dodatkowych środków finansowych i udziałowi biblioteki w konkursach i dotacjach instytucji takich jak Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Fundacja BGK, Fundacja Orlen i.in. oraz dzięki pomocy finansowej Organizatora tj. Gminy Dąbrówka.

1.4. Edukacja

Do zadań gminy należy zapewnienie warunków działania szkół i przedszkoli, wykonywanie remontów obiektów szkolnych, wyposażenie placówek oświatowych w niezbędny sprzęt, pomoce dydaktyczne, które pozwolą realizować programy nauczania, przeprowadzanie egzaminów i konkursów. Gmina Dąbrówka realizuje zadania oświatowe wynikające z ustawy o systemie oświaty i rozporządzeń wykonawczych poprzez zabezpieczenie działalności przedszkoli, szkół podstawowych i opieki nad dziećmi do lat 3, a także zapewnia dostępność do edukacji dla uczniów niepełnosprawnych, finansując dowóz uczniów niepełnosprawnych do szkół poza terenem gminy.

Zadania oświatowe realizowane są przy pomocy środków otrzymanych z budżetu państwa – subwencji oświatowej oraz z budżetu gminy. Na terenie gminy Dąbrówka obecnie funkcjonują następujące placówki edukacyjne:

- 1 przedszkole publiczne: Przedszkole Samorządowe „Pod Wesołym Ekoludkiem” w Dręszewie,
- 3 oddziały przedszkolne:
 - Oddział Przedszkolny przy Publicznej Szkole Podstawowej im. Bitwy Warszawskiej 1920 w Józefowie,
 - Oddział Przedszkolny przy Publicznej Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Guzowatce,
 - Oddział Przedszkolny przy Publicznej Szkole Podstawowej im. Adeli Goszczyńskiej we Wszeborach,
- 2 przedszkola niepubliczne działające na zasadach placówek publicznych (wyłonione w konkursie), w których gmina finansuje 100% pobyt dzieci od 2,5 roku: Przedszkole Niepubliczne "Wyspa Malucha" we Wszeborach, Przedszkole Niepubliczne "Bajkowy Świat" w Chajętach,
- 4 szkoły podstawowe:
 - Publiczna Szkoła Podstawowa im. Cypriana Kamila Norwida w Dąbrówce,
 - Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Guzowatce,
 - Publiczna Szkoła Podstawowa im. Bitwy Warszawskiej 1920 Roku w Józefowie,
 - Publiczna Szkoła Podstawowa im. Adeli Goszczyńskiej we Wszeborach.

Poniższa tabela przedstawia liczbę uczniów w poszczególnych placówkach na terenie gminy Dąbrówka w latach 2020-2023.

Strategia Rozwoju Gminy Dąbrówka na lata 2023-2030



Tabela 7: Placówki edukacyjne w gminie Dąbrówka

Nazwa	Lp. uczniów w roku szkolnym 2020/2021	Lp. uczniów w roku szkolnym 2021/2022	Lp. uczniów w roku szkolnym 2022/2023	Lp. oddziałów 2022/2023
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego	SPJ- 48 SPW- 12 PRD- 101 WYSPA MALUCHA- 76 BAJKOWY ŚWIAT- 96 Razem: 333	SPJ- 49 SPW- 14 PRD- 108 WYSPA MALUCHA- 131 BAJKOWY ŚWIAT- 101 Razem: 403	SPJ- 52 SPW- 22 PRD- 99 WYSPA MALUCHA- 130 BAJKOWY ŚWIAT- 98 Razem: 401	SPJ- 3 SPW- 1 PRD- 5 WYSPA MALUCHA- 6 BAJKOWY ŚWIAT- 4 Razem: 19
w tym w przedszkolach	273	340	327	19
Uczniowie szkół podstawowych	SPD- 387 SPJ- 194 SPG- 133 SPW- 151 Razem: 865	SPD- 383 SPJ- 189 SPG- 132 SPW- 157 Razem: 861	SPD- 364 SPJ- 203 SPG- 140 SPW- 156 Razem: 863	SPD- 20 SPJ- 9 SPG- 9 SPW- 9 Razem: 47

1.5. Pomoc społeczna

Zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej oraz inne zadania zlecone gminie i zadania własne gminy, w szczególności w ramach ustaw o: świadczeniach rodzinnych, świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych, ochronie zdrowia psychicznego, Karcie Dużej Rodziny, wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, pomocy państwa w wychowaniu dzieci, pomocy osobom uprawnionym do alimentów na terenie gminy Dąbrówka świadczy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrówce, powołany na mocy uchwały Gminnej Rady Narodowej w Dąbrówce nr XI/43/90 z dnia 27 lutego 1990 roku. Celem działania Ośrodka jest wspieranie oraz wzmacnianie osób, rodzin, grup i społeczności lokalnych poprzez pobudzanie ich potencjału i aktywności oraz ukierunkowanie na rozwiązywanie problemów oraz rozwój. Do głównych zadań GOPS należy prowadzenie całokształtu spraw w zakresie pomocy społecznej, a w szczególności polegających na:

- tworzeniu warunków organizacyjnych funkcjonowania pomocy społecznej, w tym rozbudowa niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej,
- przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawami świadczeń,
- pracy socjalnej rozumianej jako działalności zawodowej skierowanej na pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz tworzenie warunków do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin,
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb,
- realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- pobudzaniu aktywności społecznej w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin.

Tabela 8: Beneficjenci pomocy społecznej w gminie Dąbrówka w latach 2018-2022

Kategoria	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022
Liczba rodzin objętych pomocą społeczną	224	205	223	173	174
Liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną	536	508	513	394	375

Strategia Rozwoju Gminy Dąbrówka na lata 2023-2030



Liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w gminie w latach 2018-2022 ulegała wahaniom, podobnie jak udział beneficjentów systemu pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności gminy. Należy zaznaczyć jednak, że od 2020 roku wartości te ulegają sukcesywnemu zmniejszeniu.

Tabela 9: Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z podziałem na kategorie udzielanej pomocy przez GOPS w Dąbrówce w latach 2018-2022

Kategoria	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022
Ubóstwo	71	63	73	50	41
Bezdomność	3	2	3	2	1
Potrzeba ochrony macierzyństwa w tym potrzeba ochrony wielodzietności	13	13	12	4	1
Bezrobocie	34	16	26	17	14
Niepełnosprawność	45	43	44	40	30
Długotrwała lub ciężka choroba	46	34	45	33	25
Bezradność w sprawach opieki wychowawczej i prowadzenia gospodarstwa domowego	16	17	18	13	13
w tym rodziny niepełne	10	6	4	6	3
rodziny wielodzietne	3	1	2	2	2
Alkoholizm	23	14	20	19	9
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	0	0	0	0	0
Zdarzenia losowe	2	2	3	4	6

Najczęstszymi powodami przyznawania pomocy społecznej w gminie w latach 2018-2022 były:

- ubóstwo,
- niepełnosprawność,
- długotrwała lub ciężka choroba.

1.6. Ochrona zdrowia

Do podstawowej infrastruktury zdrowotnej na terenie gminy Dąbrówka, gwarantującej świadczenie usług z zakresu opieki zdrowotnej mieszkańców gminy należą następujący świadczeniodawcy:

Tabela 10: Placówki opieki zdrowotnej w gminie Dąbrówka, oprac. własne na podstawie Raportu o stanie gminy Dąbrówka za 2021 rok

Nazwa podmiotu	Lokalizacja	Charakterystyka	Liczba deklaracji pacjentów (stan na dzień 31.12.2022 r.)
Przychodnia Lekarska Świat Zdrowia „Świat Zdrowia”	ul. Warszawska 5, Kuligów	Zakres usług: w przychodni przyjmują lekarze: POZ, pediatra, lekarz rodzinny, prowadzony jest punkt pobrań, punkt szczepień, pielęgniarka środowiskowa. W poradni funkcjonowała poradnia stomatologiczna prywatna.	deklaracja: lekarz: 1708, deklaracja: pielęgniarka: 1673, deklaracja: położna 844
Centrum Medyczne im. Bitwy Warszawskiej 1920 r. w Radzyminie -	ul. Kościuszki 16, Dąbrówka	Zakres usług: badania i porady udzielane przez lekarza, pielęgniarkę środowiskową i położną środowiskową, badania	2416



Filia w Dąbrówce, Podstawowa Opieka Zdrowotna		diagnostyczne, transport sanitarny, skierowanie w razie uzasadnionej potrzeby na konsultację specjalistyczną lub objęciem szpitalnym, bezpłatne badania profilaktyczne.	
Centrum Medyczne Dąbrówka	ul. Kościelna 8D, Dąbrówka	Zakres usług: w przychodni przyjmują lekarze: POZ, pediatra, lekarz rodzinny, prowadzony jest punkt pobrań, punkt szczepień, pielęgniarka środowiskowa. W budynku znajdują się także gabinet stomatologiczny Stomadentika.	Brak danych.

Ponad to na terenie gminy działają dwie apteki zlokalizowane w Kuligowie, ul. Warszawska 5A oraz w Dąbrówce przy ul. T. Kościuszki 15. W przypadku nagłych zachorowań można uzyskać pomoc w NPL w Radzyminie w godzinach od 18-8 oraz Szpitalu Powiatowym im. Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Wołominie.

1.7. Bezpieczeństwo publiczne

Bezpieczeństwo publiczne to ogół warunków i instytucji chroniących życie, zdrowie, mienie obywateli, ale również ustrój i suwerenność państwa przed zjawiskami groźnymi dla ładu prawnego, a także przed zjawiskami mogącymi zakłócić normalne funkcjonowanie obywateli, godzącymi w ogólnoprzyjęte normy postępowania. Jego utrzymanie jest istotne dla zapewnienia stanu optymalnego i sprawnego funkcjonowania społeczeństwa.

Teren gminy Dąbrówka obsługiwany jest przez Komisariat Policji w Radzyminie oraz zespół policjantów właściwych dla rejonu 5 tj. obszar wiejski gminy Dąbrówka obejmujący następujące miejscowości / sołectwa: Chajęty, Chruściele, Cisie, Czarnów, Dręszew, Działy Czarnowskie, Dąbrówka, Guzowatka, Józefów, Karolew, Karpin, Kowalicha, Kołaków, Kuligów, Lasków, Ludwinów, Marianów Małopole, Ostrówek, Sokołówek, Stanisławów, Stasiopole, Teodorów, Trojany, Wszebory Zaścienie, Ślężany.

Dane udostępnione przez Komendę Powiatową Policji w Radzyminie, wskazują na następującą aktywność przestępczą na terenie gminy Dąbrówka w latach 2018-2022:

Tabela 11: Liczba interwencji policyjnych na terenie gminy Dąbrówka w latach 2018-2021

Kategoria zdarzenia	2018	2019	2020	2021	2022
Wykroczenia	179	263	225	270	269
Przestępstwa	143	136	134	148	196

Zgodnie z danymi statystycznymi dot. przestępstw i wykroczeń ich ilość od 2018 roku na obszarze gminy Dąbrówka sukcesywnie wzrasta. W odniesieniu do 2018 roku liczba przestępstw wzrosła o ponad 50% a liczba wykroczeń o ponad 37%, co pozwala na postawienie tezy o wzroście zagrożenia bezpieczeństwa publicznego na terenie gminy.

Na terenie gminy działa 8 jednostek ochotniczych straży pożarnych.

Tabela 12: Liczba interwencji OSP na terenie gminy Dąbrówka w latach 2018-2022

Kategoria zdarzenia	2018	2019	2020	2021	2022
Pożary	82	92	117	164	288
Miejscowe zagrożenia	50	49	66	134	118
Fałszywe alarmy	5	6	9	20	8



Zgodnie z powyższym zestawieniem, należy zaznaczyć, że liczba pożarów rokrocznie wzrasta. W odniesieniu do 2018 roku nastąpił przyrost o ponad 251 %.

1.8. Działalność organizacji pozarządowych

Na obszarze gminy Dąbrówka w 2022 roku funkcjonowało 9 organizacji pozarządowych i 8 ochotniczych straży pożarnych. Pełnią one istotną rolę w życiu społeczno-kulturalnym. Poniższe zestawienie zawiera wykaz stowarzyszeń i organizacji pozarządowych posiadających osobowość prawną i zlokalizowanych i działających na terenie gminy Dąbrówka.

Tabela 13: Wykaz organizacji pozarządowych na terenie gminy Dąbrówka

Lp.	Nazwa
1.	Ochotnicza Staż Pożarna w Chajętach
2.	Ochotnicza Staż Pożarna w Dąbrówce
3.	Ochotnicza Staż Pożarna w Kołakowie
4.	Ochotnicza Staż Pożarna w Kuligowie
5.	Ochotnicza Staż Pożarna w Laskowie
6.	Ochotnicza Staż Pożarna Ludwinów-Józefów
7.	Ochotnicza Staż Pożarna w Ślężanach
8.	Ochotnicza Staż Pożarna w Zaścieniach
9.	Fundacja „Dziedzictwo nadbużańskie”
10.	Gminny Klub Sportowy Dąbrówka
11.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy Dąbrówka
12.	Młodzieżowe Stowarzyszenie Kulturalne im. Ks. I. Skorupki
13.	Powiślańskie Towarzystwo Społeczne
14.	Stowarzyszenie „Pomoc w Dolinie Dolnego Bugu”
15.	Kowalicha II nad Bugiem
16.	Fundacja Braci św. Brata Alberta Dom dla Ludzi Bezdomnych, Starszych i Samotnych
17.	Fundacja Razem w Chorobie

1.9. Bezrobocie

Według danych z *Raportu - liczba osób bezrobotnych dotyczy powiatu* stan na dzień 31.12.2021 r. liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w gminie Dąbrówka wynosiła 182 osoby, w tym 49% stanowiły kobiety, 51% mężczyźni. W kontekście wskazanych danych należy odnotować spadek liczby osób bezrobotnych w 2022 roku, bowiem zgodnie z danymi na dzień 31.12.2022 r. na obszarze gminy Dąbrówka zarejestrowanych było 80 osób bezrobotnych (w tym 43 kobiety tj. 53,75%), co stanowiło 1,5% ogółu mieszkańców gminy i 2,35% w kontekście do liczebności grupy mieszkańców w wieku produkcyjnym. Zgodnie z danymi Powiatowego Urzędu Pracy w Wołominie struktura bezrobotnych na terenie gminy Dąbrówka przedstawiała się następująco:

Tabela 14: Struktura bezrobocia na terenie gminy Dąbrówka stan na dzień 31.12.2022 r., na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy

Wyszczególnienie		Bezrobotni zarejestrowani		
		Razem	kobiety	mężczyźni
Ogółem		80	43	37
Czas pozostawania bez pracy w m-c	do 1	10	5	5
	1-3	16	10	6
	3-6	15	8	7
	6-12	8	6	2
	12-24	10	7	3
	Powyżej 24	21	7	14



Wiek	18-24	18	10	8
	25-34	24	20	4
	35-44	15	6	9
	45-54	17	6	11
	55-59	2	1	1
	60 lat i więcej	4	0	4
Wykształcenie	wyższe	10	8	2
	policealne i średnie zawodowe/branżowe	25	15	10
	średnie ogólnokształcące	7	6	1
	zasadnicze zawodowe/branżowe	32	13	19
	gimnazjalne/podstawowe i poniżej	6	1	5
Staż pracy ogółem	do 1 roku	15	11	4
	1-5 lat	18	11	7
	5-10 lat	20	9	11
	10-20 lat	15	8	7
	20-30 lat	2	0	2
	30 lat↑	2	0	2
	bez stażu	8	4	4

1.10. Gospodarka i rynek pracy

Liczba podmiotów gospodarczych na terenie gminy Dąbrówka zgodnie z danymi Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (<http://aplikacja.ceidg.gov.pl/ceidg/ceidg.public.ui/search.aspx>) stan na dzień 04.04.2023 r. wynosiła 534 podmiotów gospodarczych. Największa liczba podmiotów gospodarczych występuje w miejscowości Dąbrówka – 76 (14,23% ogółu podmiotów gospodarczych na terenie gminy), co warunkowane jest funkcją wskazanego obszaru.

Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0-9 pracowników.

Tabela 15: Wykaz podmiotów gospodarczych na terenie gminy Dąbrówka ze względu na miejsce rejestracji, na podstawie danych Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, stan na dzień 04.04.2023 r.

Lp.	Nazwa	Liczba podmiotów gospodarczych	Udział procentowy w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych
1.	Chajęty	20	3,7%
2.	Chruściele	9	1,7%
3.	Cisie	2	0,4%
4.	Czarnów	10	1,9%
5.	Dąbrówka	76	14,2%
6.	Dręszew	31	5,8%
7.	Działy Czarnowskie	2	0,4%
8.	Guzowatka	41	7,7%
9.	Józefów	27	5%
10.	Karolew	17	3,2%
11.	Karpin	33	6,2%
12.	Kołąków	28	5,2%
13.	Kowalicha	11	2,1%
14.	Kuligów	37	6,9%
15.	Lasków	25	4,7%
16.	Ludwinów	14	2,6%

Strategia Rozwoju Gminy Dąbrówka na lata 2023-2030



17.	Małopole	24	4,5%
18.	Marianów	18	3,4%
19.	Ostrówek	15	2,8%
20.	Sokołówek	9	1,7%
21.	Stanisławów	2	0,4%
22.	Stasiopole	6	1,1%
23.	Ślężany	7	1,3%
24.	Teodorów	4	0,7%
25.	Trojany	41	7,7%
26.	Wszebory	17	3,2%
27.	Zaścienie	8	1,5%
28.	RAZEM	534	

Ilustracja 11: Rozmieszczenie podmiotów gospodarczych na terenie gminy Dąbrówka ze względu na miejsce rejestracji, na podstawie danych Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, stan na dzień 04.04.2023 r.

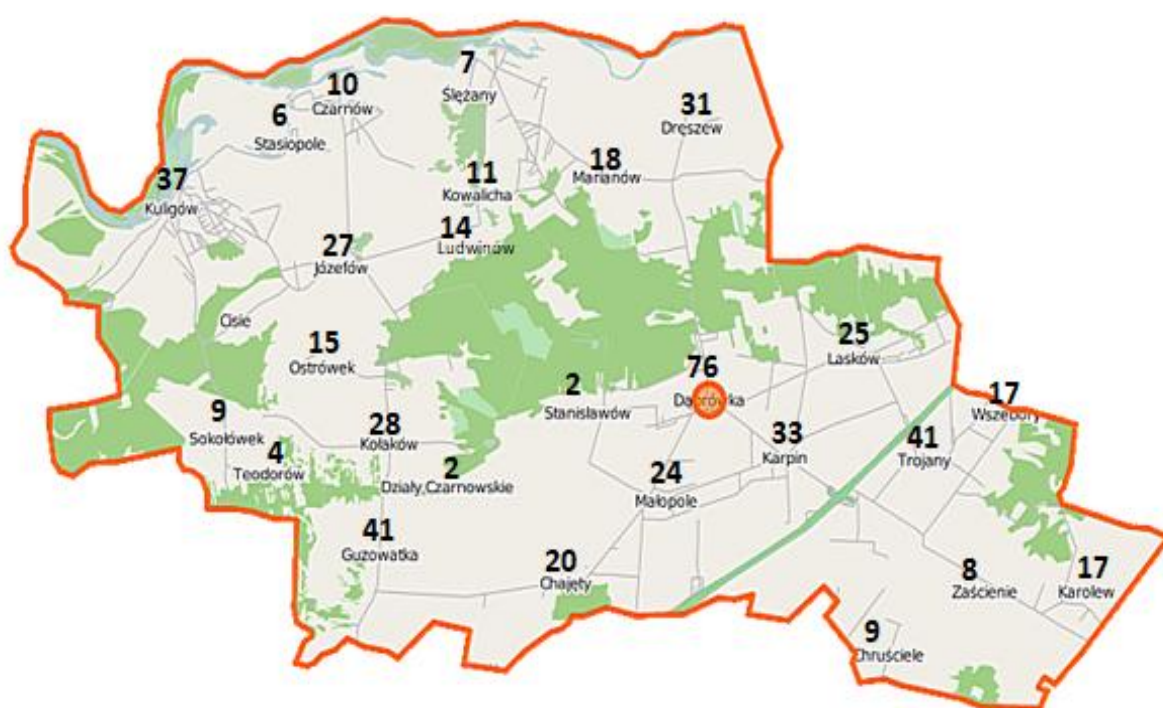


Tabela 16: Podmioty gospodarcze na terenie gminy Dąbrówka w latach 2018-2022

Kategoria	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba podmiotów gospodarczych ogółem (według stanu na koniec roku) w tym:	364	410	439	480	516
Aktywne	297	333	361	391	425
Zawieszzone	67	77	78	89	91

Porównując dane statystyczne dotyczące liczebności podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na obszarze gminy Dąbrówka z lat 2018-2023 zauważalny jest stały wzrost ich liczebności.

Według danych Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej najczęściej deklarowanymi rodzajami działalności gospodarczej na terenie gminy są:



Tabela 17: Działalność gospodarcza wg kodów PKD

Kod PKD	Nazwa	Liczba
4941Z	Transport drogowy towarów	39
1071Z	Produkcja pieczywa; produkcja świeżych wyrobów ciastkarskich i ciastek	22
4520Z	Konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli	22

1.11. Rolnictwo

Poniższe tabele i wizualizacje przedstawiają strukturę użytków rolnych w gminie Dąbrówka.

Tabela 18: Struktura użytków rolnych w gminie Dąbrówka, oprac. własne na podstawie danych UG Dąbrówka

Lp.	Rodzaj gruntów	Wielkość (ha)	Udział % w stosunku do całkowitej powierzchni gminy
1.	Grunty orne	5072,4279	46,45%
2.	Sady	135,5247	1,24%
3.	Łąki trwałe	1037,9785	9,5%
4.	Pastwiska trwałe	877,3600	8,03%
5.	Grunty rolne zabudowane	197,4509	1,81%
6.	Grunty rolne pod stawami	0,2888	0,003%
7.	Grunty rolne pod rowami	57,5035	0,53%
8.	Grunty rolne zadrzewione i zakrzewione	6,8726	0,63%
9.	Nieuzytki	75,1299	0,69%
10.	Lasy	2071,0502	18,96%
11.	w tym państwowe	903,1013	8,27%

Tabela 19: Wielkość użytków rolnych w poszczególnych sołectwach, oprac. własne na podstawie danych UG Dąbrówka

Lp.	Nazwa	Wielkość użytków rolnych (ha)
1.	CHAJĘTY	541,1045
2.	CHRUŚCIELE	166,8341
3.	CISIE	138,2111
4.	CZARNÓW	193,7025
5.	DĄBRÓWKA	348,9731
6.	DRĘSZEW	568,8273
7.	DZIAŁY CZARNOWSKIE	63,4485
8.	GUZOWATKA	417,2310
9.	JÓZEFÓW	272,2195
10.	KAROLEW	215,2623
11.	KARPIN	330,0140
12.	KOŁAKÓW	347,6026
13.	KOWALICHA	197,7762
14.	KULIGÓW	299,5091
15.	LASKÓW	367,7074
16.	LUDWINÓW	242,6830

Strategia Rozwoju Gminy Dąbrówka na lata 2023-2030



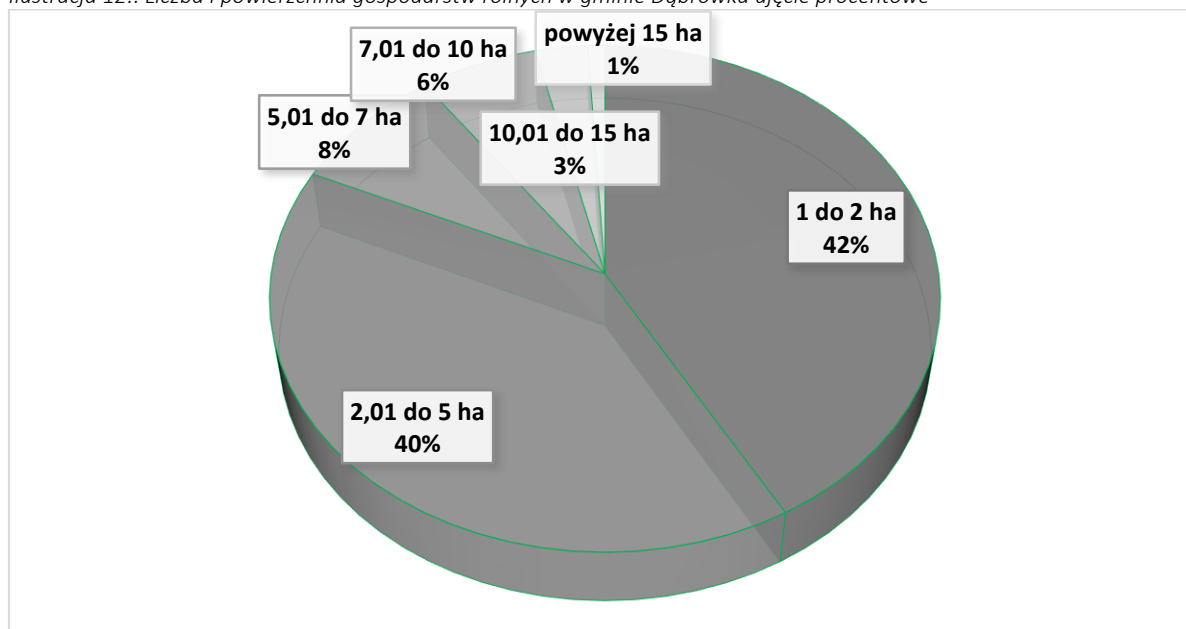
17.	MAŁOPOLE	401,7230
18.	MARIANÓW	196,1320
19.	OSTRÓWEK	147,9251
20.	ŚLĘŻANY	205,9079
21.	STASIOPOLE	110,5624
22.	TEODORÓW	87,4021
23.	TROJANY	439,044
24.	WSZEBORY	242,5225
25.	ZĄSCIE NIE	370,4165
26.	SOKOŁÓWEK	109,8213
27.	STANISŁAWÓW	23,1307

Na terenie gminy funkcjonuje 1877 gospodarstw rolnych. Poniższa tabela przedstawia ich liczebność i powierzchnię.

Tabela 20: Liczba i powierzchnia gospodarstw rolnych w gminie Dąbrówka, oprac. własne na podstawie danych UG Dąbrówka

Lp.	Powierzchnia (ha)	Liczba gospodarstw
1.	1-2	784
2.	2,01-5	751
3.	5,01-7	156
4.	7,01-10	117
5.	10,01-15	52
6.	powyżej 15	17
łącznie:		1877

Ilustracja 12:: Liczba i powierzchnia gospodarstw rolnych w gminie Dąbrówka ujęcie procentowe



Zagrożenia rolniczej przestrzeni produkcyjnej mają charakter ilościowy i jakościowy. Zagrożenia ilościowe wyrażają się w zmniejszaniu powierzchni użytkowanej rolniczo w następstwie przejmowania gruntów na cele nierolnicze. Zagrożenia o charakterze jakościowym wynikają z działalności



wydobywczej, oddziaływania na grunty rolne zanieczyszczeń powietrza pochodzących z przemysłu i komunikacji, zanieczyszczeń wód i zanieczyszczeń odpadami.

1.12. Sport, rekreacja i turystyka

Infrastrukturę sportowo-rekreacyjną w gminie Dąbrówka stanowią następujące obiekty sportowo-rekreacyjne:

- plac zabaw w miejscowości Dąbrówka,
- plac zabaw w miejscowości Małopole,
- plac zabaw wraz z siłownią plenerową w miejscowości Kołaków,
- plac zabaw wraz z siłownią plenerową w miejscowości Marianów,
- plac zabaw w miejscowości Chajęty,
- siłownia plenerowa w miejscowości Chajęty,
- plac zabaw w miejscowości Zaścienie,
- plac zabaw w miejscowości Kuligów,
- siłownia plenerowa w miejscowości Kuligów,
- plac zabaw wraz z siłownią plenerową w miejscowości Sokołówek,
- plac zabaw wraz z siłownią plenerową w miejscowości Ślężany,
- plac zabaw wraz z siłownią plenerową w miejscowości Chruściele,
- plac zabaw wraz z siłownią plenerową w miejscowości Lasków,
- plac zabaw wraz z siłownią plenerową w miejscowości Trojany,
- plac zabaw wraz z siłownią plenerową w miejscowości Guzowatka,
- plac zabaw wraz z siłownią plenerową w miejscowości Ludwinów,
- plac zabaw wraz z siłownią plenerową w miejscowości Dręszew,
- siłownia plenerowa w miejscowości Dąbrówka,
- boisko do plażowej piłki siatkowej w miejscowości Dąbrówka,
- boisko do plażowej piłki siatkowej w miejscowości Chruściele,
- boisko do plażowej piłki siatkowej w miejscowości Sokołówek,
- boisko do plażowej piłki siatkowej w miejscowości Kołaków,
- boisko do plażowej piłki siatkowej w miejscowości Kuligów,
- boisko do plażowej piłki siatkowej w miejscowości Trojany,
- boisko do plażowej piłki siatkowej w miejscowości Ślężany,
- boisko do piłki nożnej w miejscowości Sokołówek,
- boisko do piłki nożnej w miejscowości Dąbrówka,
- boisko do piłki nożnej w miejscowości Chajęty.

Uzupełnieniem są obiekty sportowe znajdujące się na terenie szkół publicznych:

- boisko do piłki nożnej typu Orlik przy Szkole Podstawowej im. Adeli Goszczyńskiej we Wszeborach,
- boisko wielofunkcyjne przy Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Guzowatce,
- boisko wielofunkcyjne przy Szkole Podstawowej im. Cypriana Kamila Norwida w Dąbrówce,
- boisko wielofunkcyjne przy Szkole Podstawowej im. Bitwy Warszawskiej 1920 r. w Józefowie,
- hala sportowa przy Szkole Podstawowej im. Cypriana Kamila Norwida w Dąbrówce,
- hala sportowa przy Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Guzowatce,
- hala sportowa przy Szkole Podstawowej im. Adeli Goszczyńskiej we Wszeborach,
- hala sportowa przy Szkole Podstawowej im. Bitwy Warszawskiej 1920 r. w Józefowie,

Na terenie gminy Dąbrówka znajduje się punkt informacji turystycznej jak również niebieski szlak turystyczny: "Szlak Wschód – Zachód przez Jadów" przecinający w poprzek gminę Jadów, prowadzący na wschód od Jadowa poza obszar powiatu aż do miejscowości Korytnica, natomiast w kierunku zachodnim, nieopodal tutejszych stawów i rezerwatu „Śliże”. Następnie prowadzi w kierunku miejscowości Tłuszcz i wsi Chrząsne, gdzie znajduje się odrestaurowany kompleks pałacowy z XVII w. Kierując się dalej na zachód, przez Dębinki z klasycystycznym pałacem z XVIII w. i Głuchy z zabytkowym



dworkiem z XVIII w., w którym urodził się Cyprian Kamil Norwid, szlak zmierza w kierunku Dąbrówki i Kuligowa nad rzekę Bug.

1.13. Dziedzictwo kulturowe

Na terenie gminy Dąbrówka, zgodnie z rejestrem i ewidencją zabytków nieruchomości znajduje się 11 obiektów z czego najwięcej w miejscowościach Dąbrówka, Ślężany i Chajęty-Jaktory. Lista obiektów ujętych w rejestrze Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Warszawie prezentowana jest poniżej.

LP.	MIEJSCOWOŚĆ	RODZAJ OBIEKTU	DATOWANIE	NR REJESTRU
Zespół dworski w Chajętach – Jaktorach				A-487 data wpisu: 22.01.1982r. i z 27.01.1984r.
1.	Chajęty-Jaktory	Dwór	ok. 1627r. przebud. 1912r.	A-487
2.	Chajęty-Jaktory	Park	XIX w.	A-487
Zespół Kościoła Parafialnego p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego w Dąbrówce				A-470 data wpisu: 07.07.1981r.
3.	Dąbrówka	Kościół pw. Podwyższenia Krzyża	1881-1884	A-470
4.	Dąbrówka	Plebania	1898 r.	A-470
5.	Dąbrówka	Kaplica pogrzebowa	1881 r.	A-470
Zespół Pałacowy w Ślężanach				A-412 data wpisu: z 05.04.1962r. i z 10.12.1979r.
6.	Ślężany	Pałac	1880r. – 1889r.	A-412
7.	Ślężany	Park	XVIII/XIX w.	A-412

Ponad to na obszarze gminy znajduje się 142 stanowiska archeologiczne.

1.14. Środowisko przyrodnicze i warunki klimatyczne

Gmina Dąbrówka leży w strefie klimatu umiarkowanego. Charakterystykę parametrów klimatu tego terenu przedstawiono w oparciu o informacje zawarte w "Rocznej ocenie jakości powietrza w województwie mazowieckim - raport za 2021 r." Ze względu na położenie w środkowej części Europy klimat tego obszaru podlega wpływom morskim i kontynentalnym. Mazowsze znajduje się w strefie przeważających wiatrów z sektora zachodniego i południowo-zachodniego. Średnia roczna temperatura powietrza w 2021 roku na przeważającym obszarze województwa mazowieckiego w tym na terenie gminy Dąbrówka mieściła się w zakresie od 8°C do 9°C, a średnia suma opadów w zakresie od 500 mm do 700 mm, przy jednocześnie dużym zróżnicowaniu przestrzennym w poszczególnych miesiącach.

Krajobraz gminy jest nizinny jak większość obszaru województwa mazowieckiego i należy do Niżu Środkoeuropejskiego. Wysokości bezwzględne powierzchni nie przekraczają 200 m n.p.m.

W ostatnich latach zauważa się tendencję do zmian klimatu, skutkującą niepożądanymi zjawiskami atmosferycznymi i przyrodniczymi. Wymienić tu można:

- zwiększoną częstotliwość występowania wichur, nawałnic, a nawet huraganów (np. w gminach Klembów, Dąbrówka, Radzimin),
- susze powodujące szkody w rolnictwie i pożary lasów,
- powódzie i podtopienia,
- bezśnieżne i cieplejsze zimy,
- zanik wyraźnych pór roku,
- wahania pierwszego poziomu wód gruntowych,
- obumieranie drzew.



Na terenie gminy Dąbrówka znajdują się trzy obszary Natura 2000, których celem jest zachowanie określonych typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków, które uważane są za cenne i zagrożone w skali całej Europy.

Obszary Natura 2000 położone na terenie gminy Dąbrówka:

- „Dolina Dolnego Bugu” PLB 140001 - jest jednym z najcenniejszych obszarów przyrodniczych w granicach powiatu. Odznacza się wysoką bioróżnorodnością, różnorodnością krajobrazów, jest także niezwykle ważnym miejscem lęgu i migracji ptaków, gadów, płazów i ryb;
- „Krogulec” PLH 140008 - obszar swoją ochroną obejmuje dwa zbiorniki wodne, siedlisko ryby strzebli błotnej. Ryba jest gatunkiem wpisanym do Czerwonej Księgi obejmującej gatunki szczególnie zagrożone całkowitym wyginięciem;
- „Ostoja Nadbużańska” PLH140011 - jest obszarem szczególnie cennym pod względem przyrodniczo-krajobrazowym. Obszar ten częściowo przecina się z obszarem specjalnej ochrony ptaków „Doliną Dolnego Bugu”. Ochroną objęto typy siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt.

Podstawowym źródłem hałasu na terenie gminy Dąbrówka jest przede wszystkim transport drogowy. Rosnące natężenie ruchu powoduje coraz większą presję na środowisko. Wieloletnie badania wskazują na zwiększanie się obszarów poddanych nadmiernemu oddziaływaniu hałasu i niepokojące zmniejszanie powierzchni terenów o korzystnych warunkach akustycznych. Analiza danych statystycznych na przestrzeni lat 2000 – 2020 wykazuje stały wzrost ogólnej liczby pojazdów, w tym liczby pojazdów osobowych. Największy wpływ na poziom hałasu drogowego na analizowanym terenie mają przebiegające przez analizowany teren:

- droga krajowa S8,
- drogi powiatowe,
- w mniejszym stopniu droga wojewódzka 636, znajdująca się w gminie Klembów, przebiegająca wzdłuż południowo-wschodniej części granicy gminy.

Zgodnie z RAPORTEM Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY DĄBRÓWKA ZA LATA 2020-2021 na terenie gminy znajduje się 2 685 zinwentaryzowanych źródeł ciepła na paliwo stałe. Na źródła te składają się: kotły, piecokuchnie, piece wolnostojące, kominki oraz piece kaflowe. To one w głównej mierze przyczyniają się do powstawania smogu w okresie jesienno-zimowym. Tylko 9 szt. z tych źródeł, czyli ok. 0,3% spełnia wymogi uchwały antysmogowej.

1.15. Infrastruktura techniczna

Tabela 21: Infrastruktura techniczna w gminie Dąbrówka, oprac. własne na podstawie danych zawartych w Raporcie gminy Dąbrówka za 2021 rok oraz na podstawie RAPORTU Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY DĄBRÓWKA ZA LATA 2020-2021 i informacji uzyskanych od pracowników z UG Dąbrówka

Sieć wodociągowa	
podmiot odpowiedzialny za gospodarkę wodno-ściekową na terenie gminy	Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej w Dąbrówce
SUW	Uzdatnianie wody odbywa się na terenie Gminy w 3-ech SUW-ach: Dąbrówka, Kołaków i Kuligów. W roku 2021 na w/w Stacjach pozyskano 286,4 tys. m ³ wody. Na w/w SUW-ach można na dzień wyprodukować 1170 m ³ wody uzdatnionej (785 m ³ /dobę w roku 2021).
długość czynnej sieci wodociągowej (km)	122,9 km
liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	2 230
% ludności gminnej korzystającej z sieci wodociągowej	69,6%



Sieć kanalizacyjna	
długość czynnej sieci kanalizacyjnej (km)	24,2 km w tym sieć grawitacyjna – 20,9 km
ilość przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	605
% ludności gminnej korzystającej z sieci kanalizacyjnej	28,19%
Oczyszczalnie ścieków	
liczba oczyszczalni ścieków	1
liczba ludności obsługiwanej przez oczyszczalnie ścieków	2284
liczba oczyszczalni przydomowych	41
Sieć gazowa	
charakterystyka sieci gazowej	Przez obszar gminy Dąbrówka – wzdłuż drogi krajowej S8 relacji Warszawa–Białystok przebiega magistrala gazowa wysokiego ciśnienia. Na terenie sołectwa Karpin znajduje się stacja redukcyjno-pomiarowa wysokiego ciśnienia (tzw. stacja I stopnia), która zasila sieci gazowe średniego ciśnienia. Następnie za pomocą stacji redukcyjnych średniego ciśnienia (tzw. stacji II stopnia) zasilane są sieci gazowe niskiego ciśnienia. Za pomocą sieci gazowej niskiego ciśnienia błękitne paliwo dystrybuowane jest do poszczególnych domostw. Gaz ziemny uznawany jest za paliwo proekologiczne ze względu na ograniczoną emisję zanieczyszczeń powstającą podczas jego spalania. To za sprawą metanu, głównego składnika gazu, który eliminuje powstawanie produktów szkodliwych dla środowiska, takich jak: dwutlenek siarki, sadza, popiół, żużel i pyły. Operatorem infrastruktury gazowej na terenie gminy jest Polska Spółka Gazownictwa, Zakład Gazowniczy w Warszawie, która systematycznie rozbudowuje i modernizuje sieci na terenie gminy.
Sieć ciepłownicza	
charakterystyka sieci ciepłowniczej	Gmina Dąbrówka nie posiada zorganizowanego systemu ciepłego. Gospodarstwa domowe ogrzewane są indywidualnie i wytwarzają ciepło dla swoich potrzeb. Na obszarze gminy głównym źródłem ogrzewania są kotły na paliwo stałe (węgiel, drewno). Mniejszą część stanowią paliwa gazowe.
Drogi	
długość dróg publicznych w gminie ogółem (km)	Drogi Krajowe – ok. 6,0 km Drogi Wojewódzkie – 0,00 km Drogi Powiatowe – 48,378 km Drogi Gminne – ok. 40 km
transport zbiorowy	Transportem lokalnym objęto całą Gminę Dąbrówka. W porozumieniu z gminą Radzymin uruchomiono linię przez Sokołówkę - Kuligów - Czarnów (linia R4). Pozostałą część gminy obsługują linie: D 1,2,3,4,5, dla których Organizatorem transportu jest Gmina Dąbrówka.

1.16. Zasoby komunalne, społeczne i socjalne

Gmina Dąbrówka posiada 12 mieszkań komunalnych. W okresie 2020-2023 gmina nie dysponowała mieszkaniem socjalnym oraz na jej terenie nie znajdowały się hospicja. Dane szczegółowe dotyczące sytuacji mieszkaniowej w gminie Dąbrówka w latach 2020-2023 zawiera poniższa tabela.



Tabela 22: Zasoby komunalne i społeczne w gminie Dąbrówka w latach 2020-2023, oprac. własne na podstawie *Ocena zasobów pomocy społecznej za rok 2021* oprac. przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrówce oraz informacji uzyskanych od pracowników z UG Dąbrówka

Kategoria	2020	2021	2022	2023
Liczba mieszkań komunalnych	12	12	12	12
w tym liczba mieszkań socjalnych	0	0	0	0
Liczba klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów	7	7	7	7
Liczba hospicjów	0	0	0	0

2. PODSUMOWANIE DIAGNOZY, WNIOSKI

Tabela 23: Podsumowanie diagnozy stanu obecnego gminy Dąbrówka

Kategoria	Cechy/uwarunkowania gminy Dąbrówka
Położenie, układ komunikacyjny	Gmina Dąbrówka to gmina wiejska usytuowana w centralnej części województwa mazowieckiego w powiecie wołomińskim, zlokalizowaną 35 km na północnym wschodzie od Warszawy. Podstawowy układ komunikacyjny umożliwiający powiązania wewnętrzne i zewnętrzne tworzą drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne znajdujące się na terenie Gminy Dąbrówka lub sąsiednich gminach. Przez teren gminy przebiega droga krajowa S8, łącząca Warszawę z Białymstokiem, będąca częścią trasy europejskiej E67 Warszawa – Białystok – Helsinki tzw. Via Baltica.
Demografia	Gmina Dąbrówka na dzień 31.12.2022 r. zamieszkiwana była przez 8133 mieszkańców, co stanowiło 4,44% ludności powiatu wołomińskiego. Gęstość zaludnienia na omawianym obszarze kształtuje się na poziomie ok. 73 os./km ² , co sytuuje gminę Dąbrówka wśród gmin powiatu wołomińskiego o najmniejszej gęstości zaludnienia (poniżej 100 osób/km ²). Zgodnie z analizą danych GUS, w latach 2002-2021 liczba mieszkańców gminy Dąbrówka wzrosła o 3,75%. Struktura wiekowa ludności na terenie gminy Dąbrówka wykazuje dominantę grupy przedprodukcyjnej w stosunku do produkcyjnej. Średni wiek mieszkańców wynosi 38,1 lat i jest mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa mazowieckiego oraz mniejszy od średniego wieku mieszkańców całej Polski. Zgodnie z prognozami Głównego Urzędu Statystycznego w perspektywie do roku 2030 liczba mieszkańców na terenie gminy Dąbrówka będzie stopniowo wzrastać.
Kultura, edukacja	Podmiotami realizującymi zadania z zakresu szerzenia kultury na terenie gmina Dąbrówka są: - Gminne Centrum Kultury w Dąbrówce - Gminna Biblioteka Publiczna w Dąbrówce. Na terenie gminy Dąbrówka zadania oświatowo-edukacyjne realizują: ➤ 1 przedszkole publiczne: Przedszkole Samorządowe „Pod Wesołym Ekoludkiem” w Dręszewie, ➤ 3 oddziały przedszkolne:



	<ul style="list-style-type: none"> - Oddział Przedszkolny przy Publicznej Szkole Podstawowej im. Bitwy Warszawskiej 1920 w Józefowie, - Oddział Przedszkolny przy Publicznej Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Guzowatce, - Oddział Przedszkolny przy Publicznej Szkole Podstawowej im. Adeli Goszczyńskiej we Wszeborach, <ul style="list-style-type: none"> ➤ 2 przedszkola niepubliczne działające na zasadach placówek publicznych (wyłonione w konkursie), w których gmina finansuje w 100% pobyt dzieci od 2,5 roku: Przedszkole Niepubliczne "Wyspa Malucha" we Wszeborach, Przedszkole Niepubliczne "Bajkowy Świat" w Chajętach, ➤ 4 szkoły podstawowe: <ul style="list-style-type: none"> - Publiczna Szkoła Podstawowa im. Cypriana Kamila Norwida w Dąbrówce, - Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Guzowatce, - Publiczna Szkoła Podstawowa im. Bitwy Warszawskiej 1920 Roku w Józefowie, - Publiczna Szkoła Podstawowa im. Adeli Goszczyńskiej we Wszeborach.
<p>Pomoc społeczna, ochrona zdrowia</p>	<p>Zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej oraz inne zadania zlecone gminie i zadania własne gminy z zakresu pomocy społecznej na terenie gminy Dąbrówka świadczy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrówce, powołany na mocy uchwały Gminnej Rady Narodowej w Dąbrówce nr XI/43/90 z dnia 27 lutego 1990 roku.</p> <p>Liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w gminie w latach 2018-2022 ulegała wahaniom, podobnie jak udział beneficjentów systemu pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności gminy. Należy zaznaczyć jednak, że od 2020 roku wartości te ulegają sukcesywnemu zmniejszeniu.</p> <p>Najczęstszymi powodami przyznawania pomocy społecznej w gminie w latach 2018-2022 były:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ubóstwo, - niepełnosprawność, - długotrwała lub ciężka choroba. <p>Podmiotami świadczącymi usługi w zakresie opieki zdrowotnej na obszarze gminy Dąbrówka są:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Przychodnia Lekarska Świat Zdrowia „Świat Zdrowia”, - Centrum Medyczne im. Bitwy Warszawskiej 1920 r. w Radzyminie, - Filia w Dąbrówce, Podstawowa Opieka Zdrowotna Centrum Medyczne Dąbrówka.
<p>Bezpieczeństwo publiczne</p>	<p>Teren gminy Dąbrówka obsługiwany jest przez Komisarjat Policji w Radzyminie oraz zespół policjantów właściwych dla rejonu 5. Zgodnie z danymi statystycznymi dot. przestępstw i wykroczeń ich ilość od 2018 roku na obszarze gminy Dąbrówka sukcesywnie wzrasta. W odniesieniu do 2018 roku liczba przestępstw wzrosła o ponad 37% a liczba wykroczeń o ponad 50%, co pozwala na postawienie tezy o obniżeniu poczucia bezpieczeństwa na terenie gminy.</p> <p>Na terenie gminy działa 8 jednostek ochotniczych straży pożarnych. Należy zauważyć, że liczba pożarów na obszarze gminy Dąbrówka rokrocznie wzrasta. W odniesieniu do 2018 roku nastąpił przyrost o ponad 251 %.</p>



Gospodarka, rolnictwo, bezrobocie	<p>Liczba podmiotów gospodarczych na terenie gminy Dąbrówka zgodnie z danymi CEiIDG stan na dzień 04.04.2023 r. wynosiła 534 podmiotów gospodarczych. Największa liczba podmiotów gospodarczych występuje w miejscowości Dąbrówka – 76 (14,23% ogółu podmiotów gospodarczych na terenie gminy), co warunkowane jest funkcją wskazanego obszaru. Porównując dane statystyczne dotyczące liczebności podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na obszarze gminy Dąbrówka z lat 2018-2023 zauważalny jest stały wzrost ich liczebności.</p> <p>Zgodnie z danymi Raportu - liczba osób bezrobotnych dotyczy powiatu stan na dzień 31.12.2021 r. liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w gminie Dąbrówka wynosiła 182 osoby, w tym 49% stanowiły kobiety, 51% mężczyźni. W odniesieniu do ww. danych należy odnotować spadek liczby osób bezrobotnych w 2022 roku, bowiem zgodnie z danymi na dzień 31.12.2022 r. na obszarze gminy Dąbrówka zarejestrowanych było 80 osób bezrobotnych (w tym 43 kobiety tj. 53,75%).</p> <p>Na terenie gminy funkcjonuje 1877 gospodarstw rolnych. Zagrożenia rolniczej przestrzeni produkcyjnej to zagrożenia ilościowe: zmniejszanie powierzchni użytkowanej rolniczo w następstwie przejmowania gruntów na cele nierolnicze i zagrożenia o charakterze jakościowym: oddziaływania na grunty rolne zanieczyszczeń powietrza pochodzących z przemysłu i komunikacji, zanieczyszczeń wód i zanieczyszczeń odpadami.</p>
Sport, turystyka i rekreacja	<p>Na terenie gminy Dąbrówka znajdują się liczne obiekty wpisujące się stanowiące infrastrukturę sportowo-rekreacyjną (boiska piłki nożnej, boiska piłki siatkowej, siłownie zewnętrzne). W gminie zlokalizowany jest również punkt informacji turystycznej jak również niebieski szlak turystyczny: "Szlak Wschód – Zachód przez Jadów".</p> <p>Na terenie gminy Dąbrówka, zgodnie z rejestrem i ewidencją zabytków nieruchomych znajduje się 11 obiektów z czego najwięcej w miejscowościach Dąbrówka, Ślężany i Chajęty-Jaktory.</p>
Środowisko	<p>Obszary Natura 2000 położone na terenie gminy Dąbrówka:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ „Dolina Dolnego Bugu” PLB 140001 - jest jednym z najcenniejszych obszarów przyrodniczych w granicach powiatu. Odznacza się wysoką bioróżnorodnością, różnorodnością krajobrazów, jest także niezwykle ważnym miejscem lęgu i migracji ptaków, gadów, płazów i ryb; ➤ „Krogulec” PLH 140008 - obszar swoją ochroną obejmuje dwa zbiorniki wodne, siedlisko ryby strzebli błotnej. Ryba jest gatunkiem wpisanym do Czerwonej Księgi obejmującej gatunki szczególnie zagrożone całkowitym wyginięciem; ➤ „Ostoja Nadbużańska” PLH140011 - jest obszarem szczególnie cennym pod względem przyrodniczo-krajobrazowym. Obszar ten częściowo przecina się z obszarem specjalnej ochrony ptaków „Doliną Dolnego Bugu”. Ochroną objęto typy siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt. <p>Podstawowym źródłem hałasu na terenie gminy Dąbrówka jest przede wszystkim transport drogowy. Rosnące natężenie ruchu powoduje coraz większą presję na środowisko. Według danych statystycznych z lat 2000 – 2020 odnotowuje się stały wzrost</p>



ogólnej liczby pojazdów, w tym liczby pojazdów osobowych. Największy wpływ na poziom hałasu drogowego na analizowanym terenie mają przebiegające przez analizowany teren:

- droga krajowa S8,
 - drogi powiatowe,
 - w mniejszym stopniu droga wojewódzka 636 przebiegająca przez gminę Klembów, wzdłuż południowo-wschodniej granicy gminy,
- Zgodnie z *RAPORTEM Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY DĄBRÓWKA ZA LATA 2020-2021* na terenie gminy znajduje się 2 685 zinwentaryzowanych źródeł ciepła na paliwo stałe, które w głównej mierze przyczyniają się do powstawania smogu w okresie jesienno-zimowym. Tylko 9 szt. z tych źródeł, czyli ok. 0,3% spełnia wymogi uchwały antysmogowej.

<p>Infrastruktura techniczna</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sieć wodociągowa: podmiotem odpowiedzialnym za gospodarkę wodno-ściekową na terenie gminy. Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej w Dąbrówce. Na obszarze gminy znajdują się 3 SUW, na których można na dzień wyprodukować 1170 m³ wody uzdatnionej (785 m³/dobę w roku 2021). Długość czynnej sieci wodociągowej to 120,8 km, liczba podłączonych obiektów do sieci wodociągowej wynosi 2 136 a % ludności gminnej korzystającej z sieci wodociągowej to 67,4%; ➤ Sieć kanalizacyjna: długość czynnej sieci kanalizacyjnej wynosi 24,2 km w tym sieć grawitacyjna – 20,9 km, ilość przyłączy do sieci kanalizacyjnej to 595, % ludności gminnej korzystającej z sieci kanalizacyjnej 28,19 %. Na terenie gminy znajduje się 1 oczyszczalnia ścieków, która obsługuje 2284 mieszkańców; ➤ Sieć gazowa: przez obszar gminy Dąbrówka – wzdłuż drogi krajowej S8 relacji Warszawa–Białystok przebiega magistrała gazowa wysokiego ciśnienia, operatorem infrastruktury gazowej na terenie gminy jest Polska Spółka Gazownictwa, Zakład Gazowniczy w Warszawie, która systematycznie rozbudowuje i modernizuje sieci na terenie gminy; ➤ Sieć ciepłownicza: gmina Dąbrówka nie posiada zorganizowanego systemu ciepłego.
<p>Zasoby komunalne</p>	<p>Gmina Dąbrówka posiada 12 mieszkań komunalnych. Nie dysponuje mieszkaniami socjalnymi i hospicjami.</p>

3. OCENA SYTUACJI GMINY DĄBRÓWKA – WNIOSKI Z KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

Na etapie przygotowywania diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy Dąbrówka, przeprowadzono badanie opinii społecznej w ramach partycypacji społecznej dot. tworzenia dokumentu pn. *Strategia rozwoju gminy Dąbrówka na lata 2023-2030*. Ankieta została skierowana do mieszkańców gminy, a wnioski z konsultacji społecznych pozwoliły właściwie ocenić aktualną sytuację gminy Dąbrówka. Szczegółowe dane dot. analizy badań ankietowych zawarto w załączniku nr 1 do niniejszego opracowania.

Tabela 24: Obszary najlepiej oceniane przez ankietowanych

OBSZARY NAJLEPIEJ OCENIANE	BARDZO DOBRE	DOBRE	ŚREDNIA % odpowiedzi pozytywnych
WALORY KRAJOBRAZOWE	21	25	76,66%



DOSTĘPNOŚĆ I JAKOŚĆ SZKOLNICTWA NA POZIOMIE PODSTAWOWYM	9	19	46,66%
DOSTĘP DO INFRASTRUKTURY KOMUNALNEJ (WODOCIĄGI)	4	23	45%
WARUNKI DLA ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI	7	19	43,33%
DOSTĘP DO INSTYTUCJI, PLACÓWEK USŁUGOWYCH	6	20	43,33%

Tabela 25: Obszary oceniane najgorzej przez ankietowanych

Obszary oceniane najgorzej	ZŁE	BARDZO ZŁE	ŚREDNIA % odpowiedzi negatywnych
DOSTĘPNOŚĆ DO BAZY NOCLEGOWEJ	28	13	70%
DOSTĘP DO INFRASTRUKTURY KOMUNALNEJ (KANALIZACJA)	15	24	65%
USŁUGI TURYSTYCZNE	26	13	65%
DOSTĘPNOŚĆ TRANSPORTU PUBLICZNEGO	23	13	60%
DOSTĘPNOŚĆ I JAKOŚĆ SZKOLNICTWA NA POZIOMIE ŚREDNIM	12	23	58,33%
DOSTĘPNOŚĆ DO BAZY GASTRONOMICZNEJ	25	7	53,33%

Tabela 26: Najpilniejsze obszary realizacji inwestycji na terenie gminy Dąbrówka wskazane przez ankietowanych

Infrastruktura komunikacyjna i towarzysząca

Rozbudowa sieci dróg rowerowych oraz pieszych

Budowa drogi łączącej Działy Czarnowskie lub Kołaków z Małopolem lub Dąbrówką

Modernizacja i przebudowa dróg i poboczy na obszarze całej Gminy w tym na trasie Kołaków-Sokołówek, Radzymin-Kuligów przez Guzowatkę, Józefów, Ostrówek, Teodorów, droga od trasy S8 przez Trojany, Zaścienie Karolew

Rozwój transportu publicznego, celowego do aglomeracji miejskiej - dwa centra przesiadkowe wraz z infrastrukturą

Stała i regularna komunikacja publiczna między Guzowatką a Radzyminem i Warszawą, przedłużenie linii 738 do Guzowatki i dalej

Przedłużenie linii z Kuligowa do pętli MZA w Załubicach i skorelowanie czasu przyjazdów autobusu z odjazdami autobusów MZA

Budowa oświetlenia zasilanego energią słoneczną na nieoświetlonych odcinkach dróg gminnych

Budowa ciągów pieszo-rowerowych na terenie Gminy

Parking Park & Ride

Infrastruktura edukacyjno-sportowa i rekreacyjna

Modernizacja obiektów infrastruktury sportowej (hale, boiska) na terenie gminy

Rozbudowa atrakcji - kręgielnia, lokalizacja Dąbrówka

Plac zabaw Dąbrówka

Poprawa jakości boiska Dąbrówka

Atrakcje sportowe dla młodzieży typu stół do tenisa, kort

Plac zabaw Czarnów

Budowa pełnowymiarowego obiektu sportowego w Dąbrówce lub okolicy

Ścieżka biegowa (rekreacyjna) z wyznaczonymi trasami dla biegaczy (3 km, 5 km, 10 km) i rowerzystów, Dąbrówka

Budowa przedszkoli

Budowa żłobka



Budowa ośrodka kultury z prawdziwego zdarzenia - również z filiami w innych miejscowościach Gminy niż Dąbrówka

Budowa ogólnodostępnych obiektów sportowych na terenie gminy poza miejscowością Dąbrówka

Budowa jednego czy kilku dużych placów zabaw dla dzieci, zamiast w każdej wsi takiego samego (np. coś w stylu ogrodu w parku brudnowskim czy place zabaw w parkach w Grodzisku Mazowieckim, aby stanowiły atrakcję dla dzieci

Rozbudowa miejsc służących integracji społeczności lokalnej

Rozbudowa oferty zajęć dodatkowych dla dzieci oferowanych przez dom kultury w kontekście dostępności godzinowej dla rodziców pracujących

Infrastruktura techniczna i środowisko

Rozbudowa oczyszczalni ścieków w msc. Dąbrówka

Rozbudowa sieci kanalizacyjnej z oczyszczalniami i biogazownią na obszarze całej gminy

Sieć gazowa - całość Gminy

Modernizacja sieci energetycznej w Ostrówku

Uregulowanie i konserwacja rowów melioracyjnych na terenie gminy

Gminny program dotacji do przydomowych oczyszczalni ścieków

Wprowadzenie działań z zakresu ochrony terenów cennych przyrodniczo w tym obszarów Natura 2000 (zakaz poruszania się pojazdami typu quad, samochody terenowe dewastujących brzeg dopływu Bugu i naturalne środowisko

Zagospodarowanie przestrzenne i administracja

Dbłość o czystość i estetykę Gminy - utrzymanie przestrzeni publicznej, lepsze zarządzanie ZGK

Modernizacja i rozbudowa Ośrodka Zdrowia w Kuligowie

Objęcie miejscowym planem działek w poszczególnych miejscowościach

Termomodernizacja budynku Urzędu Gminy Dąbrówka

Modernizacja budynku poczty w Dąbrówce

Modernizacja budynku Ośrodka zdrowia w Dąbrówce

Modernizacja budynków szkolnych: hala sportowa w SP Józefów, hala sportowa SP Guzowatka, budowa parkingu i sali gimnastycznej przy szkole we Wszeborach

Gospodarka i usługi

Rozwój miejsc pracy, rozwój miejsc dla turystów w tym infrastruktura gastronomiczna

Stworzenie udogodnień dla rozwoju przedsiębiorczości

Wybudowanie punktu widokowego z widokiem na tereny Nadbużańskie, z możliwością dojazdu autem i widokiem na rozlewiska w celu wzrostu atrakcyjności turystycznej gminy



4. ANALIZA SWOT

Przeprowadzona diagnoza gminy Dąbrówka jak również wnioski z badań ankietowych społeczności lokalnej i konsultacji społecznych pozwoliły na wskazanie silnych i słabych stron gminy a także szans i zagrożeń identyfikujących gminę.

Tabela 27: Analiza SWOT

Analiza SWOT – kapitał społeczny

MOCNE STRONY	<ul style="list-style-type: none"> ➤ W latach 2002-2021 odnotowano wzrost liczby mieszkańców gminy Dąbrówka o 3,75%; ➤ Struktura wiekowa ludności na terenie gminy Dąbrówka wykazuje dominantę grupy przedprodukcyjnej w stosunku do produkcyjnej; ➤ Średni wiek mieszkańców wynosi 38,1 lat i jest mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa mazowieckiego oraz mniejszy od średniego wieku mieszkańców całej Polski; ➤ Potencjał społeczny – mieszkańcy chętni do działania - np. program "Akcja aktywacja"; ➤ Dbałość o pamięć historyczną i tożsamość lokalna; ➤ Działalność OSP; ➤ Działalność kulturalna GCK i kalendarz imprez kulturalnych: impreza plenerowa Weller Kotaków, Huzarzy śmierci; Bieg o Koronę Dąbrówki; ➤ Dobrze rozwinięta sieć szkolnictwa podstawowego; ➤ Infrastruktura boisk sportowych (Dąbrówka - hala sportowa).
SŁABE STRONY	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Niska gęstość zaludnienia wśród gmin powiatu wołomińskiego (poniżej 100 osób/km²). ➤ Migracje zarobkowe/ekonomiczne; ➤ Brak żłobków; ➤ Niewystarczająca ilość przedszkoli; ➤ Potrzeba modernizacji i doposażenia obiektów edukacyjnych.
SZANSE	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zgodnie z prognozami Głównego Urzędu Statystycznego w perspektywie do roku 2030 liczba mieszkańców na terenie gminy Dąbrówka będzie stopniowo wzrastać; ➤ Napływ nowych mieszkańców; ➤ Zwiększenie zakresu dostępu do kompleksowej opieki zdrowotnej; ➤ Utworzenie dodatkowych miejsc spotkań i integracji społecznej; ➤ Optymalizacja wykorzystania potencjału kulturowego Gminy poprzez: odbudowę budynków kulturalnych i poszerzenie ich oferty kulturalnej np. Kuźnia Norwida; ➤ Możliwość wsparcia w oparciu o finansowanie zewnętrzne.
ZAGROŻENIA	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Tendencja tzw. „starzenia się społeczeństwa”; ➤ Wzrastający problem ubóstwa; ➤ Wzrastający problem alkoholizmu; ➤ Ograniczona ilość środków na inwestycje w najbliższej perspektywie finansowania i/lub brak dofinansowania zewnętrznego.



Analiza SWOT – Przestrzeń i funkcjonalność

MOCNE STRONY	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wysokie skomunikowanie, dogodne położenie geograficzne: przez teren Gminy przebiega droga krajowa S8, łącząca Warszawę z Białymstokiem, będąca częścią trasy europejskiej E67 Warszawa – Białystok – Helsinki tzw. Via Baltica; ➤ Dobra lokalizacja geograficzna (bliskość Warszawy); ➤ Infrastruktura przestrzenna np. Plac Norwida w Dąbrówce; ➤ Rozwinięta sieć wodociągowa; ➤ Mała gęstość zabudowy a tym samym obecność terenów inwestycyjnych np. pod budowę nowych domów; ➤ Skansen w Kuligowie.
SŁABE STRONY	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zły stan nawierzchni dróg; ➤ Potrzeba budowy infrastruktury tj. pobocza, chodniki, ciągi pieszo-rowerowe; ➤ Potrzeba rozbudowy parkingów w tym stref Park and Ride; ➤ Brak optymalnej infrastruktury kanalizacyjnej; ➤ Braki dot. infrastruktury gazowej na obszarze Gminy; ➤ Potrzeba renowacji i remontów budynków użyteczności publicznej i uzupełnienie tzw. małej architektury.
SZANSE	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Możliwość wsparcia w oparciu o finansowanie zewnętrzne; ➤ Modernizacja i przebudowa dróg; ➤ Budowa ścieżek rowerowych przy drogach powiatowych i gminnych; ➤ Wykonanie chodników na najbardziej niebezpiecznych odcinkach dróg w celu zwiększenia bezpieczeństwa użytkowników ruchu; ➤ Modernizacja infrastruktury okołodrogowej na terenie gminy tu w szczególności oświetlenia, chodników/poboczy w celu zwiększenia bezpieczeństwa użytkowników ruchu; ➤ Zwiększenie dostępu do transportu publicznego poprzez rozwój sieci połączeń; ➤ Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gminy; ➤ Rozbudowa sieci gazowej na terenie gminy; ➤ Rozbudowa oczyszczalni ścieków; ➤ Modernizacja budynków użyteczności publicznej.
ZAGROŻENIA	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ograniczona ilość środków finansowych na rozwój infrastruktury technicznej; ➤ Wzrost kosztów inwestycji dotyczących rozbudowy infrastruktury technicznej.



Analiza SWOT – Środowisko

MOCNE STRONY	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Bogactwo naturalne i krajobrazowe: lokalizacja nad rzeką Bug, tereny zielone, zbiorniki wodne; ➤ Obszary Natura 2000: „Dolina Dolnego Bugu” PLB 140001, „Krogulec” PLH 140008, „Ostoja Nadbużańska” PLH140011.
SŁABE STRONY	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Niewystarczająca izolacyjność termiczna budynków użyteczności publicznej, wpływająca na wzrost emisyjności i kosztów utrzymania obiektów; ➤ Brak optymalizacji systemu segregacji odpadów w celu obniżenia cen; ➤ Potrzeba rozbudowy oczyszczalni ścieków.
SZANSE	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wykorzystanie nowoczesnych instalacji do przetwarzania odpadów; ➤ Promowanie eko-inwestycji z wykorzystaniem OZE w tym instalacji fotowoltaicznych; ➤ Rozbudowa oczyszczalni ścieków; ➤ Dbłość o gospodarkę melioracyjną - sukcesywne czyszczenie rowów na terenie gminy. ➤ Dofinansowanie do przydomowych oczyszczalni ścieków; ➤ Termomodernizacja budynków komunalnych i publicznych w tym szkół; ➤ Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczności lokalnej; ➤ Rozwój rolnictwa ekologicznego.
ZAGROŻENIA	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wzrost ilości produkcji odpadów komunalnych i ich niewłaściwe gospodarowanie przez część właścicieli nieruchomości; ➤ Degradacja środowiska naturalnego; ➤ Wzmożone zmiany klimatyczne (wzrost temperatury, susze, ulewne deszcze).

Analiza SWOT – potencjał gospodarczy

MOCNE STRONY	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Stały wzrost liczebności podmiotów gospodarczych; ➤ Spadek liczby bezrobotnych w kontekście 2021 roku; ➤ Liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w gminie w latach 2018-2022 ulegała wahaniom, podobnie jak udział beneficjentów systemu pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności gminy, od 2020 roku jednak wartości te ulegają sukcesywnemu zmniejszeniu.
SŁABE STRONY	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Brak optymalnej infrastruktury turystycznej i około turystycznej; ➤ Brak punktów gastronomicznych; ➤ Brak dużych firm i inwestorów zewnętrznych, a tym samym atrakcyjnych miejsc pracy; ➤ Niewystarczające udogodnienia dla rozwoju przedsiębiorczości.



SZANSE	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozwój przedsiębiorczości i ściągnięcie do gminy znaczącego inwestora; ➤ Sukcesywne tworzenie nowych miejsc pracy w oparciu o pozyskanie inwestorów; ➤ Rozwój przemysłu, powstawianie nowych firm na terenie gminy Dąbrówka; ➤ Budowa inkubatora przedsiębiorczości; ➤ Stworzenie korzystnych warunków dla nowych przedsiębiorców na terenie gminy Dąbrówka; ➤ Wsparcie dla przedsiębiorców (dotacje, doradztwo, ułatwienia administracyjne); ➤ Budowa bazy turystyczno-noclegowej na terenie gminy: pozyskanie kwater prywatnych, promowanie gospodarstw agroturystycznych; ➤ Promocja turystyczna Gminy; ➤ Stabilizacja geopolityczna na świecie (koniec wojny w Ukrainie); ➤ Stabilizacja cen surowców; ➤ Powstanie nowych zakładów na terenie gminy i wzrost dynamiki inwestycji.
ZAGROŻENIA	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kryzys ekonomiczno-gospodarczy i spowolnienie gospodarcze w kraju i na świecie; ➤ Inflacja.

5. WYZWANIA I POTENCJAŁY ROZWOJOWE

Kluczowym elementem spójnej strategii rozwoju jest określenie najważniejszych problemów oraz wyzwań stojących przed gminą Dąbrówka. W wyniku przeprowadzonej diagnozy strategicznej, konsultacji społecznych a następnie syntezy wymienionych działań, zidentyfikowano główne wyzwania rozwojowe, którym musi sprostać gmina Dąbrówka.

Tabela 28: Problemy, wyzwania i potencjały

KAPITAŁ SPOŁECZNY	
PROBLEMY I WYZWANIA	<p>Gmina Dąbrówka na dzień 31.12.2022 r. zamieszkiwana była przez 8133 mieszkańców, co stanowiło 4,44% ludności powiatu wołomińskiego. Gęstość zaludnienia na omawianym obszarze kształtuje się na poziomie ok. 73 os./km², co sytuuje gminę Dąbrówka wśród gmin powiatu wołomińskiego o najmniejszej gęstości zaludnienia. Struktura wiekowa ludności na terenie gminy Dąbrówka wykazuje dominantę grupy przedprodukcyjnej w stosunku do produkcyjnej. Średni wiek mieszkańców wynosi 38,1 lat i jest mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa mazowieckiego oraz mniejszy od średniego wieku mieszkańców całej Polski.</p> <p>W obszarze kapitału społecznego według wskazań respondentów zaliczono:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ DOSTĘPNOŚĆ TRANSPORTU PUBLICZNEGO - 60% respondentów oceniło ten aspekt negatywnie; ➤ DOSTĘPNOŚĆ I JAKOŚĆ SZKOLNICTWA NA POZIOMIE ŚREDNIM - 58,33% negatywnych wskazań osób ankietowanych. <p>Ponad to do głównych problemów należy zaliczyć brak żłobka i wystarczającej liczby przedszkoli, a także niewystarczającej oferty zajęć dodatkowych dla dzieci i młodzieży.</p>



POTENCJAŁY ROZWOJOWY	<p>Ankietowani pozytywnie oceniają:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ DOSTĘPNOŚĆ I JAKOŚĆ SZKOLNICTWA NA POZIOMIE PODSTAWOWYM - 46,66% pozytywnych wskazań; ➤ DOSTĘP DO INSTYTUCJI, PLACÓWEK USŁUGOWYCH - 43,33% pozytywnych odpowiedzi. <p>Zgodnie z oceną respondentów kluczowe dla rozwoju kapitału społecznego są:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zacieśnianie więzi społecznych poprzez tworzenie miejsc sprzyjających integracji; - budowa przedszkoli i żłobków; - modernizacja i doposażenie szkół i przedszkoli; - zwiększenie dostępu do usług opieki zdrowotnej. <p>Gwarantem stanowiącym o integralności społeczeństwa lokalnego jest silne utożsamianie się z Gminą, a większość respondentów deklaruje taką przynależność. Dodatkowym atutem jest aktywność w zakresie inicjatyw oddolnych, co sprzyja likwidacji zjawisk wykluczenia społecznego i dezintegracji.</p> <p>Priorytetem w tym obszarze jest zacieśnianie więzi społecznych poprzez tworzenie miejsc sprzyjających integracji (świetlic, miejsc do spędzania czasu wolnego) oraz dbałość o jakość czasu wolnego w kontekście sukcesywnej rozbudowy atrakcyjnego kalendarza imprez i wydarzeń kulturalno-sportowych. Niedostateczna dostępność tego typu miejsc i wydarzeń może przyczynić się do ograniczonego przepływu informacji i braku zaangażowania lokalnej społeczności w sprawy gminy.</p>
PRZESTRZEŃ I FUNKCJONALNOŚĆ	
PROBLEMY I WYZWANIA	<p>Do aspektów najmniej ocenianych przez osoby ankietowane należą:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ DOSTĘP DO INFRASTRUKTURY KOMUNALNEJ (KANALIZACJA) - 65% negatywnych wskazań; ➤ DOSTĘPNOŚĆ TRANSPORTU PUBLICZNEGO – 60% negatywnych odpowiedzi respondentów. <p>Dodatkowo, do głównych barier i braków infrastrukturalnych wpływających na jakość życia społeczności lokalnej należą:</p> <ul style="list-style-type: none"> - niewystarczająco rozwinięta sieć kanalizacyjna, - zły stan infrastruktury drogowej i około drogowej, - niewystarczający dostęp do usług publicznego transportu zbiorowego i brak bezpieczeństwa użytkowników ruchu w oparciu o rozbudowę infrastruktury okołodrogowej (chodniki, ścieżki rowerowe).
POTENCJAŁY ROZWOJOWY	<p>Do atutów gminy Dąbrówka należą:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Wysokie skomunikowanie, dogodnie położenie geograficzne: przez teren Gminy przebiega droga krajowa S8, łącząca Warszawę z Białymstokiem, będąca częścią trasy europejskiej E67 Warszawa – Białystok – Helsinki tzw. Via Baltica; ➤ Dobra lokalizacja (bliskość Warszawy) i skomunikowanie gminy, bliskość trasy S8; ➤ Infrastruktura przestrzenna np. Plac Norwida w Dąbrówce; ➤ Rozwinięta sieć wodociągowa; ➤ Mała gęstość zabudowy a tym samym obecność terenów inwestycyjnych np. pod budowę nowych domów. <p>Aspekty te mogą stanowić bazę do rozwoju budownictwa jednorodzinnego czy inwestycyjnego.</p>



ŚRODOWISKO	
PROBLEMY I WYZWANIA	<p>Niestety tylko 28,19 % ludności gminnej korzystającej z sieci kanalizacyjnej, co stanowi poważny problem w sferze środowiskowej. Dodatkowo kwestią problemową jest brak optymalizacji systemu segregacji odpadów w celu obniżenia cen i oraz potrzeba rozbudowy istniejącej oczyszczalni ścieków.</p> <p>Istotną kwestią problematyczną jest również potrzeba uporządkowania gospodarki melioracyjnej na terenie gminy.</p> <p>Podsumowując, priorytetami w zakresie ochrony środowiska jest optymalizacja działań z zakresu gospodarki odpadami w tym rozbudowa systemu kanalizacyjnego, promocji OZE, dbałość o gospodarkę melioracyjną i powszechne edukowanie społeczności lokalne w zakresie zachowań proekologicznych</p>
POTENCJAŁY ROZWOJOWE	<p>Atutem Gminy wysoko ocenianym przez respondentów są WALORY KRAJOBRAZOWE – ilość pozytywnych odpowiedzi: 76,66%.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Bogactwo naturalne i krajobrazowe: lokalizacja nad rzeką Bug, tereny zielone, zbiorniki wodne; ➤ Obszary Natura 2000: „Dolina Dolnego Bugu” PLB 140001, „Krogulec” PLH 140008, „Ostoja Nadbużańska” PLH140011.
GOSPODARKA	
PROBLEMY I WYZWANIA	<p>Elementami obszaru gospodarczego ocenianymi najgorzej przez respondentów są:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ DOSTĘPNOŚĆ DO BAZY NOCLEGOWEJ - 70% negatywnych wskazań; ➤ USŁUGI TURYSTYCZNE 65% - negatywnych odpowiedzi. <p>Ważnym elementem jest dywersyfikacja sektora przedsiębiorczości i rozwój dziedzin okołoturystycznych tj. baza noclegowa czy gastronomiczna oraz stałe pozyskiwanie kontrahentów.</p>
POTENCJAŁY ROZWOJOWE	<p>Do atutów gminy Dąbrówka warunkujących rozwój gospodarczy należą:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wysokie skomunikowanie, dogodnie położenie geograficzne: przez teren Gminy przebiega droga krajowa S8, łącząca Warszawę z Białymstokiem, będąca częścią trasy europejskiej E67 Warszawa – Białystok – Helsinki tzw. Via Baltica; - dobra lokalizacja geograficzna (bliskość Warszawy). <p>Liczba podmiotów gospodarczych na terenie gminy Dąbrówka zgodnie z danymi CEiIDG stan na dzień 04.04.2023 r. wynosiła 534 podmiotów gospodarczych. Największa liczba podmiotów gospodarczych występuje w miejscowości Dąbrówka – 76 (14,23% ogółu podmiotów gospodarczych na terenie gminy), co warunkowane jest funkcją wskazanego obszaru. Porównując dane statystyczne dotyczące liczebności podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na obszarze gminy Dąbrówka z lat 2018-2023 zauważalny jest stały wzrost ich liczebności.</p>

6. WIZJA, MISJA, CELE STRATEGICZNE

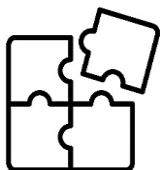
Planując działania strategiczne mające służyć rozwojowi w tym konkretnym przypadku jednostki samorządu terytorialnego – gminy Dąbrówka istotne jest, aby na uprzednio odpowiedzieć na pytania dot. celowości naszych działań i o rodzaj wartości jakie będą dla nas istotne podczas ich realizacji.

Punktem wyjścia jest określenie wizji rozwoju analizowanego obszaru w oparciu o analizę potencjału rozwojowego gminy Dąbrówka jako pożądanego stanu gminy w perspektywie długookresowej.



Gmina Dąbrówka jako gmina w pełni wykorzystująca swoje położenie komunikacyjne względem Warszawy, a dzięki obszarom cennym przyrodniczo i turystycznie kreująca trendy ekoturystyki i aktywnego spędzania czasu wolnego jako istotnych sektorów lokalnej gospodarki. To także gmina atrakcyjna osadniczo o szerokim dostępie do usług publicznych, wysokich standardach życia i dodatnich statystykach demograficznych gwarantująca rozwój aktywności społecznej i inwestycyjnej w poszanowaniu dziedzictwa naturalnego obszaru.

Kolejnym elementem kształtującym określenie kierunku rozwoju jest misja. Odnosi się ona do zmiany, którą pragniemy wprowadzić i wskazuje na wartości, jakie są dla niej ważne. Sformułowanie misji, jest głównym krokiem do określenia celów rozwojowych, które natomiast pozwalają na określenie konkretnych działań. W odniesieniu jednostek samorządu terytorialnego, definicja misji została zdefiniowana w ustawie o samorządzie gminnym, zgodnie z którą do zadań własnych gminy należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty. Uwzględniając powyższy zapis, określono misję gminy:



Wsparcie samorządu lokalnego w ramach realizacji celu dot. zrównoważonego rozwoju gminy Dąbrówka poprzez podejmowanie i koordynację działań ukierunkowanych na poprawę jakości i bezpieczeństwa życia oraz rozwój lokalnej gospodarki zapewniającej miejsca pracy oraz stabilność ekonomiczną z zachowaniem standardów działań tj.:

- profesjonalizm, współpraca zespołowa, racjonalność i efektywność podejmowanych działań,
- stały dialog ze społecznością lokalną i efektywna polityka informacyjna,
- wykorzystanie nowoczesnych metod i technologii w ramach usprawnienia załatwiania spraw administracyjnych i komunikacji,
- konsekwencja w realizacji ustalonych celów i zamierzeń.

W ramach urzeczywistnienia założeń wizji i misji rozwoju gminy Dąbrówka, opracowano model interwencji strategicznej stanowiący wypadkową działań diagnostycznych i konsultacyjnych związanych z wdrożeniem procesu partycypacji społecznej. Wyodrębnienie konkretnych celów strategicznych w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym wynika z zapisu artykułu 10e. zawartego w Ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

Strategia Rozwoju Gminy Dąbrówka na lata 2023-2030



Tabela 29: Obszary, cele, typy działań

Obszar	INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO				
Cele strategiczne	WYSOKI STANDARD KOMUNIKACJI I BEZPIECZEŃSTWO RUCHU		BEZPIECZEŃSTWO INFRASTRUKTURALNE I ŚRODOWISKOWE		
Cele operacyjne	Bezpieczne drogi i rozwój komunikacji publicznej	Rozbudowana infrastruktura okołodrogowa i towarzysząca	Ograniczenie presji na środowisko	Efektywność cieplna i energetyczna budynków	Racjonalna polityka przestrzenna
Typ działań	1. Przebudowa i modernizacja dróg na terenie gminy Dąbrówka 2. Rozwój transportu publicznego, celowego wraz z infrastrukturą towarzyszącą	1. Budowa chodników dla pieszych w ciągu dróg publicznych na terenie gminy Dąbrówka 2. Budowa ścieżek rowerowych z miejscami do aktywnego spędzania wolnego czasu 3. Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie gminy Dąbrówka 4. Rozbudowa sieci dróg rowerowych oraz pieszych 5. Budowa parkingu Park and Ride 6. Budowa oświetlenia zasilanego energią słoneczną na nieoświetlonych odcinkach dróg gminnych	1. Rozbudowa oczyszczalni ścieków w msc. Dąbrówka 2. Rozbudowa sieci kanalizacyjnej z oczyszczalniami i biogazownią na obszarze gminy 3. Regulacja i konserwacja rowów melioracyjnych na terenie gminy	1. Modernizacja i termomodernizacja budynków użyteczności publicznej 2. Termomodernizacja budynków komunalnych 3. Budowa sieci gazowej na terenie gminy 4. Modernizacja sieci energetycznej	1. Ochrona i racjonalizacja gospodarki wodno-kanalizacyjnej 2. Wprowadzenie działań z zakresu ochrony terenów cennych przyrodniczo w tym obszarów Natura 2000 3. Objęcie miejscowym planem działek w poszczególnych miejscowościach nie objętych ww.



Obszar	KAPITAŁ GOSPODARCZY I SPOŁECZNY			
Cele strategiczne	PONAD BARIERAMI - OGÓLNODOSTĘPNOŚĆ USŁUG PUBLICZNYCH		TWORZENIE WARUNKÓW SPRZYJAJĄCYCH WSZECHSTRONNEMU ROZWOJOWI SPOŁECZNEMU I GOSPODARCZEMU	
Cele operacyjne	Poprawa usług i infrastruktury publicznej w tym kulturalno-edukacyjno-rekreacyjnej	Poprawa dostępu do usług z zakresu opieki zdrowotnej	Budowa społeczeństwa obywatelskiego opartego na wiedzy	Tworząc wspólnotę, tworzymy Gminę – działania na rzecz integracji społeczności lokalnej
Typy działań	<ol style="list-style-type: none"> 1. Modernizacja i budowa obiektów rekreacyjno-sportowych tj. boiska sportowe, hale sportowe i ścieżki biegowe 2. Modernizacja i budowa infrastruktury przedszkolnej i żłobków 3. Modernizacja budynków szkolnych 4. Rozbudowa oferty zajęć dodatkowych dla dzieci oferowanych przez dom kultury w kontekście dostępności godzinowej dla rodziców pracujących 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Modernizacja i rozbudowa Ośrodków Zdrowia na terenie gmin 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wsparcie dla rozwoju przedsiębiorczości; 2. Tworzenie udogodnień dla rozwoju małej przedsiębiorczości 3. Pozyskanie inwestorów zewnętrznych 4. Edukacja ekologiczna mieszkańców 5. Promocja i wzrost atrakcyjności turystycznej gminy 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja programów aktywizujących i integrujących społeczność lokalną 2. Organizacja cyklicznych imprez kulturalnych, sportowo-rekreacyjnych o charakterze integracyjnym 3. Wsparcie i inicjowanie działalności NGO 4. Budowa miejsc o charakterze integrującym: kluby, świetlice, place zabaw, skwery etc.



7. PROJEKTY STRATEGICZNE, WYKAZ PLANOWANYCH INWESTYCJI

Realizacja celów wskazanych w *Strategii Rozwoju Gminy Dąbrówka na lata 2023-2030* jest bezpośrednio związana z konkretnymi zadaniami inwestycyjnymi. Projekty określone w niniejszym opracowaniu realizowane będą zgodnie z założonym harmonogramem rzeczowo-finansowym i przyczynią się do rozwiązania kluczowych problemów w obszarze społecznym, środowiskowym, gospodarczym i przestrzennym.

Strategia Rozwoju Gminy Dąbrówka na lata 2023-2030



Tabela 30: Plan inwestycyjny

LP.	NAZWA PROJEKTU	ZAKRES PROJEKTU, LOKALIZACJA	ORIENTACYJNA WARTOŚĆ PROJEKTU	RAMY CZASOWE REALIZACJI PROJEKTU	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROJEKTU	OCZEKIWANE WSKAŹNIKI
1.	Budowa oczyszczalni ścieków w Dąbrówce Gmina Dąbrówka	Budowa nowej oczyszczalni ścieków wraz z obróbką osadu ściekowego dz. 266/3, obręb: Dąbrówka w celu umożliwienia oczyszczenia ścieków powstałych na obszarze gminy Dąbrówka. Inwestycje w zakresie oczyszczalni ścieków, w tym budowa, rozbudowa lub modernizacja zgodnie z Aktualizacją Krajowego Programu Oczyszczalnia Ścieków Komunalnych- AKPOŚK 2017 Master Plan dla wdrażania dyrektywy Rady 91/271/EWG opracowany na podstawie AKPOŚK 2017 Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 zostały zawarte w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego przyjętego uchwałą Sejmiku Województwa Mazowieckiego nr 22/18 z dnia 19 grudnia 2018 r. (str. 173).	40 000 000,00 PLN	2024-2030	Budżet gminy, budżet państwa fundusze europejskie zgodnie z wykazem zawartym w rozdziale 10 SRG.	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba wybudowanych oczyszczalni ścieków - Wielkość zwiększenia przepustowości oczyszczalni ścieków (m3 na dobę) - Ilość ścieków komunalnych oczyszczonych (m3) - Wzrost jakości życia mieszkańców - Racjonalizacja gospodarki wodno-ściekowej - Poprawa dostępu do wysokiej jakości infrastruktury
2.	Budowa stacji podnoszenia ciśnienia wraz ze zbiornikiem retencyjnym	Budowa zbiornika retencyjnego w celu zabezpieczenia ilościowego wody w okresie maksymalnych godzinnych rozbiorach w obszarze przemysłowym zlokalizowanym przy drodze krajowej S8 w ramach poprawy warunków do rozwoju przemysłu w strefie przemysłowej gminy Dąbrówka	2 000 000,00 PLN	2024-2030	Budżet gminy, budżet państwa fundusze europejskie zgodnie z wykazem zawartym w rozdziale 10 SRG.	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba wybudowanych stacji podnoszenia ciśnienia - Ilość zabezpieczonej wody w skali rocznej - Poprawa warunków do rozwoju przemysłu w strefie przemysłowej gminy Dąbrówka - Wzrost jakości życia mieszkańców

Strategia Rozwoju Gminy Dąbrówka na lata 2023-2030



						- Racjonalizacja gospodarki wodno-ściekowej
3.	Budowa sieci kanalizacyjnej na obszarze aglomeracja Dąbrówka oraz w m. Chajęty i Guzowatka	Budowa sieci kanalizacyjnej Dąbrówka, Karpin, Lasków, Małopole, Chajęty i Guzowatka w celu zwiększenia możliwości odbioru ścieków ze obszarów o najwyższym poziomie zurbanizowania na terenie gminy Dąbrówka. Inwestycje w zakresie sieci kanalizacyjnych (aglomeracja Dąbrówka), w tym budowa i modernizacja zgodnie z Aktualizacją Krajowego Programu Oczyszczalnia Ścieków Komunalnych- AKPOŚK 2017 Master Plan dla wdrażania dyrektywy Rady 91/271/EWG opracowany na podstawie AKPOŚK 2017 Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 zostały zawarte w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego przyjętego uchwałą Sejmiku Województwa Mazowieckiego nr 22/18 z dnia 19 grudnia 2018 r. (str. 173). Budowa sieci kanalizacyjnej będzie przebiegać wzdłuż istniejących dróg i nie wpłynie na naturalny zasięg i obszary mieszczące się w obrębie siedlisk przyrodniczych.	15 000 000,00	2024-2030	Budżet gminy, budżet państwa fundusze europejskie zgodnie z wykazem zawartym w rozdziale 10 SRG.	<ul style="list-style-type: none"> - Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej - Liczba przyłączonych posesji - Wzrost jakości życia mieszkańców - Racjonalizacja gospodarki wodno-ściekowej - Poprawa dostępu do wysokiej jakości infrastruktury
4.	Budowa budynku komunalnego w Dąbrówce	Zadanie obejmuje 12 mieszkań komunalnych.	4 500 000	2024- 2028	Budżet gminy, budżet państwa fundusze europejskie zgodnie z wykazem zawartym w rozdziale 10 SRG.	<ul style="list-style-type: none"> - Ilość/powierzchnia wybudowanych budynków - Wzrost jakości życia mieszkańców - Poprawa dostępu do wysokiej jakości infrastruktury komunalnej
5.	Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej	Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej i tłocznej na terenie miejscowości Dąbrówka, Karpin,	10 000 000	2024- 2030	Budżet gminy, budżet państwa fundusze europejskie zgodnie z	<ul style="list-style-type: none"> - Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej - Liczba przyłączonych posesji

Strategia Rozwoju Gminy Dąbrówka na lata 2023-2030



	grawitacyjnej i tłocznej	Małopole, Chajęty, Guzowatka, Kołaków, Trojany i Zaścienie. Inwestycje w zakresie sieci kanalizacyjnych (aglomeracja Dąbrówka), w tym budowa i modernizacja zgodnie z Aktualizacją Krajowego Programu Oczyszczalnia Ścieków Komunalnych- AKPOŚK 2017 Master Plan dla wdrażania dyrektywy Rady 91/271/EWG opracowany na podstawie AKPOŚK 2017 Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 zostały zawarte w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego przyjętego uchwałą Sejmiku Województwa Mazowieckiego nr 22/18 z dnia 19 grudnia 2018 r. (str. 173). Budowa sieci kanalizacyjnej będzie przebiegać wzdłuż istniejących dróg i nie wpłynie na naturalny zasięg i obszary mieszczące się w obrębie siedlisk przyrodniczych.			wykazem zawartym w rozdziale 10 SRG.	<ul style="list-style-type: none"> - Wzrost jakości życia mieszkańców - Racjonalizacja gospodarki wodno-ściekowej - Poprawa dostępu do wysokiej jakości infrastruktury
6.	Rozbudowa sieci wodociągowej	Rozbudowa sieci wodociągowej na terenie gminy Dąbrówka. Rozbudowa sieci wodociągowej w planowanym zakresie nie należy do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko i też do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (nie są to przedsięwzięcia takie jak: rurociągi wodociągowe magistralne do przesyłania wody oraz przewody wodociągowe magistralne doprowadzające wodę od stacji uzdatniania do przewodów wodociągowych rozdzielczych).	10 000 000	2024- 2030	Budżet gminy, budżet państwa fundusze europejskie zgodnie z wykazem zawartym w rozdziale 10 SRG.	<ul style="list-style-type: none"> - Długość wybudowanej sieci wodociągowej - Liczba przyłączonych posesji - Wzrost jakości życia mieszkańców - Racjonalizacja gospodarki wodnej - Poprawa dostępu do wysokiej jakości infrastruktury

Strategia Rozwoju Gminy Dąbrówka na lata 2023-2030



		Inwestycja znajduje się na etapie przedprojektowym. Wszelkie stosowne decyzje będą pozyskiwane na etapie procesu planistyczno-koncepcyjnego. Przedsięwzięcie nie będzie zlokalizowane na obszarach chronionych i Natura 2000.				
7.	Przebudowa dróg na terenie gminy: ul. Królewska w m. Kowalicha, ul. Ślężańska w m. Ślężany, ul. Czapskiego w m. Małopole, droga w m. Kołaków – Sokołówek – Teodorów, droga w m. Cisie, ul. Sosnowa i ul. Brzozowa w m. Dąbrówka, ul. Szkolna w Dręszewie, ul. Wąska w m. Wszebory, droga w m. Kołaków – Guzowatka – Działy Czarnowskie, ul. Szkolna i Załubicka w m. Kuligów, ul. Cicha i Spokojna w m. Józefów, ul. Małopolska w m. Chajęty i Małopole, droga nr dz. 222 w	Przebudowa wg dokumentacji projektowo-kosztorysowej: ul. Królewska w m. Kowalicha, ul. Ślężańska w m. Ślężany, ul. Czapskiego w m. Małopole, droga w m. Kołaków – Sokołówek – Teodorów, droga w m. Cisie, ul. Sosnowa i ul. Brzozowa w m. Dąbrówka, ul. Szkolna w Dręszewie, ul. Wąska w m. Wszebory, droga w m. Kołaków – Guzowatka – Działy Czarnowskie, ul. Szkolna i Załubicka w m. Kuligów, ul. Cicha i Spokojna w m. Józefów, ul. Małopolska w m. Chajęty i Małopole, droga nr dz. 222 w m. Guzowatka, ul. Marianowska w m. Marianów. Realizacja inwestycji ze względu na możliwości finansowe UG w Dąbrówce będzie realizowana będzie etapowo z zachowaniem wykonania poszczególnych remontów odcinków dróg do 1 km. Zgłoszenia robót nie wymagają uzyskania decyzji środowiskowych, gdyż w planowanym zakresie nie są to przedsięwzięcia zaliczane do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (drogi o nawierzchni twardej o całkowitej długości przedsięwzięcia powyżej 1 km).	30 000 000	2024- 2030	Budżet gminy, budżet państwa fundusze europejskie zgodnie z wykazem zawartym w rozdziale 10 SRG.	<ul style="list-style-type: none"> - Długość przebudowanych dróg - Wzrost bezpieczeństwa mieszkańców - Poprawa dostępu do wysokiej jakości infrastruktury komunikacyjnej

Strategia Rozwoju Gminy Dąbrówka na lata 2023-2030



	m. Guzowatka, ul. Marianowska w m. Marianów.					
8.	Budowa instalacji OZE	Montaż paneli fotowoltaicznych na obiektach gminnych w celu zmniejszenia kosztów energii elektrycznej na terenie gminy Dąbrówka	1 000 000,00	2024-2030	Budżet gminy, budżet państwa fundusze europejskie zgodnie z wykazem zawartym w rozdziale 10 SRG.	<ul style="list-style-type: none"> - Ilość zamontowanych urządzeń OZE - Szacowany spadek emisji gazów cieplarnianych - Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej - Zmniejszenie zużycia energii końcowej - Wzrost jakości życia mieszkańców - Poprawa stanu jakościowego środowiska naturalnego - Wzrost wykorzystywania technologii OZE
9.	Budowa budynku administracyjno-biurowego wraz z budynkiem magazynowym dla ZGK w Dąbrówce	Budowa budynku administracyjno-biurowego wraz z budynkiem magazynowym w ramach stworzenia warunków pracy i zakresu działalności Zakładu Gospodarki Komunalnej w Dąbrówce. Lokalizacja projektu: dz. 266/3, obręb Dąbrówka	4 000 000,00	2024-2030	Budżet gminy, budżet państwa fundusze europejskie zgodnie z wykazem zawartym w rozdziale 10 SRG.	<ul style="list-style-type: none"> - Ilość wybudowanych budynków - Zwiększenie zakresu działalności ZGK - Wzrost dostępu do usług komunalnych - Wzrost jakości życia mieszkańców - Poprawa warunków pracy
10.	Przebudowa SUW-u Kołaków	Przebudowa SUW w Kołakowie w celu zwiększenia produkcji wody poprzez unowocześnienie procesu uzdatniania wody wraz z zwiększeniem możliwości produkcyjnej wody. Lokalizacja inwestycji: dz. 80/2, obręb Kołaków. Remonty i rozbudowy systemu dystrybucji wody na terenie gminy zlokalizowane w obrębie istniejącej SUW. Inwestycja znajduje się na etapie przedprojektowym. Wszelkie stosowne decyzje będą pozyskiwane na etapie procesu planistyczno-koncepcyjnego. Przedsięwzięcie nie będzie zlokalizowane na obszarach chronionych i Natura 2000.	4 000 000,00 PLN	2024-2030	Budżet gminy, budżet państwa fundusze europejskie zgodnie z wykazem zawartym w rozdziale 10 SRG.	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba przebudowanych SUW - Ilość dostarczonej wody pitnej do wodociągu gminnego - Zmniejszenie energochłonności urządzeń stacji - Wzrost jakości życia mieszkańców - Racjonalizacja gospodarki wodno-ściekowej - Poprawa dostępu do wysokiej jakości infrastruktury

Strategia Rozwoju Gminy Dąbrówka na lata 2023-2030



11.	Remont całościowy hali sportowej Publicznej Szkoły Podstawowej im. Bitwy Warszawskiej 1920 roku w Józefowie	Generalny remont hali sportowej Publicznej Szkoły Podstawowej im. Bitwy Warszawskiej 1920 roku w Józefowie: wymiana dachu, ścian, instalacji oraz montaż nowej nawierzchni sportowej w celu poprawy jakości infrastruktury edukacyjno-sportowej na terenie gminy Dąbrówka.	2 000 000,00 – 3 000 000,00 PLN	2024-2030	Budżet gminy, budżet państwa fundusze europejskie zgodnie z wykazem zawartym w rozdziale 10 SRG.	- Liczba wyremontowanych obiektów - Wzrost dostępu do wysokiej jakości infrastruktury edukacyjno-sportowej
12.	Generalny remont boiska szkolnego przy Publicznej Szkole Podstawowej im. Bitwy Warszawskiej 1920 roku w Józefowie	Wymiana nawierzchni tartanowej oraz wymiana piłkochwyków w celu poprawy jakości infrastruktury edukacyjno-sportowej na terenie gminy Dąbrówka.	200 000,00 PLN	2024-2030	Budżet gminy, budżet państwa fundusze europejskie zgodnie z wykazem zawartym w rozdziale 10 SRG.	- Liczba wyremontowanych obiektów - Wzrost dostępu do wysokiej jakości infrastruktury edukacyjno-sportowej
13.	Wykonanie ogrodzenia placu szkoły od strony północnej i zachodniej przy Publicznej Szkole Podstawowej im. Bitwy Warszawskiej 1920 roku w Józefowie	Rozbiórka istniejącego ogrodzenia i cokołu oraz wykonanie nowego cokołu oraz ogrodzenia przęsłowego.	60 000,00 PLN	2024-2030	Budżet gminy, budżet państwa fundusze europejskie zgodnie z wykazem zawartym w rozdziale 10 SRG.	- Liczba wyremontowanych obiektów - Wzrost bezpieczeństwa uczniów - Wzrost dostępu do wysokiej jakości infrastruktury edukacyjnej
14.	Remont generalny pomieszczeń kuchennych w Publicznej Szkole Podstawowej im.	Usunięcie starej glazury i terakoty, położenie nowych płytek na ścianach i podłodze, wymiana wyciągu kuchennego, zakup nowych taboretów gazowych. Zakup nowego sprzętu: 2 stołów	70 000,00 PLN	2024-2030	Budżet gminy, budżet państwa fundusze europejskie zgodnie z wykazem zawartym w rozdziale 10 SRG.	- Liczba wyremontowanych pomieszczeń - Liczba zakupionych sprzętów - Zwiększenie bezpieczeństwa w pomieszczeniach kuchenneo-socjalnych

Strategia Rozwoju Gminy Dąbrówka na lata 2023-2030



	Bitwy Warszawskiej 1920 roku w Józefowie	kuchennych ze stali nierdzewnej, zmywarki z wyparząrką szafki kuchenne, zlewozmywak, kuchnia gazowa, chłodziarko- zamrażarka, piekarnik elektryczny.				- Wzrost dostępu do wysokiej jakości infrastruktury
15.	Wymiana pionu kanalizacyjnego w Publicznej Szkole Podstawowej im. Bitwy Warszawskiej 1920 roku w Józefowie	Wymiana żeliwnych rur kanalizacyjnych na rury plastikowe	30 000,00 PLN	2024-2030	Budżet gminy, budżet państwa fundusze europejskie zgodnie z wykazem zawartym w rozdziale 10 SRG.	- Długość zmodernizowanych ciągów kanalizacyjnych - Wzrost dostępu do wysokiej jakości infrastruktury technicznej
16.	Modernizacja i rozbudowa placu zabaw przy Publicznej Szkole Podstawowej im. Bitwy Warszawskiej 1920 roku w Józefowie	Wykonanie nowej trawiastej nawierzchni na placu zabaw. Montaż nowych urządzeń oraz elementów małej architektury.	30 000,00 PLN	2024-2030	Budżet gminy, budżet państwa fundusze europejskie zgodnie z wykazem zawartym w rozdziale 10 SRG.	- Liczba rozbudowanych obiektów - Zwiększenie bezpieczeństwa użytkowników - Wzrost dostępu do wysokiej jakości infrastruktury publicznej
17.	Przeznaczenie i modernizacja pomieszczeń mieszkalnych na potrzeby Publicznej Szkoły Podstawowej im. Bitwy Warszawskiej 1920 roku w Józefowie	Generalny remont klatki schodowej oraz modernizacja mieszkań z dostosowaniem na potrzeby szkoły.	200 000,00	2024-2030	Budżet gminy, budżet państwa fundusze europejskie zgodnie z wykazem zawartym w rozdziale 10 SRG.	- Liczba wyremontowanych/zmodernizowanych obiektów - Zwiększenie bezpieczeństwa użytkowników - Wzrost dostępu do wysokiej jakości infrastruktury publicznej
18.	Wyodrębnienie i budowa boiska trawiastego przy Publicznej Szkole	Wyodrębnienie i budowa boiska trawiastego przy Publicznej Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Guzowatce i wyposażenie go w niezbędną	100 000,00 PLN	2024-2030	Budżet gminy, budżet państwa fundusze europejskie zgodnie z	- Liczba wybudowanych obiektów sportowych - Wzrost dostępu do wysokiej jakości infrastruktury edukacyjno-sportowej

Strategia Rozwoju Gminy Dąbrówka na lata 2023-2030



	Podstawowej im. Jana Pawła II w Guzowatce i wyposażenie go w niezbędną infrastrukturę techniczną	infrastrukturę techniczną w celu stworzenia warunków do rozwoju fizycznego dzieci i młodzieży.			wykazem zawartym w rozdziale 10 SRG.	- Wzrost warunków do rozwoju fizycznego dzieci i młodzieży
19.	Modernizacja placu zabaw przy Publicznej Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Guzowatce i wyposażenie w bezpieczną nawierzchnię z płyt gumowych oraz nowy sprzęt sportowo-rekreacyjny	Modernizacja placu zabaw przy Publicznej Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Guzowatce i wyposażenie w bezpieczną nawierzchnię z płyt gumowych oraz nowy sprzęt sportowo-rekreacyjny w celu stworzenia warunków do rozwoju fizycznego dzieci i młodzieży.	80 000,00 PLN-100 000,00 PLN	2024-2030	Budżet gminy, budżet państwa fundusze europejskie zgodnie z wykazem zawartym w rozdziale 10 SRG.	- Liczba wybudowanych obiektów sportowych - Wzrost dostępu do wysokiej jakości infrastruktury edukacyjno-sportowej - Wzrost warunków do rozwoju fizycznego dzieci i młodzieży - Wzrost bezpieczeństwa użytkowników
20.	Zagospodarowanie strychu Publicznej Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Guzowatce	Zagospodarowanie strychu Publicznej Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Guzowatce w celu zwiększenia powierzchni funkcjonalnych w szkole.	250 000,00 PLN	2024-2030	Budżet gminy, budżet państwa fundusze europejskie zgodnie z wykazem zawartym w rozdziale 10 SRG.	- Powierzchnia wyremontowanych pomieszczeń - Zwiększenie powierzchni funkcjonalnych w szkole - Wzrost warunków edukacyjnych fizycznego dzieci i młodzieży
21.	Wymiana nawierzchni na szkolnym placu zabaw na bezpieczną połączoną z modernizacją z placu zabaw i dostosowania go do	Wymiana nawierzchni na szkolnym placu zabaw na bezpieczną połączoną z modernizacją z placu zabaw i dostosowania go do aktualnych przepisów przy szkole Podstawowej im. C. K. Norwida w Dąbrówce w celu zwiększenia możliwości do rozwoju fizycznego dzieci i młodzieży. Wykonanie w systemie	Około 300 000,00 PLN	2024-2030	Budżet gminy, budżet państwa fundusze europejskie zgodnie z wykazem zawartym w rozdziale 10 SRG.	- Liczba zmodernizowanych obiektów - Wzrost dostępu do wysokiej jakości infrastruktury edukacyjno-sportowej - Wzrost warunków do rozwoju fizycznego dzieci i młodzieży - Wzrost bezpieczeństwa użytkowników

Strategia Rozwoju Gminy Dąbrówka na lata 2023-2030



	aktualnych przepisów przy szkole Podstawowej im. C. K. Norwida w Dąbrówce	dwuwarstwowym SBR + EPDM elastycznej nawierzchni wylewanej na podbudowie. Powierzchnia ok. 300 m ² .				
22.	Remont boiska wielofunkcyjnego połączony z wykonaniem systemu monitoringu przy Podstawowej im. C. K. Norwida w Dąbrówce	Remont boiska wielofunkcyjnego 24x44 m, połączony z wykonaniem systemu monitoringu przy Podstawowej im. C. K. Norwida w Dąbrówce w celu zwiększenia możliwości do rozwoju fizycznego dzieci i młodzieży.	Ok. 200 000,00 PLN	2024-2030	Budżet gminy, budżet państwa fundusze europejskie zgodnie z wykazem zawartym w rozdziale 10 SRG.	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba wyremontowanych obiektów sportowych - Wzrost dostępu do wysokiej jakości infrastruktury edukacyjno-sportowej - Wzrost warunków do rozwoju fizycznego dzieci i młodzieży - Wzrost bezpieczeństwa użytkowników
23.	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej im. C. K. Norwida w Dąbrówce	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej im. C. K. Norwida w Dąbrówce poprzez ocieplenie stropów i ścian budynku, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, wymianę poszycia dachowego.	Ok. 500 000,00 PLN	2024-2030	Budżet gminy, budżet państwa fundusze europejskie zgodnie z wykazem zawartym w rozdziale 10 SRG.	<ul style="list-style-type: none"> Ilość budynków poddanych termomodernizacji Ilość wymienionych źródeł ogrzewania budynków Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej Zmniejszenie zużycia energii końcowej Wzrost jakości życia mieszkańców Poprawa stanu jakościowego środowiska naturalnego
24.	Wymiana dachu na części łącznikowej Szkoły Podstawowej im. C. K. Norwida w Dąbrówce	Ocieplenie stropów i ścian budynku, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej. Wymiana poszycia dachowego. ok. 330 m ² .	Ok. 330 000,00 PLN	2024-2030	Budżet gminy, budżet państwa fundusze europejskie zgodnie z wykazem zawartym w rozdziale 10 SRG.	<ul style="list-style-type: none"> Ilość budynków poddanych termomodernizacji Powierzchnia wymienionego poszycia dachowego Szacowany spadek emisji gazów cieplarnianych Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej Zmniejszenie zużycia energii końcowej Wzrost jakości życia mieszkańców Poprawa stanu jakościowego środowiska naturalnego

Strategia Rozwoju Gminy Dąbrówka na lata 2023-2030



25.	Wymiana oświetlenia w Szkole Podstawowej im. C. K. Norwida w Dąbrówce z jarzeniowego na ledowe.	Wymiana oświetlenia w szkole z jarzeniowego na ledowe.	Ok. 200 000,00 PLN	2024-2030	Budżet gminy, budżet państwa fundusze europejskie zgodnie z wykazem zawartym w rozdziale 10 SRG.	Ilość wymienionego oświetlenia/opraw oświetlenia Szacowany spadek emisji gazów cieplarnianych Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej Wzrost jakości życia mieszkańców Poprawa stanu jakościowego środowiska naturalnego
26.	Zamontowanie na dachu świetlicy i Szkoły Podstawowej im. C. K. Norwida w Dąbrówce paneli słonecznych	Zamontowanie na dachu świetlicy i szkoły paneli słonecznych 2 X 5 KW	60 000,00	2024-2030	Budżet gminy, budżet państwa fundusze europejskie zgodnie z wykazem zawartym w rozdziale 10 SRG.	Ilość zamontowanych urządzeń OZE Szacowany spadek emisji gazów cieplarnianych Ilość zaoszczędzonej energii Zmniejszenie emisji pyłów PM-10 Zmniejszenie zużycia energii końcowej Wzrost jakości życia mieszkańców Poprawa stanu jakościowego środowiska naturalnego Wzrost wykorzystywania technologii OZE
27.	Zamontowanie pomp ciepłych w świetlicy i w Szkole Podstawowej im. C. K. Norwida w Dąbrówce	Zamontowanie pomp ciepłych w świetlicy i szkole	50 000,00	2024-2030	Budżet gminy, budżet państwa fundusze europejskie zgodnie z wykazem zawartym w rozdziale 10 SRG.	Ilość zamontowanych urządzeń OZE Ilość wymienionych źródeł ogrzewania budynków Szacowany spadek emisji gazów cieplarnianych Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej Zmniejszenie zużycia energii końcowej Wzrost jakości życia mieszkańców Poprawa stanu jakościowego środowiska naturalnego Wzrost wykorzystywania technologii OZE
28.	Naprawa ogrodzenia przy Szkole Podstawowej	Naprawa ogrodzenia szkolnego od strony północnej i zachodniej, w tym zmiana szerokości bramy wjazdowej trzeciej- tak,	20 000,00	2024-2030	Budżet gminy, budżet państwa fundusze europejskie zgodnie z	- Liczba wyremontowanych obiektów - Wzrost bezpieczeństwa uczniów

Strategia Rozwoju Gminy Dąbrówka na lata 2023-2030



	im. Adeli Goszczyńskiej we Wszeborach od strony północnej i zachodniej, w tym zmiana szerokości bramy wjazdowej trzeciej	aby mógł wjeżdżać autokar szkolny, może likwidacja bramy nr 2 i w jej miejsce zrobienie furtki- wejście główne do szkoły.			wykazem zawartym w rozdziale 10 SRG.	- Wzrost dostępu do wysokiej jakości infrastruktury edukacyjnej
29.	Zagospodarowanie placu zabaw przy Szkole Podstawowej im. Adeli Goszczyńskiej we Wszeborach	Zagospodarowanie placu zabaw poprzez zakup nowego wyposażenia.	100 000,00	2024-2030	Budżet gminy, budżet państwa fundusze europejskie zgodnie z wykazem zawartym w rozdziale 10 SRG.	- Liczba zmodernizowanych obiektów - Wzrost dostępu do wysokiej jakości infrastruktury edukacyjno-sportowej - Wzrost warunków do rozwoju fizycznego dzieci i młodzieży - Wzrost bezpieczeństwa użytkowników
30.	Rewitalizacja boiska szkolnego przy Szkole Podstawowej im. Adeli Goszczyńskiej we Wszeborach	Rewitalizacja boiska szkolnego przy Szkole Podstawowej im. Adeli Goszczyńskiej we Wszeborach poprzez czyszczenie nawierzchni lub wymiana	155 000,00 PLN	2024-2030	Budżet gminy, budżet państwa fundusze europejskie zgodnie z wykazem zawartym w rozdziale 10 SRG.	- Liczba wyremontowanych obiektów sportowych - Wzrost dostępu do wysokiej jakości infrastruktury edukacyjno-sportowej - Wzrost warunków do rozwoju fizycznego dzieci i młodzieży - Wzrost bezpieczeństwa użytkowników
31.	Modernizacja i wyposażenie kuchni w Szkole Podstawowej im. Adeli Goszczyńskiej we Wszeborach.	Modernizacja i wyposażenie kuchni w Szkole Podstawowej im. Adeli Goszczyńskiej we Wszeborach, aby można wykonywać posiłki na miejscu.	100 000,00 PLN	2024-2030	Budżet gminy, budżet państwa fundusze europejskie zgodnie z wykazem zawartym w rozdziale 10 SRG.	- Liczba wyremontowanych pomieszczeń - Liczba zakupionych sprzętów - Zwiększenie bezpieczeństwa w pomieszczeniach kuchenneo-socjalnych - Wzrost dostępu do wysokiej jakości infrastruktury
32.	Remont domu nauczyciela przy Szkole Podstawowej im. Adeli Goszczyńskiej we Wszeborach	Remont domu nauczyciela (wymiana dachu, drzwi wejściowych, ocieplenie budynku) w celu wzrostu izolacyjności budynku.	200 000,00 PLN	2024-2030	Budżet gminy, budżet państwa fundusze europejskie zgodnie z wykazem zawartym w rozdziale 10 SRG.	Ilość budynków poddanych termomodernizacji Szacowany spadek emisji gazów cieplarnianych Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej Zmniejszenie zużycia energii końcowej Wzrost jakości życia mieszkańców

Strategia Rozwoju Gminy Dąbrówka na lata 2023-2030



						Poprawa stanu jakościowego środowiska naturalnego
33.	Doposażenie Szkoły Podstawowej im. Adeli Goszczyńskiej we Wszeborach poprzez zakup wyposażenia szatni dla klas I-III i ławek oraz krzesłek dla ucz. klas I-III	Doposażenie szkoły poprzez zakup wyposażenia szatni dla klas I-III i ławek oraz krzesłek dla ucz. klas I-III (13 ławek i 26 krzesłek) w celu zwiększenia jakości i komfortu nauczania.	50 000,00 PLN	2024-2030	Budżet gminy, budżet państwa fundusze europejskie zgodnie z wykazem zawartym w rozdziale 10 SRG.	Liczba doposażonych szkół - Wzrost dostępu do wysokiej jakości infrastruktury edukacyjnej - Wzrost warunków nauczania dzieci i młodzieży
34.	Budowa nowego boiska i placu zabaw wraz z odpowiednim sprzętem przeznaczonym dla dzieci 5-6 letnich oraz wykonanie nowych nasadzeń zieleni przy Przedszkolu Samorządowym „Pod Wesołym Ekoludkiem” w Dręszewie	Budowa nowego boiska i placu zabaw wraz z odpowiednim sprzętem przeznaczonym dla dzieci 5-6 letnich oraz wykonanie nowych nasadzeń zieleni przy Przedszkolu Samorządowym pod „Wesołym Ekoludkiem” w celu wzrostu warunków do rozwoju fizycznego dzieci w wieku przedszkolnym.	250 000,00 PLN	2024-2030	Budżet gminy, budżet państwa fundusze europejskie zgodnie z wykazem zawartym w rozdziale 10 SRG.	- Liczba wybudowanych obiektów sportowych - Wzrost dostępu do wysokiej jakości infrastruktury edukacyjno-sportowej - Wzrost warunków do rozwoju fizycznego dzieci w wieku przedszkolnym



Tabela 31: Zadania o charakterze inwestycyjnym – inwestycje celu publicznego o charakterze ponadlokalnym, o których mowa w art. 39 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

Nazwa dokumentu wyższego rzędu	Wykaz inwestycji
Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Mazowieckiego nr 22/18 z dnia 19 grudnia 2018 r.	<ol style="list-style-type: none"><li data-bbox="821 405 1401 734">1. Inwestycje w zakresie sieci kanalizacyjnych (aglomeracja Dąbrówka), w tym budowa i modernizacja zgodnie z Aktualizacją Krajowego Programu Oczyszczalnia Ścieków Komunalnych - AKPOŚK 2017 Master Plan dla wdrażania dyrektywy Rady 91/271/EWG opracowany na podstawie AKPOŚK 2017 Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Wykaz dużych projektów (PZP Woj. Mazowieckiego str. 173);<li data-bbox="821 734 1401 1050">2. Inwestycje w zakresie oczyszczalni ścieków, w tym budowa, rozbudowa lub modernizacja zgodnie z Aktualizacją Krajowego Programu Oczyszczalnia Ścieków Komunalnych - AKPOŚK 2017 Master Plan dla wdrażania dyrektywy Rady 91/271/EWG opracowany na podstawie AKPOŚK 2017 Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Wykaz dużych projektów (PZP Woj. Mazowieckiego str. 173).



8. OBSZARY FUNKCJONALNE I OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI

Aktualnie obowiązującym dokumentem w zakresie uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy jest dokument pn. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówka przyjęte Uchwałą nr IX/53/2003 Rady Gminy Dąbrówka z dnia 10 lipca 2003 roku. Dodatkowo na analizowanym obszarze obowiązują:

- Zarządzenie Zastępcze Wojewody Mazowieckiego z dnia 26 czerwca 2018 r. w sprawie wprowadzenia obszarów udokumentowanych złóż kopalin do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówka
- Zarządzenie Zastępcze Wojewody Mazowieckiego z dnia 31 maja 2019 r. w sprawie wprowadzenia obszarów udokumentowanych złóż kopalin do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówka.

8.1. Kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej w województwie

Strategia rozwoju Gminy Dąbrówka na lata 2023-2030 to dokument komplementarny z opracowaniami wyższego rzędu m.in. ze *Strategią Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze* definiującej zadania o charakterze inwestycyjnym – inwestycje celu publicznego o charakterze ponadlokalnym, o których mowa w art. 39 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+ to zintegrowany dokument planowania społeczno-gospodarczego i przestrzennego określający ramy dla planowania przestrzennego gmin, łącząc politykę przestrzenną państwa i województwa mazowieckiego w oparciu o następujące zasady:

- *rozwój przestrzenny powinien następować w pasmach utworzonych wzdłuż korytarzy komunikacyjnych oraz w rdzeniach układu, który stanowi Warszawa oraz węzły transportowe ośrodków subregionalnych;*
- *pasma rozwoju powinny obejmować zarówno tereny zurbanizowane, historycznie wyznaczone wzdłuż linii kolejowych, jak również nowo powstałe wzdłuż ciągów drogowych, w których należy przewidywać wprowadzenie transportu szynowego;*
- *pomiędzy pasmami rozwoju należy zachować przestrzenie ekstensywnego użytkowania jako obszary zaplecza przyrodniczego, które powinny wchodzić w formie klinów do centrów miast;*
- *wskazane jest powiązanie sekwencji pasm rozwoju układem komunikacyjnym o charakterze obwodowym, który łączyłby poszczególne pasma, bez konieczności przemieszczania się do centrum obszaru;*
- *całość obszaru zurbanizowanego powinna być zamknięta strefą zielonego pierścienia, bezpośrednio powiązanego z przestrzeniami ekstensywnego użytkowania w miastach (parki, zieleńce, skwery, doliny cieków wodnych);*
- *dla liniowych obiektów infrastruktury transportowej i energetycznej należy zachować korytarze przestrzenne, w miarę możliwości wspólne (tzw. korytarze infrastrukturalne);*
- *lokalizacja obiektów produkcji energii nie powinna kolidować z innymi funkcjami terenów, w tym szczególnie usytuowanie elektrowni wiatrowych nie może powodować uciążliwości dla zabudowy przeznaczonej na stały pobyt ludzi, obiektów wrażliwych na zakłócenia promieniowania elektromagnetycznego, a także obszarów o cennych walorach przyrodniczych i krajobrazowych. Dla obszarów o cennych walorach przyrodniczo-kulturowych rekomenduje się następujące działania:*
- *objęcie ochroną terenów zachowujących tożsamość kulturową i walory tradycyjnego krajobrazu o specyficznych i unikatowych walorach krajobrazowych;*
- *porządkowanie i odtwarzanie wartości kulturowych oraz elementów ekspozycji krajobrazowej;*
- *utrzymanie cennych krajobrazowo przestrzeni otwartych, ograniczanie inwestowania na terenach rolnych i leśnych, zagospodarowanie rezerw terenowych w istniejących strukturach przestrzennych;*



- *kształtowanie nowej zabudowy w sposób nawiązujący do tradycji miejsca, eksponowanie i odtwarzanie dominant architektonicznych i krajobrazowych, ograniczenie powstawania obcych krajobrazowo form zagospodarowania, eliminacja obiektów dysharmonijnych.¹*

8.2. Strefy funkcjonalne w gminie

Według założeń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówka, na diagnozowanym terenie wyznaczono następujące obszary:

- A – obszar północno-zachodni, dla którego przyjęto wyróżniki tj.: ochrona walorów środowiska przyrodniczego i funkcja rekreacyjna (szczególnie letniskowa), jak również mieszkaniowa;
- B – obszar południowo-wschodni o nadrzędnej roli funkcji o charakterze ekonomicznym: funkcji obejmującej szeroko rozumianą działalność gospodarczą oraz funkcji mieszkaniowej. Linia rozgraniczającą wyżej wymienione obszary jest południowa krawędź pasma lasów, ciągnących się od strony północnych obrzeży Warszawy i rejonu Zalewu Zegrzyńskiego w kierunku puszczy Kamienieckiej (na południe od Wyszkowa), mniej więcej równoległe do doliny Bugu. Linia ta jest również granicą rejonów, wyróżnionych w waloryzacji przestrzeni ekologicznej gminy.

Obszar A obejmuje trzy strefy funkcjonalno-przestrzenne:

- Strefa doliny Bugu obejmująca tereny położone na tarasie zalewowym, bezpośrednio zagrożone wylewami powodziowymi, odznaczająca się wyjątkowymi walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi. Główne funkcje strefy: szczególna ochrona środowiska, ekstensywne formy rekreacji. Przewiduje się:
 - *specjalną ochronę wartości środowiska przyrodniczego, obejmującą zwłaszcza układ hydrograficzny, roślinność nadwodną i łąkową oraz warunki siedliskowe,*
 - *na gruntach zalewowych i podmokłych radykalne ograniczenia dla zabudowy (również letniskowej) i innych form intensywnego zainwestowania,*
 - *zakłada się promowanie rozwoju ekstensywnych form turystyki i rekreacji, zwłaszcza organizację obiektów rekreacji nadwodnej;²*
- Strefa nadzalewowa obejmująca północną część tarasu nadzalewowego z miejscowościami Kuligów, Stasiopole, Czarnów, Ślężany i Dręszew, położonymi blisko krawędzi tarasu oraz miejscowościami leżącymi w „drugim szeregu”, bliżej pasma leśnego: Józefów, Ludwinów, Kowalicha i Marianów. Są tu na ogół korzystne warunki budowlane. Główna funkcja strefy: letniskowa, z tendencją wzrostową na rzecz form stałego mieszkalnictwa. Założono następujące kierunki rozwoju przestrzennego:
 - *możliwość dalszego rozwoju budownictwa letniskowego oraz także budownictwa mieszkaniowego o charakterze stałym – zwłaszcza w rejonach, gdzie warunki terenowe są szczególnie sprzyjające (zespół Kuligów – Józefów oraz zespół Ślężany – Kowalicha – Marianów),*
 - *promowanie rozwoju infrastruktury usługowej związanej przede wszystkim z obsługą funkcji rekreacyjno-letniskowej,*
 - *ograniczenia dla lokalizacji funkcji produkcyjno-technicznych,*
 - *ochronę lokalnych zbiorowisk naturalnych o wartościach przyrodniczo-krajobrazowych (wydmy, starorzecza, łągi, zadrzewienia leśne itp.);³*
- Strefa leśna obejmująca ciągnący się równoległe do doliny Bugu pas zalesionych wzgórz wydmy oraz podmokłych łąk znajdujących się między nimi w lokalnych obniżeniach terenu.

¹ *Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze, s. 42.*

² *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówka, s. 29*

³ *Ibidem.*



Rejon mało zainwestowany i mało zamieszkały. Główne funkcje strefy: przyrodnicza (kompleksowa ochrona środowiska naturalnego) oraz rekreacyjna – letniskowa o formach ekstensywnych. Założono następujące kierunki rozwoju:

- ograniczenia dla zainwestowania związane z koniecznością utrzymania ciągłości równoleżnikowego korytarza ekologicznego, który tworzą zespoły leśne porastające ciągi wydymowe i obniżenia łąkowe między nimi,
- nierozwijanie eksploatacji piasków wydymowych,
- możliwość ograniczonego rozwoju funkcji rekreacyjnej i letniskowej – niewielkie zespoły w miejscach niekolizyjnych z wymaganiami ochrony środowiska.⁴

Obszar B to obszar o nadrzędnej funkcji ekonomicznej, obejmujący przede wszystkim strefę mieszkaniową i usługowo-gospodarczą, rozdzieloną na dwie odrębne części strefą szczególnej aktywności gospodarczej wzdłuż drogi krajowej. Natomiast do strefy mieszkaniowej i usługowo-gospodarczej, o której mowa wyżej, ciąży także teren o nieco odmiennych uwarunkowaniach, stanowiący południowo-wschodni fragment obszaru gminy (wsie Guzowatka, Działy Czarnowskie, Kołaków, Teodorów – Sokołówek), który można zakwalifikować jako podstrefę o funkcji gospodarczo-mieszkaniowo-przyrodniczej. W obrębie obszaru wyszczególniono następujące strefy:

- Strefa mieszkaniowa i usługowo-gospodarcza składa się z dwóch rejonów: *rejon północno - zachodni (obejmuje miejscowość gminną Dąbrówka, wsie Lasków, Stanisławów, Małopole, Chajęty oraz część północną wsi Karpin), rejon południowo – wschodni (obejmuje wsie: Wszebory, Chruściele, Zaścienie i Karolew oraz wschodnią część terenów wsi Trojan). Dla całej strefy przewiduje się:*
 - szeroką możliwość rozwoju budownictwa mieszkaniowego,
 - możliwość rozwoju wszelkich form przedsiębiorczości gospodarczej, zwłaszcza usług, jedynie z limitowaniem wielkości zakładów (ograniczenia dla obiektów wymagających dużych kubatur oraz dużych powierzchni składowych i postojowo-manewrowych),
 - rozbudowę gminnego ośrodka usługowego w Dąbrówce,
 - promocję rozwoju usług będących realizacją celów publicznych (szkolnictwo, lecznictwo i opieka społeczna, kultura, sport itp.),
 - wyposażenie istniejących skupisk zabudowy oraz potencjalnych terenów rozwojowych w infrastrukturę techniczną, zwłaszcza w sieć wodociągową i kanalizacyjną,
 - uzupełnienie sieci dróg lokalnych na terenach rozwojowych,
 - utrzymanie większych kompleksów gruntów czynnych rolniczo jako terenów kwalifikowanego rolnictwa;⁵
- Podstrefa gospodarczo – mieszkaniowo – przyrodnicza (rejon Guzowatki i Kołakowa) Główne funkcje podstrefy to: przedsiębiorczość gospodarcza, zwłaszcza związana z wykorzystywaniem złóż naturalnych (m.in. łąk) oraz funkcje mieszkaniowa i rekreacyjno-letniskowa. Dla wskazanego obszaru przewiduje się rozwój funkcji mieszkaniowo-gospodarczych lub rekreacyjnych, względnie do zachowania naturalnych wartości środowiska (las, większe łąki, zadrzewienia łąkowe) w zależności od predyspozycji regionu – możliwość umiarkowanego (ograniczonego terenowo) rozwoju każdej z wymienionych wyżej funkcji, przy czym istotną rolę musi tu mieć koordynacja przestrzenna tych funkcji;

⁴ Ibidem.

⁵ Ibidem s. 30.

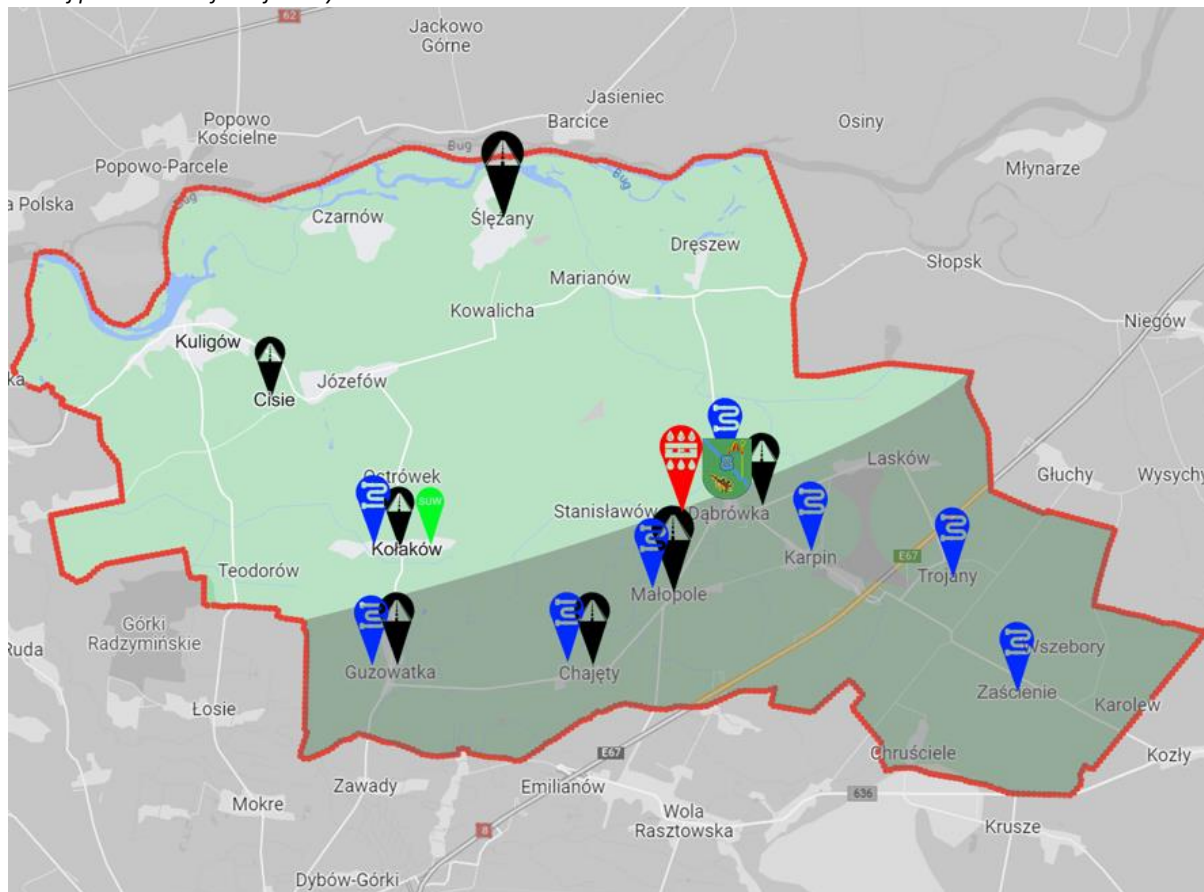


- Strefa szczególnej aktywności gospodarczej wzdłuż drogi krajowej. Obejmuje ona pasy terenów po obu stronach trasy ekspresowej (szerokość tych pasów jest zmienna i w zależności od sytuacji terenowej wynosi od 400 do 800 m), tu w szczególności w obrębie sołectw: Trojany, Karpin, Małopole i Lasków. Są to tereny szczególnie predysponowane do sytuowania dużych i średnich obiektów z dziedziny szeroko rozumianego zaplecza gospodarczo – usługowego obszaru metropolitalnego. Zapotrzebowanie terenów na takie obiekty będzie stanowić stałą tendencję rosnącą – w miarę zwiększania się zainteresowania obszaru metropolitalnego realizacją takich obiektów i – z drugiej strony – zwiększania się zainteresowania różnych podmiotów gospodarczych realizacją takich obiektów w orbicie obszaru metropolitalnego.



Poniżej umieszczono wizualizację przedstawiającą kierunki rozwoju przestrzenno-funkcjonalnego i głównych funkcji rozwojowych gminy Dąbrówka według planu inwestycyjnego założonego w *Strategii Rozwoju Gminy*.

Ilustracja 14: Rozmieszczenie inwestycji o charakterze infrastrukturalnym na obszarze gminy Dąbrówka rzutujących na jej rozwój przestrzenno-funkcjonalny



Legenda:



Dąbrówka – Funkcja centrowicza, ośrodek administracyjny



Obszar północno-zachodni - Funkcja rekreacyjno-mieszkaniowa



**Obszar południowo wschodni
Funkcja ekonomiczno-gospodarczo-mieszkaniowa**

SUW

Rozbudowa SUW w Kołakowie



Budowa oczyszczalni ścieków w Dąbrówce



Przebudowa, budowa i modernizacja dróg



Rozbudowa sieci kanalizacyjnej – cały obszar gminy



Budowa i rozbudowa sieci kanalizacyjnej



Tabela poniżej przedstawia wykaz oczekiwanych rezultatów w zakresie rozwoju przestrzenno-funkcjonalnego gminy Dąbrówka.

Tabela 32: Oczekiwane rezultaty planowanych działań, w wymiarze przestrzennym

Rezultat	Wskaźnik	Tendencja
Przystosowanie przestrzeni gminnej do potrzeb gospodarczo-społecznych jej mieszkańców.	Ilość wybudowanych/przebudowanych obiektów publicznych	Tendencja wzrostowa – powstanie przestrzeni dostosowanej do potrzeb gospodarczo-społecznych mieszkańców gminy, większa ilość urzędzeń wpływających na poprawę dostępności do usług publicznych osób niepełnosprawnych i w podeszłym wieku
Rozwój funkcji rekreacyjno-sportowej i społeczno-kulturalnej gminy Dąbrówka.	Ilość zmodernizowanych/wybudowanych obiektów rekreacyjno-sportowych Ilość zmodernizowanych/wybudowanych obiektów społeczno-kulturalnych Ilość doposażonych obiektów	Tendencja wzrostowa – powstanie nowych zmodernizowanych/wybudowanych obiektów rekreacyjno-sportowych i społeczno-kulturalnych
Wzrost estetyki przestrzeni publicznej gminy.	Ilość odtworzonych oczek wodnych Ilość nowopowstałej małej architektury typu ławki, kosze na śmieci, etc.	Tendencja wzrostowa – powstanie nowych oczek wodnych, małej architektury i obszarów zalesionych
Zrównoważony rozwój terenów inwestycyjnych z poszanowaniem standardów środowiskowych.	Ilość budynków poddanych termomodernizacji Ilość zamontowanych urządzeń OZE	Tendencja wzrostowa – dodatnia wartość budynków poddanych termomodernizacji, nowe instalacje OZE
Rozbudowa infrastruktury technicznej.	Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej Ilość zmodernizowanych SUW Długość wybudowanej sieci wodociągowej	Tendencja wzrostowa – powstanie nowych odcinków sieci kanalizacyjnej, wodociągowej i gazowej względem obecnej bazowej sytuacji tj. - długość czynnej sieci wodociągowej 122,9 km, - liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania 2 230, - długość czynnej sieci kanalizacyjnej 24,2 km w tym sieć grawitacyjna – 20,9 km, - ilość przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania 605
Poprawa dostępności komunikacyjnej gminy.	Długość przebudowanych/zmodernizowanych dróg Długość wybudowanych chodników	Tendencja wzrostowa – powstanie nowych zmodernizowanych odcinków dróg, chodników i ścieżek rowerowych względem obecnej bazowej sytuacji tj. - drogi Krajowe – ok. 6,0 km, drogi powiatowe – 48,378 km, drogi gminne – ok. 40 km

Wymienione powyżej rezultaty znajdują odzwierciedlenie w celach i wskaźnikach przedstawionych w rozdziałach 6 i 7 przedmiotowego opracowania.



8.3. Obszary strategicznej interwencji

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze określa obszary strategicznej interwencji (OSI) na podstawie wskaźników przyjętych w Krajowej strategii rozwoju regionalnego oraz wskaźników przyjętych indywidualnie dla Mazowsza. OSI problemowe oparte zostały o granice podregionów (NUTS 3) województwa mazowieckiego i skoncentrowane są na szczególnych wyzwaniach charakterystycznych dla poszczególnych podregionów województwa mazowieckiego z uwzględnieniem charakterystyki poszczególnych podregionów. Wyodrębniono:

- Ciechanowski obszar strategicznej interwencji;
- Ostrołęcki obszar strategicznej interwencji;
- Płocki obszar strategicznej interwencji;
- Radomski obszar strategicznej interwencji;
- Siedlecki obszar strategicznej interwencji;
- Żyrardowski obszar strategicznej interwencji;
- Warszawski obszar strategicznej interwencji;
- Warszawski-wschodni obszar strategicznej interwencji;
- Warszawski-zachodni obszar strategicznej interwencji.

Ilustracja 15: Podział administracyjny i statystyczny województwa mazowieckiego, grafika zaczerpnięta ze: STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO 2030+ Innowacyjne Mazowsze





Gmina Dąbrówka należy do OSI problemowego w regionie Warszawskim stołecznym, jakim jest podregion warszawsko-wschodni oraz MOF Warszawy.

Wsparcie dla miast i ich obszarów funkcjonalnych zgodnie z założeniami *Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze* ukierunkowane jest na rozwój i poprawę jakości współpracy w obszarach funkcjonalnych w celu wzmocnienia potencjałów i przewyższania problemów rozwojowych w skali ponadlokalnej. Współpraca we wszystkich MOF ukierunkowana jest w szczególności na:

- 1. uporządkowanie gospodarki przestrzennej i przywrócenie ładu przestrzennego w miejskich obszarach funkcjonalnych, obejmujące w szczególności koordynację procesów planowania przestrzennego w celu ochrony ładu przestrzennego, terenów otwartych przed rozpraszaniem zabudowy, chaosem inwestycyjnym i przeznaczaniem gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne, jak też rewitalizację oraz dbałość o dostęp do wysokiej jakości terenów zieleni i ograniczanie emisji hałasu;*
- 2. rozwój efektywnego systemu transportowego opartego na transporcie zbiorowym i niezmotoryzowanym, tj. rozwój infrastruktury pieszej, zintegrowanej sieci tras rowerowych zgodnej ze standardami określonymi na poziomie województwa połączonej z trasami wojewódzkimi, a także niskoemisyjnego transportu zbiorowego zintegrowanego z systemem wojewódzkim;*
- 3. poprawę jakości powietrza, w tym kompleksową modernizację energetyczną budynków, likwidację źródeł niskiej emisji, inwestycje w OZE, tworzenie korytarzy regeneracyjnych miast, rozwój zielonej i niebieskiej infrastruktury oraz ograniczanie indywidualnego ruchu samochodowego w miastach i ich obszarach funkcjonalnych;*
- 4. zwiększenie efektywności i dostępności do usług publicznych dostosowanych do potrzeb różnych grup społecznych w miejskich obszarach funkcjonalnych. Należy przy tym uwzględnić starzenie się społeczeństwa i spadek liczby ludności, zwłaszcza w miastach średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze. Współpraca jednostek samorządu terytorialnego na rzecz bardziej efektywnej koordynacji i integracji świadczenia usług publicznych, rozwój wspólnych centrów usług publicznych, instytucji otoczenia biznesu czy spójnej w skali obszaru funkcjonalnego oferty edukacyjnej lub biznesowej przyczyni się do optymalizacji kosztów i podniesienia efektywności prowadzonych działań⁶.*

Działania w OSI warszawsko-wschodnim skoncentrowane są na następujących obszarach:

- 1. Wsparcie rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru poprzez:*
 - aktywizację osób bezrobotnych i wspieranie przedsiębiorczości, w tym przez wspieranie uczenia się przez całe życie, doradztwo i kształcenie zawodowe, zapewnienie opieki nad dziećmi,*
 - rozwój skoordynowanej oferty inwestycyjnej,*
 - poprawę jakości infrastruktury turystycznej.*
- 2. Poprawa dostępności do infrastruktury komunalnej i do usług społecznych poprzez:*
 - budowę i rozbudowę infrastruktury komunalnej,*
 - rozwój zintegrowanego, niskoemisyjnego transportu zbiorowego poprawiającego dostępność przystanków kolejowych i centrów lokalnych, w szczególności na obszarach wykluczenia transportowego,*
 - rozwój sieci tras rowerowych i infrastruktury dla pieszych,*
 - poprawę dostępności do usług publicznych w zakresie edukacji, ochrony zdrowia i opieki senioralnej.⁷*

Sieć hydrograficzna gminy Dąbrówka jest umiarkowanie rozwinięta. Gmina położona jest w dorzeczu Wisły, na jej prawym brzegu. Na terenie gminy występują dwa duże cieki powierzchniowe. Głównym ciekim jest rzeka Bug (odcinek dolny, ujściowy), której koryto wyznacza północną granicę gminy. Rzeka charakteryzuje się ustrojem śnieżno-deszczowym, o bardzo dużej nieregularności odpływu. Wysokie stany wody, spowodowane wiosennymi roztopami, obserwowane są w marcu i kwietniu. Wtedy też możliwe są lokalne podtopienia i powodzie, gdyż średni przepływ w miesiącach wiosennych może wynosić nawet 180% średniego przepływu rocznego. Wezbrania związane

⁶ *Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze*, s. 80.

⁷ *Ibidem* s. 86-87



z maksimum opadowym przypadają na czerwiec i lipiec. Rzeka zasilana jest zarówno wodami powierzchniowymi, jak i podziemnymi. Między typami zasilania występuje względna równowaga, z niewielką przewagą zasilania powierzchniowego.

Przy granicznej południowo-zachodniej części gminy, na długości ok 190 m, przepływa rzeka Rządza, uchodząca do Zalewu Zegrzyńskiego. Poza tym powierzchnia gminy porożcinana jest gęstą siecią rowów. W dolinie Bugu występują również liczne starorzecza, wyznaczające dawny przebieg koryta rzeczne.

Na terenie gminy Dąbrówka wyszczególnić można dwa typy wód podziemnych:

- wody porowe aluwii w dolinie Bugu,
- wody porowe w warstwach odkrytych (gruntowe) i warstwach izolowanych (wgłębne) na pozostałej części obszaru.

Wśród nich wyróżnić można obszary o odmiennej równowadze hydrodynamicznej:

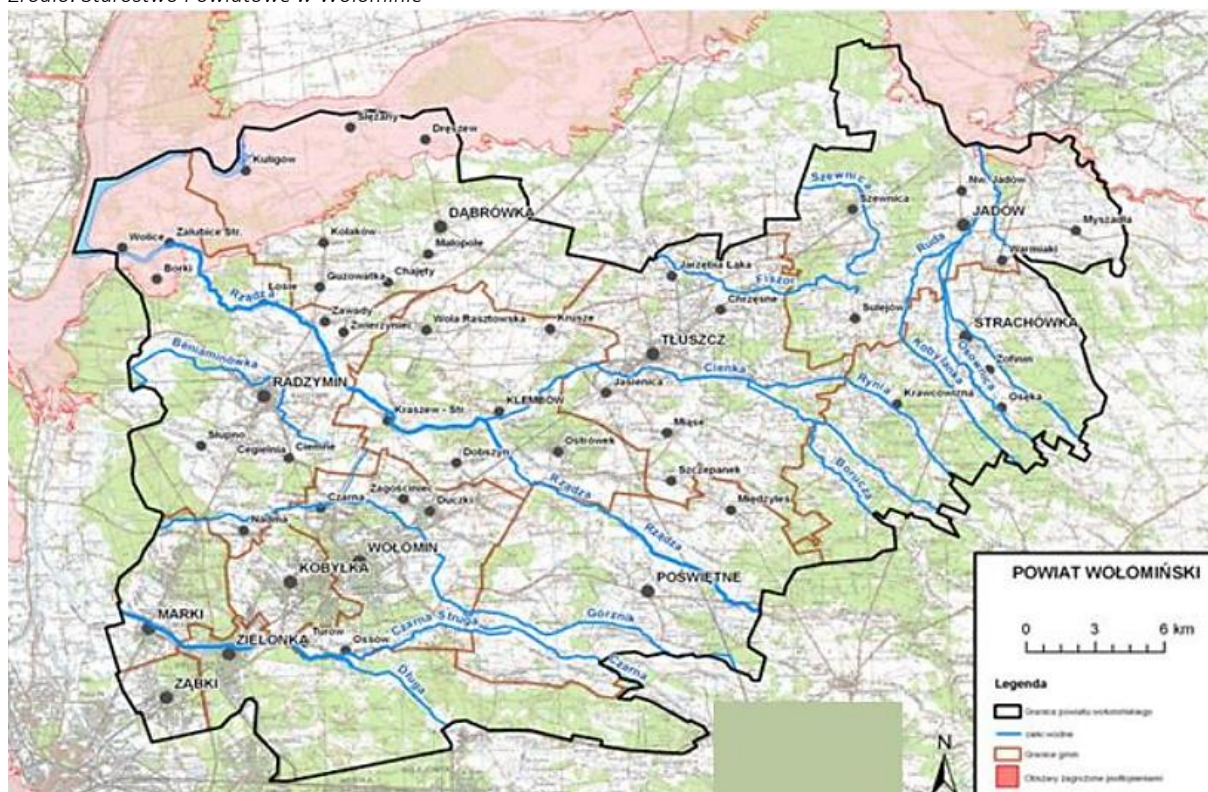
- wody podziemne w równowadze parowania obszarowego występujące na słabo odwadnianych równinach oraz na polach wydmy, charakteryzujące się one utrudnionym odpływem i lokalnie wzmożonym parowaniem, czego wynikiem jest występowanie terenów podmokłych,
- wody podziemne w równowadze drenowania występujące w dolinach rzek, zasilane głównie przez wody płynące oraz podziemne, spływające z wysoczyzn.

Na podstawie map zagrożenia powodziowego udostępnionych na stronie internetowej <http://mapy.isok.gov.pl/>, przedmiotowy teren znajduje się w zasięgu występowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią dla zalewu wodą od rzeki Bug. Wskazane obszary podlegają określonemu zagospodarowaniu i zgodnie z brzmieniem art. 166 pkt 10 ustawy Prawo wodne planowane zagospodarowanie nie może m.in. naruszać ustaleń planu zarządzania ryzykiem powodziowym jak również stanowić zagrożenia dla ochrony zdrowia ludzi czy środowiska oraz utrudniać zarządzanie ryzykiem powodziowym. W kwestii gospodarowania ww. terenami należy mieć na uwadze wdrożenie celu szczegółowego zdefiniowanego w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016 r. poz. 1841), którego obowiązywanie zostało wydłużone, zgodnie z art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 17 listopada 2021 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem , przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych ustaw (Dz. U. poz. 2368) jako wyeliminowanie lub unikanie wzrostu zagospodarowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, co zostało uwzględnione w konstruowaniu planu inwestycyjnego wskazanego w przedmiotowym dokumencie.



Ilustracja 16: Główne ciek powiatu wołomińskiego z uwzględnieniem terenów zagrożonych podtopieniami (kolor różowy).

Źródło: Starostwo Powiatowe w Wołominie



Przedmiotowe opracowanie koreluje z celami Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Bugu, którego priorytetem jest zarządzanie ryzykiem powodziowym poprzez ograniczenie potencjalnych, negatywnych skutków powodzi dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej. Plan wskazuje 3 cele główne, którym odpowiada 13 celów szczegółowych:

1. Zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego:
 - utrzymanie oraz zwiększenie istniejącej zdolności retencyjnej zlewni w regionie wodnym,
 - wyeliminowanie lub unikanie wzrostu zagospodarowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią,
 - określenie warunków możliwego zagospodarowania obszarów chronionych obwałowaniami,
 - unikanie wzrostu oraz określenie warunków zagospodarowania na obszarach o niskim (Q0,2%) prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi;
2. Obniżenie istniejącego ryzyka powodziowego:
 - ograniczenie istniejącego zagrożenia powodziowego,
 - ograniczenie istniejącego zagospodarowania,
 - ograniczenie wrażliwości obiektów i społeczności na zagrożenie powodziowe;
3. Poprawa systemu zarządzania ryzykiem powodziowym:
 - doskonalenie prognozowania i ostrzegania o zagrożeniach meteorologicznych i hydrologicznych,
 - doskonalenie skuteczności reagowania ludzi, firm i instytucji publicznych na powódź,
 - doskonalenie skuteczności odbudowy i powrotu do stanu sprzed powodzi,
 - wdrożenie i doskonalenie skuteczności analiz popowodziowych,
 - budowa instrumentów prawnych i finansowych zniechęcających lub skłaniających do określonych zachowań zwiększających bezpieczeństwo powodziowe,
 - budowa programów edukacyjnych poprawiających świadomość i wiedzę na temat źródeł zagrożenia i ryzyka powodziowego.



9. KORELACJA STRATEGII ROZWOJU GMINY Z DOKUMENTAMI WYŻSZEGO RZĘDU

Strategia rozwoju Gminy Dąbrówka na lata 2023-2030 to dokument odnoszący się do zdiagnozowanych problemów rozwojowych występujących na obszarze gminy. *Strategia* jest również kontynuacją polityki określonej w dokumentach wyższego rządu o randze lokalnej, regionalnej i krajowej regulujących działania w przedmiotowym obszarze.

Tabela 33: Korelacja założeń Strategii rozwoju Gminy Dąbrówka na lata 2023-2030 z dokumentami strategicznymi i planistycznymi wyższego rządu

Lp.	Nazwa dokumentu	Nawiązanie Strategii do zapisów dokumentu strategicznego i/lub planistycznego
DOKUMENTY MIĘDZYNARODOWE I KRAJOWE		
1.	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 to dokument przyjęty przez Radę Ministrów we wrześniu 2019 r. komplementarny z zapisami Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 z perspektywą do 2030 w wymiarze terytorialnym oraz zgodny z rozstrzygnięciami funkcjonalno-przestrzennymi zawartymi w Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030. KSRR definiuje np. cele: 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym; 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych; 3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk publicznych. W zakresie komplementarności z merytorycznymi celami KSRR, <i>Strategia Rozwoju Gminy Dąbrówka na lata 2023–2030</i> wykazuje najsilniejszą komplementarność z celami szczegółowymi: – Celu 1., tj. cel 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów; – Celu 2., tj. cel 2.1. Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego oraz cel 2.2. Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym; – Celu 3., tj. cel 3.1. Wzmacnianie potencjału administracji na rzecz zarządzania rozwojem oraz cel 3.3. Poprawa organizacji świadczenia usług publicznych.
2.	Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 z perspektywą do 2030	Głównym celem dokumentu jest tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym. Opracowanie weryfikuje następujące cele szczegółowe: ➤ Cel szczegółowy I: Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną; ➤ Cel szczegółowy II: Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony; ➤ Cel szczegółowy III: Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu. Cele zdefiniowane w <i>Strategii Rozwoju Gminy Dąbrówka</i> są spójne z założeniami zawartymi w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, przede wszystkim w założenia celu szczegółowego III: Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu, kierunek interwencji – zwiększenie efektywności programowania rozwoju poprzez zintegrowanie planowania przestrzennego i społeczno-gospodarczego oraz zapewnienie realnej partycypacji społecznej, a także w cel szczegółowy II: Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony, kierunki interwencji – aktywne gospodarczo i przyjazne mieszkańcom miasta, rozwój obszarów wiejskich i wzmocnienie sprawności administracyjnej



		samorządów terytorialnych oraz ich zdolności do współpracy z partnerami na rzecz rozwoju.
3.	Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności	<p>Celem priorytetowym dokumentu jest: Poprawa jakości życia Polaków. Dokument określa następujące obszary i cele:</p> <p>W obszarze konkurencyjności i innowacyjności gospodarki (modernizacji): Cele: Polska Cyfrowa, Kapitał Ludzki, Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko;</p> <p>W obszarze efektywności i sprawności państwa (efektywności): Cele: Kapitał Społeczny.</p> <p>Kierunkiem działań <i>Strategii rozwoju gminy Dąbrówka na lata 2023-2030</i> wpisującym się ww. są działania dotyczące aktywizacji społecznej i przedsiębiorczości.</p>
4.	Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku	<p>Głównym celem Strategii jest zwiększenie dostępności transportowej oraz poprawa bezpieczeństwa ruchu uczestników i efektywności sektora transportowego, przez tworzenie spójnego, zrównoważonego, innowacyjnego i przyjaznego użytkownikowi systemu transportowego w wymiarze krajowym, europejskim i globalnym. Osiągnięcie wskazanego celu realizowane będzie przez następujące kierunki interwencji:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Kierunek interwencji 1: budowa zintegrowanej, wzajemnie powiązanej sieci transportowej służącej konkurencyjnej gospodarce; ➤ Kierunek interwencji 2: poprawa sposobu organizacji i zarządzania systemem transportowym; ➤ Kierunek interwencji 3: zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności; ➤ Kierunek interwencji 4: poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu oraz przewożonych towarów; ➤ Kierunek interwencji 5: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko; ➤ Kierunek interwencji 6: poprawa efektywności wykorzystania publicznych środków na przedsięwzięcia transportowe. <p>Założenia strategiczne gminy Dąbrówka dotyczące wykorzystania potencjału gminy ze względu na położenie i dostępność komunikacyjną, a także dalsze prace w zakresie rozwoju i modernizacji infrastruktury drogowej, wpłyną na osiągnięcie celu głównego Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r.</p>
5.	Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej	<p>Cele szczegółowe dokumentu zostały zdefiniowane w odpowiedzi na najważniejsze trendy w obszarze środowiska tj.:</p> <p>Cel I: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego;</p> <p>Cel II: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska;</p> <p>Cel III: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych.</p> <p>W założenia ww. celów pośrednio lub bezpośrednio odpowiadają następujące działania priorytetowe <i>Strategii rozwoju Gminy Dąbrówka</i>.</p>
DOKUMENTY REGIONALNE		
6.	Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze	<p>Strategia została przyjęta uchwałą nr 72/22 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24 maja 2022 r. w sprawie Strategii rozwoju województwa mazowieckiego 2030+.</p> <p>Dokument określa długofalową wizję rozwoju województwa, jak również średniookresowe kierunki działań i zadania. Strategia rozwoju województwa wskazuje główne wyzwania, cele rozwojowe regionu i stanowi też punkt odniesienia dla innych dokumentów strategicznych,</p>



		<p>programowych i planistycznych tworzonych na poziomie regionalnym oraz lokalnym.</p> <p>Celem głównym zdefiniowanym w dokumencie jest: „Zapewnienie wysokiej jakości życia poprzez trwałe i zrównoważony przestrzennie rozwój województwa, służący wzrostowi regionu w Europie i na świecie, przy poszanowaniu zasobów środowiska. Cele rozwojowe to:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ KONKURENCYJNE I INNOWACYJNE MAZOWSZE tj. Wzrost konkurencyjności regionu poprzez rozwój działalności gospodarczej oraz transfer i wykorzystanie nowych technologii; ➤ DOSTĘPNE I MOBILNE MAZOWSZE tj. Poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu przy ograniczeniu presji na przestrzeń i środowisko, kształtowanie ładu przestrzennego; ➤ ZIELONE, NISKOEMISYJNE MAZOWSZE tj. Poprawa stanu środowiska poprzez racjonalne gospodarowanie zasobami przyrody; ➤ MAZOWSZE ZINTEGROWANE SPOŁECZNIE tj. Poprawa jakości i dostępności do usług społecznych oraz wzmocnienie kapitału ludzkiego i społecznego w ramach nowoczesnej gospodarki; <p>MAZOWSZE BOGATE KULTUROWO tj. Wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego oraz potencjału kulturowego i turystycznego dla rozwoju województwa i poprawy jakości życia.</p>
7.	Program Ochrony Powietrza dla Mazowsza	<p>Program przewiduje działania naprawcze dla wszystkich gmin województwa mazowieckiego w postaci:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ograniczenie niskiej emisji; ➤ Czyszczenie ulic i zakaz używania dmuchaw; ➤ Edukacja ekologiczna; ➤ Kontrola przestrzegania przepisów. <p>Dla gmin w których wymiana kotłów nie przyniesie wystarczającego efektu ekologicznego, lub z których napływ powinien być zmniejszony: zwiększenie powierzchni zieleni.</p>

DOKUMENTY PONADLOKALNE I LOKALNE

8.	Strategia Rozwoju Powiatu Wołomińskiego do 2025 roku	<p>Dokument przyjęty uchwałą nr XV – 162/2016 Rady Powiatu Wołomińskiego z dnia 11.01.2016 r. definiuje następujące cele strategiczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Cel strategiczny 1: Wzmacnianie innowacyjności i konkurencyjności gospodarczej powiatu wołomińskiego; ➤ Cel strategiczny 2: Aktywizacja społeczna i obywatelska mieszkańców powiatu wołomińskiego; ➤ Cel strategiczny 3: Rozwój infrastruktury społecznej i technicznej w powiecie; <p>Cel strategiczny 4: Tworzenie warunków dla zrównoważonego rozwoju funkcji turystycznej powiatu wołomińskiego.</p>
9.	Program ochrony środowiska dla Powiatu Wołomińskiego do roku 2023	<p>Program ochrony środowiska dla Powiatu Wołomińskiego do roku 2023” został uchwalony przez Radę Powiatu Wołomińskiego Uchwałą Nr XVII-198/2016 z dnia 31 marca 2016 r. Program określa następujące cele w zakresie:</p> <p>Ochrona klimatu i jakości powietrza:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ograniczenie tzw. „niskiej emisji”, w tym emisji komunikacyjnej i sektora komunalno-bytowego; ➤ Ograniczenie emisji z przemysłu i energetyki; ➤ Zwiększenie udziału energii odnawialnej w bilansie energetycznym powiatu; ➤ Adaptacja do zmian klimatu; <p>Zagrożenia hałasem:</p>



- Kształtowanie klimatu akustycznego przez planowanie przestrzenne;
 - Zmniejszenie hałasu komunikacyjnego;
 - Zmniejszenie hałasu przemysłowego i komunalnego;
- Pola elektromagnetyczne:
- Ochrona przed ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym;
- Gospodarowanie wodami:
- Zwiększanie retencyjności zlewni oraz efektywności urządzeń zabezpieczenia przeciwpowodziowego;
 - Gospodarowanie wodami dla ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody;
 - Racjonalizacja korzystania z wód w gospodarstwach domowych, rolnictwie i przemyśle;
 - Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych;
- Gospodarka wodno – ściekowa:
- Zapewnienie wystarczającej ilości wody pitnej o odpowiedniej jakości;
 - Rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków, w tym realizacja programów sanitacji w zabudowie rozproszonej;
- Zasoby geologiczne:
- Racjonalne gospodarowanie i ochrona złóż kopalin;
 - Ograniczenie presji wywieranej na środowisko i ludność lokalną podczas prowadzenia prac geologicznych oraz eksploatacji i magazynowania kopalin;
- Gleby:
- Ochrona i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi;
 - Remediacja terenów zanieczyszczonych oraz rekultywacja terenów zdegradowanych;
- Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów:
- Zapobieganie powstawaniu odpadów lub minimalizacja ich ilości;
 - Racjonalne gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami;
- Zasoby przyrodnicze:
- Zapewnienie zachowania terenów nieprzekształconych;
 - Zahamowanie spadku różnorodności biologicznej oraz zapewnienie właściwego stanu ochrony dla możliwie dużej liczby gatunków oraz siedlisk przyrodniczych;
 - Ochrona korytarzy ekologicznych i przeciwdziałania fragmentacji przestrzeni przyrodniczej;
 - Rozwój obszarów zieleni urządzonej, a także terenów i obiektów służących wypoczynkowi i rekreacji;
 - Adaptacja wielofunkcyjnej gospodarki leśnej do zmieniających się warunków;
 - Poprawa walorów estetycznych przestrzeni i krajobrazu;
- Zagrożenia poważnymi awariami:
- Przeciwdziałanie występowaniu i minimalizacja skutków negatywnych zjawisk atmosferycznych, geodynamicznych i awarii przemysłowych;
- Edukacja ekologiczna:
- Wykształcenie u mieszkańców nawyków i zachowań proekologicznych oraz poczucia odpowiedzialności za stan i ochronę środowiska;



		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Stosowanie i promocja zielonych zamówień publicznych i zielonych zakupów. <p>Strategia rozwoju gminy wpisuje się w powyższe cele w zakresie realizacji działań prośrodowiskowych oraz infrastrukturalnych mających na celu zwiększenie ochrony środowiska.</p>
10.	Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Powiatu Wołomińskiego do roku 2025	<p>Dokument został przyjęty do uchwałą nr XXVI-264/2016 Rady Powiatu Wołomińskiego z dnia 17.11 2016r. i wskazuje następujące cele strategiczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Poprawa sytuacji mieszkańców poprzez zatrudnienie; ➤ Zwiększenie liczby szkoleń/kształcenia zawodowego osób bezrobotnych odpowiednio do zapotrzebowania powiatowego rynku pracy; ➤ Działania skierowane do osób bezrobotnych oraz pracujących chcących przekwalifikować się, z wykorzystaniem ich potencjału i zasobów; ➤ Utworzenie na terenie powiatu nowych Warsztatów Terapii Zajęciowej (dla osób z upośledzeniem umysłowym); ➤ Utworzenie na terenie powiatu nowego Środowiskowego Domu Samopomocy (typ B dla osób z upośledzeniem umysłowym); ➤ Współpraca gminnych ośrodków pomocy społecznej z Powiatowym Urzędem Pracy; ➤ Modernizacja instytucjonalnej pieczy zastępczej i dostosowanie placówki opiekuńczo-wychowawczej do obowiązujących przepisów prawa oraz rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej na rzecz powrotu dzieci do środowisk naturalnych z terenu powiatu wołomińskiego; ➤ Organizacja specjalistycznego poradnictwa, blisko miejsca zamieszkania, dla rodzin w trudnej sytuacji; ➤ Rozbudowa systemu wsparcia rodziny, dzieci i młodzieży; ➤ Organizacja punktów terapii w sprawach opiekuńczo-wychowawczych dla rodzin i osób samotnie wychowujących dzieci; ➤ Utworzenie bazy informacyjnej dotyczącej zjawiska przemocy w rodzinie; ➤ Wykorzystanie istniejącego potencjału aktywności społecznej na terenie gmin powiatu; ➤ Rozszerzenie działań w zakresie profilaktyki zdrowotnej i programów zdrowotnych oraz dostępnego i skuteczniejszego leczenia i rehabilitacji; ➤ Zwiększenie zatrudnienia terapeutów rodzinnych i dziecięcych oraz zatrudnienie psychiatry dziecięcego; ➤ Poprawa warunków życia dla osób z długotrwałą lub ciężką chorobą i ich rodzin; ➤ Zapobieganie wykluczeniu społecznemu rosnącej liczbie osób niepełnosprawnych oraz podjęcie działań wyrównujących szanse tych osób na pełniejsze funkcjonowanie w społeczności lokalnej. <p>Oprócz ww. celów strategia określa cele długofalowe, których perspektywa czasowa wykracza poza ramy realizacji działań do 2025 r.</p>
11.	Strategia rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Dąbrówka na lata 2022-2028	<p>Dokument został przyjęty uchwałą nr XXXI.296.2022 Rady Gminy Dąbrówka z dnia 31 stycznia 2022 r. Strategia wskazuje następujące cele strategiczne i operacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Cel strategiczny 1: Budowa zintegrowanego systemu pomocy społecznej i wspieranie lokalnych służb pomocowych



Cele operacyjne:

1. Doskonalenie i rozwijanie sektora pomocy społecznej;
2. Budowanie mechanizmów rozwiązywania nowych wyzwań społecznych;
3. Rozwijanie i wspieranie sektora pozarządowego oraz rozszerzanie współpracy z należącymi do niego organizacjami.

- Cel strategiczny 2: Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz wsparcie osób i rodzin w kryzysie

Cele operacyjne:

1. Wspieranie rodzin będących w kryzysie, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci;
2. Rozwijanie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
3. Ograniczanie ubóstwa i zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego osobom najuboższym;
4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz wspieranie osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem;
5. Zminimalizowanie zjawisk dysfunkcji w rodzinie;
6. Rozwijanie kompetencji wychowawczych oraz rozwijanie form wsparcia rodzin przy uwzględnieniu ich kluczowej roli w wychowaniu dzieci.

- Cel strategiczny 3: Budowa zintegrowanego systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień dla młodzieży, rodzin i innych wymagających interwencji grup

Cele operacyjne:

1. Zmniejszenie dostępności do alkoholu i innych środków psychoaktywnych;
2. Zminimalizowanie zjawiska uzależnienia od alkoholu wśród mieszkańców;
3. Zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami;
4. Zwiększenie oddziaływań pomocowych w stosunku do osób uzależnionych bądź zagrożonych uzależnieniem.

- Cel strategiczny 4: Rozwijanie kompetencji wychowawczych oraz rozwijanie form wsparcia rodzin przy uwzględnieniu ich kluczowej roli w wychowaniu dzieci

Cele operacyjne:

1. Rozwijanie kompetencji wychowawczych w lokalnych rodzinach;
2. Wspieranie i pogłębianie świadomości wychowawczej rodziców i kadry pedagogicznej w lokalnych placówkach oświatowych;
3. Zwiększenie oddziaływań pomocowych wobec rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze;
4. Zminimalizowanie zachowań ryzykownych i kierowanie na konstruktywne sposoby radzenia sobie wśród dzieci i młodzieży.

- Cel strategiczny 5: Zwiększenie aktywności społecznej i integracja z lokalną społecznością osób zagrożonych wykluczeniem społecznym

Cele szczegółowe:

1. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz wspieranie osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem;
2. Animacja i organizacja wspólnych kampanii na rzecz integracji różnych grup społecznych;



		<p>3. Umożliwienie osobom starszym, niepełnosprawnym, z zaburzeniami psychicznymi, dotkniętymi uzależnieniami i przemocą w rodzinie pełnego udziału w życiu społecznym.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Cel strategiczny 6: Przeciwdziałanie bezrobociu oraz wsparcie osób bezrobotnych i poszukujących pracy <p>Cele operacyjne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ograniczanie zjawiska bezrobocia na terenie Gminy 2. Aktywizacja osób bezrobotnych i poszukujących pracy 3. Przeciwdziałanie zjawisku „wyczonej bezradności” u osób długotrwale korzystających z zasiłków socjalnych.
12.	Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbrówka	<p>Program ochrony środowiska dla Gminy Dąbrówka, po zaopiniowaniu przez odpowiednie organy (Zarząd Powiatu, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego) i przeprowadzeniu strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, został przyjęty Uchwałą nr XIX/155/2016 Rady Gminy Dąbrówka z dnia 29 czerwca 2016 r.</p> <p>Dokument określa następujące cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ochrona klimatu i jakości powietrza: <ul style="list-style-type: none"> - Poprawa efektywności energetycznej; ➤ Ochrona przed hałasem: <ul style="list-style-type: none"> - Poprawa stanu technicznego infrastruktury drogowej. ➤ Gospodarka wodno-ściekowa: <ul style="list-style-type: none"> - Rozbudowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej; - Utrzymanie cieków wodnych. ➤ Gospodarka odpadami i zapobieganiu powstawaniu odpadów: <ul style="list-style-type: none"> - Likwidacja azbestu; - Zadania bieżące; - Budowa punktu selektywnej zbiórki odpadów; ➤ Ochrona przyrody oraz poprawa jakości życia mieszkańców: <ul style="list-style-type: none"> - Ochrona zasobów przyrodniczych, wzrost bioróżnorodności, prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej; - Budowa obiektów sportowych, miejsc spotkań oraz promocja usług i produktów lokalnych; ➤ Zagrożenia poważnymi awariami: <ul style="list-style-type: none"> - Ograniczenie możliwości wystąpienia poważnych awarii i minimalizacja ich ewentualnych negatywnych skutków.
13.	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówka	<p>Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówka przyjęte Uchwałą nr IX/53/2003 Rady Gminy Dąbrówka z dnia 10 lipca 2003 roku.</p> <p>Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówka, na diagnozowanym terenie wyznacza następujące obszary:</p> <p>A – obszar północno-zachodni, dla którego przyjęto wyróżniki tj.: ochrona walorów środowiska przyrodniczego i funkcja rekreacyjna (szczególnie letniskowa), jak również mieszkaniowa;</p> <p>B – obszar południowo-wschodni o nadrzędnej roli funkcji o charakterze ekonomicznym: funkcji obejmującej szeroko rozumianą działalność gospodarczą oraz funkcji mieszkaniowej</p> <p>Linia rozgraniczającą wyżej wymienione obszary jest południowa krawędź pasma lasów, ciągnących się od strony północnych obrzeży Warszawy i rejonu Zalewu Zegrzyńskiego w kierunku puszczy Kamienieckiej (na południe od Wyszkowa), mniej więcej równoległe do doliny Bugu. Linia ta jest również granicą rejonów, wyróżnionych w waloryzacji przestrzeni ekologicznej gminy</p>





10. POTENCJALNE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA DZIAŁAŃ INWESTYCYJNYCH

Harmonogram realizacji przedsięwzięć wskazanych w *Strategii Rozwoju Gminy Dąbrówka na lata 2023–2030* wpisuje się w okres finansowania regulowany programami polityki spójności i polityki rolnej UE na lata 2021–2027 oraz Krajowym Planem Odbudowy. Poniższa tabela prezentuje potencjalne zewnętrzne źródła finansowania projektów.

Tabela 34: Potencjalne zewnętrzne źródła finansowania projektów

ŹRÓDŁO FINANSOWANIA	OBSZARY WSPARCIA
<p>FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA INFRASTRUKTURĘ, KLIMAT, ŚRODOWISKO (FENIKS)</p>	<p>Głównym celem FEnIKS jest poprawa warunków rozwoju kraju w oparciu o budowę infrastruktury technicznej i społecznej zgodnie z założeniami rozwoju zrównoważonego, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ obniżenie emisyjności gospodarki transformację w kierunku gospodarki przyjaznej środowisku i o obiegu zamkniętym, ➤ budowę efektywnego i odpornego systemu transportowego o jak najniższym negatywnym wpływie na środowisko naturalne, ➤ dokończenie realizacji odcinków sieci bazowej TEN-T do roku 2030 ➤ poprawę bezpieczeństwa transportu, ➤ zapewnienie równego dostępu do opieki zdrowotnej oraz poprawę odporności systemu ochrony zdrowia, ➤ wzmocnienie roli kultury w rozwoju społecznym i gospodarczym. <p>Program stanowią następujące priorytety: Priorytet I: Wsparcie sektorów energetyka i środowisko z Funduszu Spójność Priorytet II: Wsparcie sektorów energetyka i środowisko z EFRR Priorytet III: Transport miejski Priorytet IV: Wsparcie sektora transportu z Funduszu Spójności Priorytet V: Wsparcie sektora transportu z EFRR Priorytet VI: Zdrowie Priorytet VII: Kultura Priorytet VIII: Pomoc techniczna Budżet wynosi ponad 25 mld euro.</p>
<p>FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA NOWOCZESNEJ GOSPODARKI (FENG)</p>	<p>Fundusz jest kontynuacją Programu Innowacyjna Gospodarka 2007–2013 (POIG) i Programu Inteligentny Rozwój 2014–2020 (POIR). Budżet funduszu wynosi około 7,7 mld euro, a główne cele to:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zwiększenie potencjału w zakresie badań i innowacji oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii; ➤ wzrost konkurencyjności MŚP; ➤ rozwinięcie umiejętności na rzecz inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości; ➤ transformacja gospodarki w kierunku Przemysłu 4.0 oraz zielonych technologii <p>W skład funduszu wchodzi następujące priorytety: Priorytet I: Wsparcie dla przedsiębiorców, czyli zapewnienie dofinansowania w obszarach B+R, wdrożeń nowych rozwiązań, infrastruktury B+R, internacjonalizacji, rozwoju kompetencji, automatyzacji i robotyzacji, zielonej gospodarki. Priorytet II: Środowisko przyjazne innowacjom, czyli wspieranie projektów strategicznego znaczenia dla polskiej gospodarki, w tym m.in. rozbudowy publicznej infrastruktury badawczej, transferu i komercjalizacji technologii powstających na uczelniach i w instytucjach, a także wzmocnianie potencjału instytucji otoczenia biznesu takich jak akceleratory, klastry, instytucje badawcze oraz szerokie wsparcie start-upów. Priorytet III: Zazielenienie przedsiębiorstw, czyli wsparcie projektów bezpośrednio przyczyniających się do realizacji celów Europejskiego Zielonego Ładu, w tym</p>



	<p>neutralności klimatycznej, zielonej transformacji gospodarki i zrównoważonego rozwoju. Priorytet IV: Pomoc techniczna</p>
<p>FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA ROZWOJU SPOŁECZNEGO 2021–2027 (FERS)</p>	<p>Fundusz zakłada realizację działań na rzecz m.in. poprawy sytuacji osób na rynku pracy, zwiększenia dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, zapewnienia opieki nad dziećmi, podnoszenia jakości edukacji i rozwoju kompetencji, integracji społecznej, rozwoju usług społecznych i ekonomii społecznej oraz ochrony zdrowia. Cele funduszu to:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ wzmocnienie systemu ochrony zdrowia i edukacji, ➤ kształcenie kadr dla gospodarki, ➤ zwiększenie jakości usług świadczonych przez publiczne służby zatrudnienia, ➤ wsparcie realizacji polityki społecznej w obszarach integracji społecznej, usług społecznych i ekonomii społecznej, ➤ poprawa sytuacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami, ➤ zwiększenie dostępu do opieki na najmłodszych dziećmi, ➤ poprawa dostępności do usług publicznych, ➤ zwiększenie wykorzystania innowacji społecznych, w tym w zakresie świadczenia usług publicznych, ➤ rozwój dialogu społecznego i obywatelskiego. <p>Fundusz definiuje następujące priorytety: Priorytet I: Lepsze polityki dla rozwoju społecznego Priorytet II: Rozwój opieki nad najmłodszymi dziećmi Priorytet III: Równe szanse dla osób z niepełnosprawnościami Priorytet IV: Zdrowie i zdrowotna opieka długoterminowa Priorytet V: Szkolnictwo wyższe i nauka Priorytet VI: Innowacje społeczne Priorytet VII: Pomoc techniczna</p>
<p>FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA ROZWÓJ CYFROWY (FERC)</p>	<p>Zakres wsparcia w ramach FERC jest komplementarny ze wsparciem pozostałych programów realizujących cele polityki spójności na lata 2021-2027 oraz innych instrumentów krajowych i unijnych. Cele FERC to:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ budowa społeczeństwa gigabitowego w Polsce, ➤ udostępnienie zaawansowanych e-usług pozwalających w pełni na elektroniczne załatwienie spraw obywateli i przedsiębiorców (4 i 5 stopień e-dojrzałości usług), ➤ zapewnienie cyberbezpieczeństwa poprzez wsparcie w ramach nowego dedykowanego obszaru interwencji, ➤ rozwój gospodarki opartej na danych wykorzystującej najnowsze technologie cyfrowe, ➤ rozwój współpracy na rzecz tworzenia cyfrowych rozwiązań problemów społeczno-gospodarczych, ➤ wsparcie rozwoju zaawansowanych kompetencji cyfrowych, w tym również w obszarze cyberbezpieczeństwa dla jednostek samorządów terytorialnych i przedsiębiorców. <p>W obrębie funduszu realizowane będą następujące priorytety: Priorytet I: Zwiększenie dostępu do ultraszybkiego internetu szerokopasmowego Priorytet II: Zaawansowane usługi cyfrowe Priorytet III: Pomoc techniczna</p> <p>Zakładany budżet wynosi około 2 mld euro.</p>
<p>FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA MAZOWSZA 2021-2027</p>	<p>Program zakłada realizację następujących priorytetów i celów: Priorytet I – Fundusze Europejskie dla bardziej konkurencyjnego i inteligentnego Mazowsza Cel szczegółowy 1(I) rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii</p>



Cel szczegółowy 1(II) czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych

Cel szczegółowy 1(III) wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne

Priorytet II – Fundusze Europejskie na zielony rozwój Mazowsza

Cel szczegółowy 2(I) wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych

Cel szczegółowy 2(II) wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001, w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju

2.1.2.3. Cel szczegółowy 2(IV) wspieranie przystosowania się do zmiany klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego

Cel szczegółowy 2(V) wspieranie dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej

Cel szczegółowy 2(VI) wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej

Cel szczegółowy 2(VII) wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia

Priorytet III – Fundusze Europejskie na rozwój mobilności miejskiej na Mazowszu

Cel szczegółowy 2(viii) wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej

Priorytet IV – Fundusze Europejskie dla lepiej połączonego i dostępnego Mazowsza

Cel szczegółowy 3(ii) rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawa dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej

Priorytet V – Fundusze Europejskie dla wyższej jakości życia na Mazowszu

Cel szczegółowy 4(ii) poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępnej infrastruktury, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz online

Cel szczegółowy 4(III) wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne

Cel szczegółowy 4(V) zapewnianie równego dostępu do opieki zdrowotnej i wspieranie odporności systemów opieki zdrowotnej, w tym podstawowej opieki zdrowotnej, oraz wspieranie przechodzenia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej

Cel szczegółowy 4(VI) wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych

Priorytet VI – Fundusze Europejskie dla aktywnego zawodowo Mazowsza:

Cel szczegółowy 4(a) poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy, w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży, długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej

Cel szczegółowy 4(b) modernizacja instytucji i służb rynków pracy celem oceny i przewidywania zapotrzebowania na umiejętności oraz zapewnienia terminowej i odpowiednio dopasowanej pomocy i wsparcia na rzecz dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy oraz na rzecz przepływów i mobilności na rynku pracy



	<p>Cel szczegółowy 4(c) wspieranie zrównoważonego pod względem płci uczestnictwa w rynku pracy, równych warunków pracy oraz lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, w tym poprzez dostęp do przystępnej cenowo opieki nad dziećmi i osobami wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu</p> <p>Cel szczegółowy 4(d) wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia</p> <p>Priorytet VII – Fundusze Europejskie dla nowoczesnej i dostępnej edukacji na Mazowszu:</p> <p>Cel szczegółowy 4(f) wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami</p> <p>Cel szczegółowy 4(g) wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej</p> <p>Priorytet VIII – Fundusze Europejskie dla aktywnej integracji oraz rozwoju usług społecznych i zdrowotnych na Mazowszu:</p> <p>Cel szczegółowy 4(h) wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji</p> <p>Cel szczegółowy 4(i) wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów</p> <p>Cel szczegółowy 4(k) zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej:</p> <p>Cel szczegółowy 4 (l) wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci</p> <p>Priorytet IX – Mazowsze bliższe obywatelom dzięki Funduszom Europejskim:</p> <p>Cel szczegółowy 5(I) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich</p> <p>Cel szczegółowy 5(II) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie</p> <p>Pomoc techniczna Budżet to ponad 2 mld euro.</p>
<p>PROGRAMY W RAMACH III EDYCJI FUNDUSZY NORWESKICH I EOG</p>	<p>Programy wdrażane będą do 2024 r. Wyjątek stanowi Fundusz Współpracy Dwustronnej, który będzie wdrażany do 30 kwietnia 2025 r. Do programów III edycji Funduszy norweskich i EOG tych należą:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozwój przedsiębiorczości i innowacje, - Rozwój Lokalny,



	<ul style="list-style-type: none"> - Badania naukowe, - Edukacja, - Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu, - Kultura, - Zdrowie, - Sprawiedliwość, - Sprawy Wewnętrzne, - Fundusz Współpracy Dwustronnej, - Pomoc Techniczna, - Fundusz NGO, - Social Dialogue-Decent Work.
<p>PROGRAM ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH NA LATA 2014–2020 (PROW 2014–2020) WSPÓLNA POLITYKA ROLNA NA LATA 2023–2027 (WPR 2023–2027)</p>	<p>Przyjęte pod koniec 2020 r. rozporządzenie przejściowe w sprawie wspólnej polityki rolnej zapewnia ciągłość wsparcia prawnego i finansowego dla rolników i innych beneficjentów, zanim w 2023 r. wejdą w życie zreformowane przepisy. W ramach WPR planowane jest wsparcie działań szkoleniowych i doradczych dla rolników uwzględniających potrzeby zidentyfikowane w poszczególnych celach szczegółowych w zakresie prowadzenia działalności rolniczej i wykorzystania zasobów gospodarstwa. Wspólna polityka rolna to ok. jednej trzeciej budżetu UE. Ma ona:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zapewniać obywatelom UE przystępną i bezpieczną żywność; – zagwarantować odpowiedni poziom życia rolnikom; – chronić zasoby naturalne i środowisko.
<p>RZĄDOWY FUNDUSZ POLSKI ŁAD: PROGRAM INWESTYCJI STRATEGICZNYCH</p>	<p>Kluczowym celem Programu jest zwiększenie skali inwestycji publicznych przez bezzwrotne dofinansowanie inwestycji realizowanych przez JST. Program realizowany jest poprzez promesy inwestycyjne udzielane przez BGK.</p>
<p>RZĄDOWY FUNDUSZ ROZWOJU DRÓG</p>	<p>Priorytetem Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg jest poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego i parametrów technicznych lokalnej sieci drogowej, a także poprawę oraz zwiększenie atrakcyjności i dostępności terenów inwestycyjnych. Rozwój lokalnej infrastruktury drogowej stanowi przy tym działanie komplementarne do inicjatyw podejmowanych na szczeblu krajowym w odniesieniu do budowy systemu autostrad i dróg ekspresowych, przyczyniając się do stworzenia spójnego i zintegrowanego systemu transportowego. Źródła finansowania Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg to wpłaty pochodzące z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, dotacje z budżetu państwa, Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe oraz z zysku jednoosobowych spółek Skarbu Państwa i spółek, w których wszystkie udziały są własnością Skarbu Państwa.</p>
<p>NARODOWY I WOJEWÓDZKI FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ</p>	<p>Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej to fundusz gwarantujący wsparcie dla przedsięwzięć w formie instrumentów zwrotnych, z zakresu ochrony środowiska, efektywności energetycznej, energii odnawialnej, ekologii, ochrony przyrody i zarządzania gospodarką wodną i odpadową.</p>
<p>PROGRAM MINISTERSTWA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO</p>	<p>Programy Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego zakładają wsparcie inicjatyw z zakresu kultury o charakterze projektowym, z wyłączeniem stałej działalności kulturalnej podmiotów. Adresowane są do instytucji kultury, organizacji pozarządowych, instytucji filmowych, szkół i uczelni wyższych, jednostek samorządu terytorialnego, podmiotów gospodarczych, kościołów i związków wyznaniowych oraz osób prawnych, w przypadku programu „Ochrona zabytków” również osoby fizyczne.</p>
<p>KRAJOWY PLAN ODBUDOWY I ZWIĘKSZANIA ODPORNOŚCI (KPO)</p>	<p>Celem planu jest wzmocnienie odporności gospodarczej i społecznej oraz budowa potencjału polskiej gospodarki na przyszłość. Program ma służyć odbudowie gospodarki po kryzysie wywołanym pandemią COVID-19 i zapewnić jej większą odporność na przyszłe nieprzewidziane okoliczności. Środki przyznawane w ramach programu będą przeznaczone na modernizację technologiczną</p>



	<p>rodzimych firm. W ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności Polska będzie miała do dyspozycji ok. 58,1 mld euro, w tym: 23,9 mld euro w formie dotacji oraz 34,2 mld euro w pożyczkach. Czas na wykorzystanie tych środków to rok 2026. Plan odbudowy zakłada wsparcie inwestycji poprzez realizację projektów w następujących obszarach:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Odporne społeczeństwo: – Ochrona zdrowia. – Edukacja; ➤ Odporne państwo: – Cyfryzacja usług publicznych – Infrastruktura i komunikacja; ➤ Odporna gospodarka: – Umiejętności. – Nowe technologie; ➤ Odporne środowisko: – Budynki. – Energetyka.
<p>PROGRAM ROZWOJU ORGANIZACJI OBYWATELSKICH NA LATA 2018 – 2027 (PROO) I FUNDUSZ INICJATYW OBYWATELSKICH (FIO)</p>	<p>Program dedykowany jest rozwojowi polskich organizacji obywatelskich. Dotacje w ramach programu będą przydzielane na rozwój instytucjonalny organizacji oraz realizację ich celów statutowych. Wsparcie można uzyskać na realizację wieloletniej strategii rozwoju organizacji, budowę kapitału żelaznego jak również na zaspokojenie nagłych potrzeb w sytuacjach awaryjnych. Konkursy są uruchamiane dla mediów obywatelskich, organizacji strażniczych, think tanków. Celem FIO jest dofinansowywanie projektów mających na celu zwiększenie zaangażowania obywateli i organizacji pozarządowych w życie publiczne. Wsparcie można uzyskać na projekt społeczny z zakresu wszystkich obszarów działalności pożytku publicznego. W ramach Programu wydzielone zostały cztery priorytety: „Małe Inicjatywy”, „Aktywne Społeczeństwo”, „Aktywni Obywatele”, „Silne Organizacje Pozarządowe”.</p>

11. ASPEKT ŚRODOWISKOWY REALIZACJI STRATEGII

Plan inwestycyjny określony w *Strategii Rozwoju Gminy Dąbrówka na lata 2023-2030* dotyczy wyłącznie obszaru gminy Dąbrówka, tu w szczególności terenów zmienionych antropogenicznie, zurbanizowanych, przekształconych w wyniku działalności człowieka. Większość z zaplanowanych przedsięwzięć charakteryzuje się pozytywnym lub neutralnym wpływem na środowisko i realizowana będzie zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami krajowymi oraz wspólnotowymi w zakresie ochrony środowiska oraz zrównoważonego rozwoju tu m.in.:

Tabela 35: Odwołanie do polskich i wspólnotowych zapisów w zakresie ochrony środowiska

LP.	NAZWA DOKUMENTU	ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE
1.	Artykuły 11 i 191-193 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE)	UE jest uprawniona do działania we wszystkich obszarach polityki w dziedzinie środowiska, takich jak zanieczyszczenie powietrza i wody, gospodarowanie odpadami i zmiana klimatu. Zakres tych działań wyznacza zasada pomocniczości oraz wymóg uzyskania jednogłośności w Radzie w takich sprawach jak kwestie budżetowe, zagospodarowanie przestrzenne miast i wsi, użytkowanie gruntów, zarządzanie ilościami zasobami wodnymi, wybór źródeł energii oraz struktura dostaw energii.
2.	Polityka klimatyczno-energetycznej UE do roku 2030	Przedsięwzięcia zdefiniowane w SRG wpisują się w ramy polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030 poprzez: - racjonalne gospodarowanie zasobami poprzez zastosowanie w ramach prac modernizacyjnych materiałów i technologii w powszechnie uznanych za bezpieczne, spełniających stosowne normy, - ograniczenie presji na środowisko poprzez zastosowanie rozwiązań przyjaznych dla środowiska.
3.	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 jako podstawowy dokument strategiczny polityki regionalnej państwa w perspektywie do 2030 r. został przyjęty przez Radę Ministrów uchwałą nr 102 z dnia 17 września 2019 r. (M.P. 2019 poz. 1060). Głównym celem polityki regionalnej wskazanym w opracowaniu jest efektywne wykorzystanie



		<p>endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym. Powyższy cel realizowany jest poprzez trzy cele szczegółowe polityki regionalnej:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym; 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych; 3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie. Założenia strategiczne gminy zostały określone z uwzględnieniem postanowień Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030.
4.	Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 z perspektywą do 2030	<p>Strategia została przyjęta uchwałą nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie przyjęcia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (M.P. 2017 poz. 260). Głównym celem dokumentu jest tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym. Opracowanie weryfikuje następujące cele szczegółowe:</p> <p>Cel szczegółowy I: Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silnie o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną;</p> <p>Cel szczegółowy II: Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony;</p> <p>Cel szczegółowy III: Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu.</p>
5.	Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku	<p>Strategia została przyjęta przez Radę Ministrów uchwałą nr 105 z dnia 24 września 2019 r. (M.P. z 2019 r. poz. 1055). Główny cel Strategii to zwiększenie dostępności transportowej oraz poprawa bezpieczeństwa ruchu uczestników i efektywności sektora transportowego, przez tworzenie spójnego, zrównoważonego, innowacyjnego i przyjaznego użytkownikowi systemu transportowego w wymiarze krajowym, europejskim i globalnym. Osiągnięcie ww. celu realizowane będzie poprzez następujące kierunki interwencji:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Kierunek interwencji 1: budowa zintegrowanej, wzajemnie powiązanej sieci transportowej służącej konkurencyjnej gospodarce; ➤ Kierunek interwencji 2: poprawa sposobu organizacji i zarządzania systemem transportowym; ➤ Kierunek interwencji 3: zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności; ➤ Kierunek interwencji 4: poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu oraz przewożonych towarów; ➤ Kierunek interwencji 5: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko; ➤ Kierunek interwencji 6: poprawa efektywności wykorzystania publicznych środków na przedsięwzięcia transportowe. <p>Założenia strategiczne gminy Dąbrówka, obejmujące wykorzystanie potencjału ze względu na położenie i dostępność komunikacyjną, a także dalsze prace w zakresie rozwoju i modernizacji infrastruktury drogowej, wpłyną na osiągnięcie celu głównego Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r.</p>
6.	Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze	<p>Cele szczegółowe dokumentu zostały określone jako:</p> <p>Cel I: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego;</p>



Środowiska i gospodarki wodnej

Cel II: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska;

Cel III: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych.

Działając zgodnie z zasadą minimalizacji i eliminacji negatywnych oddziaływań na środowisko w ramach realizacji planowanych inwestycji przewiduje się wdrożenie działań prewencyjnych oraz respektowanie rygorów ochronnych określonych przepisami prawa dla poszczególnych obszarów cennych przyrodniczo.

Należy zaznaczyć, że żadne z planowanych przedsięwzięć określonych w *Strategii rozwoju Gminy Dąbrówka na lata 2023-2030* nie powoduje wystąpienia oddziaływań skumulowanych i oddziaływań transgranicznych, nie wpływa zasadniczo na środowisko i nie generuje zagrożenia dla zdrowia ludzi.

Tabela 36: Wykaz oddziaływań i środków zapobiegawczych

RODZAJ ODDZIAŁYWANIA	CHARAKTER I SKALA ODDZIAŁYWANIA	ŚRODKI ZAPOBIEGAWCZE
EMISJA HAŁASU	W trakcie realizacji prac związanych z inwestycjami przede wszystkim infrastrukturalnymi przewiduje się okresowe wystąpienie oddziaływań akustycznych. Zasięg oddziaływania definiuje się jako lokalny (obszar gminy Dąbrówka), właściwy dla miejsca realizacji inwestycji.	Uciążliwości związane z realizacją poszczególnych inwestycji będą okresowe i zminimalizowane poprzez zastosowanie sprzętu sprawnego technicznie i posiadającego wszelkie atesty bezpieczeństwa i spełniającego normy użytkowania, ograniczenie do minimum zanieczyszczenia odpadami, w zakresie ochrony przed hałasem - prowadzenie robót wyłącznie w tzw. porze dziennej (w godzinach od 6:00 do maksymalnie 20:00, brak robót w porze nocnej), korzystanie ze sprawnego technicznie, nowoczesnego parku maszynowego z użyciem technologii najmniej uciążliwych akustycznie spowoduje, iż dolegliwości związane z hałasem będą okresowe, przejściowe i nie odczuwalne poza ścisłym rejonem robót. Ewentualne oddziaływanie będzie miało charakter okresowy, właściwy dla czaru realizacji inwestycji i charakteryzować się będzie odwracalnością.
EMISJA SPALIN	Realizacja niektórych projektów określonych w SRG Dąbrówka na lata 2023-2030 generować będzie wzrost okresowej emisji spalin pojazdów wykorzystanych do ww. działań. Zasięg oddziaływania definiuje się jako lokalny (obszar gminy Dąbrówka), właściwy dla miejsca realizacji inwestycji.	Uciążliwości związane z realizacją poszczególnych przedsięwzięć będą okresowe i zminimalizowane poprzez zastosowanie pojazdów sprawnych technicznie. Normy dopuszczalnych emisji spalin w nowych pojazdach sprzedawanych na terenie Unii Europejskiej oraz Europejskim Obszarze Gospodarczym podlegają przyjętym rozporządzeniom i dyrektywom UE. Od 1 września 2017 roku na terenie Unii Europejskiej wszystkie nowe modele samochodów muszą być poddawane testom WLTP i RDE, które znacznie lepiej sprawdzają pojazdy w porównaniu do rzeczywistej jazdy pod kątem spalania oraz emisji spalin.



		Ewentualne oddziaływanie będzie miało charakter okresowy, właściwy dla czaru realizacji inwestycji i charakteryzować się będzie odwracalnością.
EMISJA ŚCIEKÓW	Emisja ścieków obiektów publicznych objętych projektami. Zasięg oddziaływania definiuje się jako lokalny (obszar gminy Dąbrówka), właściwy dla miejsca realizacji inwestycji.	Obiekty objęte projektami włączone są do gminnego systemu wodno-kanalizacyjnego i podlegają normom korzystania z ww. systemu. Ewentualne awarie systemu wodno-kanalizacyjnego są na bieżąco usuwane przez odpowiednie jednostki gminy Dąbrówka. Gmina sukcesywnie przeznacza środki na funkcjonowanie i konserwację systemu wodno-kanalizacyjnego.
GOSPODARKA ODPADAMI NA ETAPIE REALIZACJI PROJEKTU	Gospodarka odpadami związana jest z eksploatacją obiektów objętych projektami. Zasięg oddziaływania definiuje się jako lokalny (obszar gminy Dąbrówka), właściwy dla miejsca realizacji inwestycji.	Ustawą o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 r. określa, że właścicielem wszystkich powstałych podczas realizacji przedsięwzięcia odpadów będzie Wykonawca prac. Wytwórca odpadów będzie zobowiązany do przejścia odpowiedzialności prawnej za wytwarzane odpady, na podstawie umów zawartych ze Zleceniodawcami. Przestrzegana będzie zasada „zanieczyszczający płaci”, której źródłem jest art. 174 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (Dz. Urz. UE 2006 C 321E). Odpady są gospodarowane zgodnie z Harmonogramem wywozu odpadów komunalnych i segregowanych. Wnioskodawca deklaruje poniesienie wszelkich kosztów związanych z wystąpieniem wszelkich ewentualnych szkód w środowisku, a także kosztów związanych z korzystaniem ze środowiska na etapie realizacji i eksploatacji projektu.

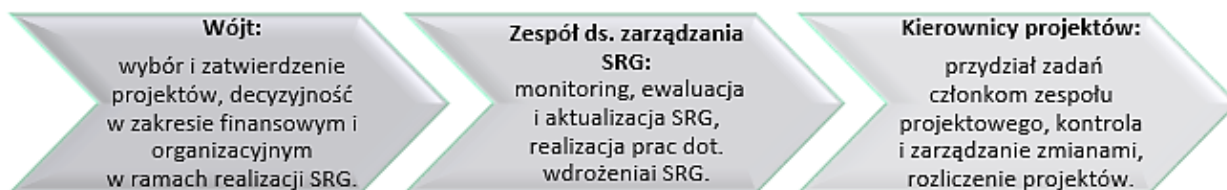
12. SYSTEM REALIZACJI STRATEGII

System zarządzania *Strategią Rozwoju Gminy Dąbrówka na lata 2023-2030* realizowany będzie w oparciu o:

- realizację zaplanowanych działań inwestycyjnych,
- ewaluację i monitoring procesu realizacji celów, kierunków i działań wskazanych w *Strategii*,
- aktualizację założeń dokumentu w oparciu o propozycje od partnerów i interesariuszy,
- bieżącą weryfikację źródeł finansowania dla poszczególnych przedsięwzięć.

Koordinacja i odpowiedzialność za wdrożenie założeń *Strategii* to zadania, za które odpowiadał będzie Wójt Gminy Dąbrówka, który we współpracy z podległymi mu wydziałami i pracownikami Urzędu Gminy będzie realizował postanowienia przedmiotowego opracowania.

Ilustracja 17: Schemat zarządzania Strategią Rozwoju Gminy Dąbrówka na lata 2023-2030, oprac. własne



Organem odpowiedzialnym za wsparcie strategiczne przy realizacji *Strategii Rozwoju Gminy Dąbrówka* będzie Rada Gminy Dąbrówka. Wszelkie założenia dokumentu będą wdrażane w oparciu



o zasadę partycypacji społecznej z uwzględnieniem narzędzi programowych i finansowych, których zakres i/lub kierunki wydatkowania środków podlegają bezpośredniej kontroli ze strony organów samorządu, tj.:

- programy i strategię branżowe,
- uchwały budżetowe,
- dokumenty finansowe, określające krótko i długofalowe kierunki koncentracji środków finansowych,
- projekty międzysektorowe i międzyorganizacyjne,

Adekwatność założeń *Strategii Rozwoju* opierać się będzie na stałej aktualizacji treści dokumentu w kontekście zmiennych zewnętrznych tj.:

- pojawiające się zmiany prawne,
- przyjęcie nowych programów i planów określających dokładny zakres działań koniecznych do realizacji w zakresie celów wskazanych w poszczególnych obszarach,
- nowe możliwości finansowania projektów w oparciu o finansowanie zewnętrzne,
- zmieniające się potrzeby społeczne.

Metodą weryfikacyjną osiągniętych rezultatów będzie stały monitoring wdrażania *Strategii Rozwoju Gminy Dąbrówka*. Monitorowanie będzie podstawą do:

- oceny realizacji działań i osiągnięcia celów,
- prognozy i wprowadzania zmian warunków realizacji *Strategii* w odniesieniu do zachowania spójności z dokumentami ranki lokalnej, regionalnej i krajowej,
- wdrożenie działań naprawczych i zabezpieczających,
- włączenie i stałe informowanie społeczności lokalnej o osiągniętych efektach.

Sposobem weryfikacji i identyfikacji osiągniętych rezultatów będzie stały monitoring wdrażania *Strategii*. Monitoring będzie bazował na wykazie wskaźników/mierników określonych dla każdego z celów strategicznych zgodnie ze specyfikacją realizowanego zadania⁸.

Uzyskane w wyniku monitoringu dane umożliwią przeprowadzenie ewaluacji działań określonych w *Strategii Rozwoju Gminy Dąbrówka*.

Rozróżnia się dwa rodzaje ewaluacji:

- wewnętrzna to ocena stopnia realizacji *Strategii* i osiągniętych oraz osiągniętych efektów dokonywana siłami własnymi na podstawie zbioru informacji pochodzących z monitoringu, wsparta dodatkowymi narzędziami oceny,
- zewnętrzna - realizowana jest w postaci pracy zleconej wykonawcy profesjonalnie zajmującemu się badaniami ewaluacyjnymi.

Ze względu na moment przeprowadzania badania ewaluacyjnego, można je podzielić na:

- a) on-going (w trakcie wdrażania działań) – celem jest oszacowanie stopnia osiągnięcia zakładanych celów, ewaluacja ta nie ma określonego terminu, będzie dokonywana na bieżąco w oparciu o zasoby kadrowe Gminy;
- b) mid-term (średniookresowa), która przeprowadzona będzie w trakcie wdrażania SRG, w połowie okresu, tj. w 2026 r. Jej efektem będzie wstępna ocena realizacji SRG oraz dostarczenie informacji w jakim tempie i kierunku ona zmierza. Pozwoli to w tym momencie na ewentualne odkrycie występujących problemów czy zagrożeń, które nie zostałyby wykryte w trakcie ewaluacji on-going. Pozwoli to też na podjęcie niezbędnych działań mających na celu podjęcie odpowiednich działań mających na celu poprawę sytuacji;
- c) ex-post (końcowa) – przeprowadzona zostanie na zakończeniu wdrażania przedmiotowej SRG, tj. w 2030 r. Celem jest określenie jego długotrwałych efektów, stopnia osiągniętych celów w stosunku do założeń. Ewaluacja pozwoli na wyciągnięcie wniosków na przyszłość.

Podmiotem odpowiedzialnym za monitorowanie będzie Wójt Gminy Dąbrówka, realizujący zadania w oparciu o jednostki podległe. W procesie ewaluacji wykorzystana będzie metoda

⁸ Szczegółowy wykaz wskaźników adekwatnych dla każdego z zadań w ramach założonego planu inwestycyjnego zawarto w rozdziale 7 niniejszego opracowania.

Strategia Rozwoju Gminy Dąbrówka na lata 2023-2030



samodzielnej oceny stopnia realizacji strategii i osiągniętych efektów na podstawie danych pochodzących ze sprawozdań i raportów wewnętrznych oraz zewnętrznych. Informacje dotyczące poziomu realizacji działań określonych w przedmiotowym dokumencie zawarte będą między innymi w sporządzanym w terminie do dnia 31 maja każdego roku, raporcie o stanie gminy, który wynika z nałożonymi na jednostki samorządu terytorialnego zobowiązaniem wynikającym z art. 28a ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. W 2030 roku tj. w ostatnim okresie badania stopnia realizacji założeń *Strategii* opracowany zostanie raport z ewaluacji zawierający podsumowanie efektów realizacji założeń *Strategii Rozwoju Gminy Dąbrówka na lata 2023-2030*. Wnioski w nim zawarte posłużą w określeniu spójnego i zrównoważonego rozwoju gminy.



SPIS ILUSTRACJI

Ilustracja 1: Etapy opracowania Strategii Rozwoju Gminy Dąbrówka na lata 2023-2030.....	4
Ilustracja 2: Gmina Dąbrówka – lokalizacja w skali kraju, województwa i powiatu, https://mapa.targeo.pl/gmina%20D%C4%85br%C3%B3wka%20,24,21.3314652,52.4926659?data=eyJmdHMiOnsicSI6ImdtaW5hIERcdTAxMDViclx1MDBmM3drYSAiLCJlIjoieUEw2MDQ4MjgifSwid2luljoic2VhcmNoLWZvcml0ifQ==	6
Ilustracja 3: Gmina Dąbrówka, źródło: https://pl.wikipedia.org/wiki/D%C4%85br%C3%B3wka_(gmina)#/media/Plik:D%C4%85br%C3%B3wka_(gmina)_location_map.png	7
Ilustracja 4: Liczba ludności w gminie Dąbrówka w latach 2013-2021, oprac. własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego	8
Ilustracja 5: Graficzne ujęcie liczebności mieszkańców w poszczególnych miejscowościach gminy Dąbrówka.....	10
Ilustracja 6: Struktura wiekowa ludności na terenie gminy Dąbrówka ujęcie z podziałem na płeć	12
Ilustracja 7: Struktura wiekowa ludności na terenie gminy Dąbrówka ujęcie procentowe.....	12
Ilustracja 8: Przyrost naturalny w gminie Dąbrówka w latach 2012-2022, oprac. własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.....	13
Ilustracja 9: Migracja w gminie Dąbrówka w latach 2012-2022, oprac. własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego Prognozowana liczba ludności w gminie Dąbrówka do roku 2047 (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS).	14
Ilustracja 10: Prognozowana liczba ludności w gminie Dąbrówka do roku 2030 (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS).	14
Ilustracja 11: Rozmieszczenie podmiotów gospodarczych na terenie gminy Dąbrówka ze względu na miejsce rejestracji, na podstawie danych Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, stan na dzień 04.04.2023 r.....	22
Ilustracja 12:: Liczba i powierzchnia gospodarstw rolnych w gminie Dąbrówka ujęcie procentowe	24
Ilustracja 13: Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówka, źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbrówka, Załącznik graficzny nr 11 Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy w skali 1:25000	62
Ilustracja 14: Rozmieszczenie inwestycji o charakterze infrastrukturalnym na obszarze gminy Dąbrówka rzutujących na jej rozwój przestrzenno-funkcjonalny.....	63
Ilustracja 15: Podział administracyjny i statystyczny województwa mazowieckiego, grafika zaczerpnięta ze: STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO 2030+ Innowacyjne Mazowsze	65
Ilustracja 16: Główne ciek powiatu wołomińskiego z uwzględnieniem terenów zagrożonych podtopieniami (kolor różowy). Źródło: Starostwo Powiatowe w Wołominie	68
Ilustracja 17: Schemat zarządzania Strategią Rozwoju Gminy Dąbrówka na lata 2023-2030, oprac. własne	85



SPIS TABEL

Tabela 1: Wykaz i wielkość gmin powiatu wołomińskiego, oprac. własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego	7
Tabela 2: Liczba ludności wg miejscowości zameldowanych na pobyt stały i czasowy (wg stanu na dzień 31.12.2022 roku), źródło: dane demograficzne Urzędu Gminy w Dąbrówce	9
Tabela 3: Struktura demograficzna z podziałem na płeć i wiek mieszkańców w gminie Dąbrówka stan na dzień 31.12.2022 r., źródło: dane demograficzne Urzędu Gminy w Dąbrówce.....	11
Tabela 4: Przyrost naturalny w gminie Dąbrówka w latach 2012-2022, oprac. własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.....	13
Tabela 5: Migracja w gminie Dąbrówka w latach 2012-2022, oprac. własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego Prognozowana liczba ludności w gminie Dąbrówka do roku 2047 (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS).	13
Tabela 6: Charakterystyka podmiotów realizujących zadania z zakresu szerzenia kultury na terenie gminy Dąbrówka.....	15
Tabela 7: Placówki edukacyjne w gminie Dąbrówka.....	17
Tabela 8: Beneficjenci pomocy społecznej w gminie Dąbrówka w latach 2018-2022	17
Tabela 9: Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z podziałem na kategorie udzielanej pomocy przez GOPS w Dąbrówce w latach 2018-2022	18
Tabela 10: Placówki opieki zdrowotnej w gminie Dąbrówka, oprac. własne na podstawie Raportu o stanie gminy Dąbrówka za 2021 rok.....	18
Tabela 11: Liczba interwencji policyjnych na terenie gminy Dąbrówka w latach 2018-2021	19
Tabela 12: Liczba interwencji OSP na terenie gminy Dąbrówka w latach 2018-2022	19
Tabela 13: Wykaz organizacji pozarządowych na terenie gminy Dąbrówka	20
Tabela 14: Struktura bezrobocia na terenie gminy Dąbrówka stan na dzień 31.12.2022 r., na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy	20
Tabela 15: Wykaz podmiotów gospodarczych na terenie gminy Dąbrówka ze względu na miejsce rejestracji, na podstawie danych Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, stan na dzień 04.04.2023 r.	21
Tabela 16: Podmioty gospodarcze na terenie gminy Dąbrówka w latach 2018-2022	22
Tabela 17: Działalność gospodarcza wg kodów PKD	23
Tabela 18: Struktura użytków rolnych w gminie Dąbrówka, oprac. własne na podstawie danych UG Dąbrówka.....	23
Tabela 19: Wielkość użytków rolnych w poszczególnych sołectwach, oprac. własne na podstawie danych UG Dąbrówka.....	23
Tabela 20: Liczba i powierzchnia gospodarstw rolnych w gminie Dąbrówka, oprac. własne na podstawie danych UG Dąbrówka	24
Tabela 21: Infrastruktura techniczna w gminie Dąbrówka, oprac. własne na podstawie danych zawartych w Raporcie gminy Dąbrówka za 2021 rok oraz na podstawie RAPORTU Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY DĄBRÓWKA ZA LATA 2020-2021 i informacji uzyskanych od pracowników z UG Dąbrówka	27
Tabela 22: Zasoby komunalne i społeczne w gminie Dąbrówka w latach 2020-2023, oprac. własne na podstawie Ocena zasobów pomocy społecznej za rok 2021 oprac. przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrówce oraz informacji uzyskanych od pracowników z UG Dąbrówka	29
Tabela 23: Podsumowanie diagnozy stanu obecnego gminy Dąbrówka	29
Tabela 24: Obszary najlepiej oceniane przez ankietowanych	32
Tabela 25: Obszary oceniane najgorzej przez ankietowanych	33



Tabela 26: Najpilniejsze obszary realizacji inwestycji na terenie gminy Dąbrówka wskazane przez ankietowanych.....	33
Tabela 27: Analiza SWOT	35
Tabela 28: Problemy, wyzwania i potencjały	38
Tabela 29: Obszary, cele, typy działań	42
Tabela 30: Plan inwestycyjny	45
Tabela 31: Zadania o charakterze inwestycyjnym – inwestycje celu publicznego o charakterze ponadlokalnym, o których mowa w art. 39 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	57
Tabela 32: Oczekiwane rezultaty planowanych działań, w wymiarze przestrzennym	64
Tabela 32: Korelacja założeń Strategii rozwoju Gminy Dąbrówka na lata 2023-2030 z dokumentami strategicznymi i planistycznymi wyższego rzędu.....	69
Tabela 33: Potencjalne zewnętrzne źródła finansowania projektów.....	77
Tabela 34: Odwołanie do polskich i wspólnotowych zapisów w zakresie ochrony środowiska	82
Tabela 35: Wykaz oddziaływań i środków zapobiegawczych.....	84



ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1: Analiza ankiet dot. stanu istniejącego oraz perspektyw rozwoju gminy Dąbrówka

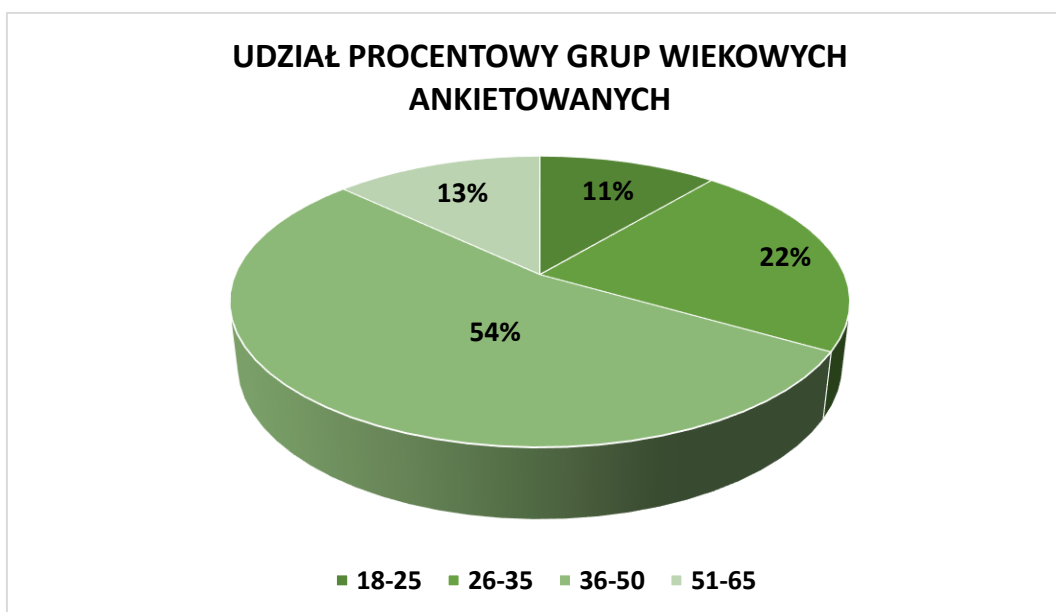
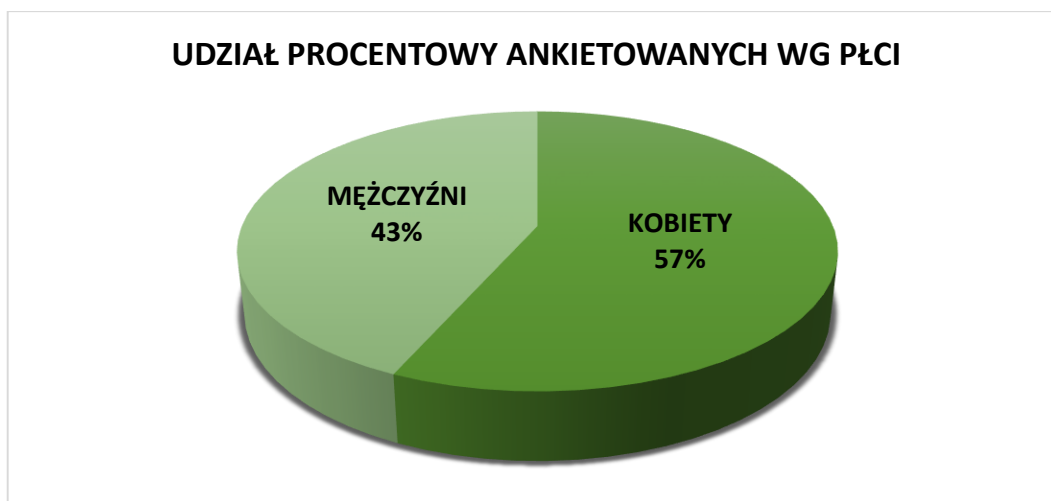
Przedmiotowa ankieta adresowana była do pełnoletnich mieszkańców gminy. Priorytetem badania ankietowego było zgromadzenie materiałów poglądowych w celu przygotowania Strategii Rozwoju Gminy Dąbrówka na lata 2023-2030.

Ankieta udostępniona była w wersji papierowej i elektronicznej. Ankietę można było pobrać w formie aktywnego formularza pdf dostępnego na stronie: <https://www.dabrowka.net.pl/index.php?cmd=aktualnosci&opt=pokaz&id=1234> i wypełnić używając programu Adobe Reader (lub innego do obsługi plików pdf) albo bezpośrednio w przeglądarce internetowej. Po zapisaniu pliku należało przesłać go na adres e-mail: ciszewska@dabrowka.net.pl ewentualnie wydrukować i złożyć w Biurze Obsługi Mieszkańca (na parterze) Urzędu Gminy Dąbrówka do dnia 17 maja 2023 r.

Poniższe wizualizacje stanowią ich analizę graficzną i statystyczną.

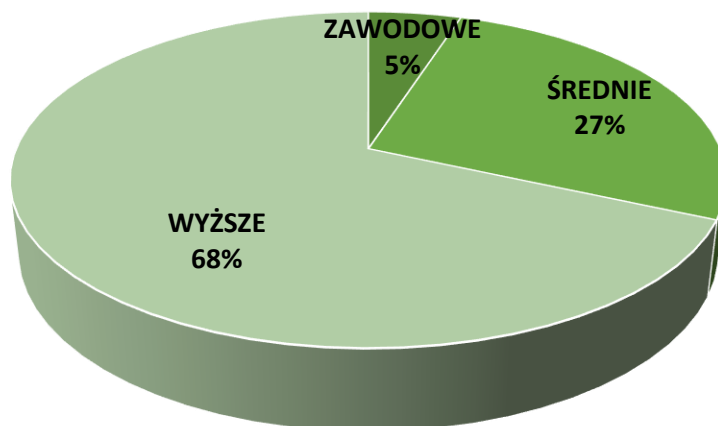
Metryka ankietowanych

W badaniu ankietowym wzięło udział 60 osób.

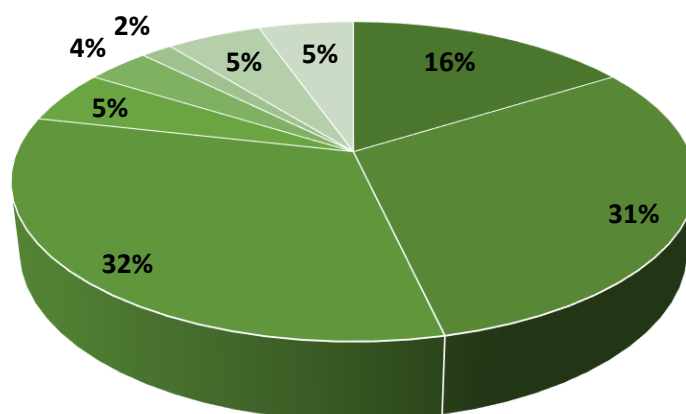




UDZIAŁ PROCENTOWY ANKIETOWANYCH WG WYKSZTAŁCENIA



ANKIETOWANI WG AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ



- WŁASNA DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA
- PRACA W SEKTORZE PUBLICZNYM
- BEZROBOTNY
- EMERYT/RENCISTA
- PRACA U PRACODAWCY SEKTORA PRYWATNEGO
- UCZEŃ/STUDENT
- PRACA W ORGANIZACJI POZARZĄDOWEJ
- ROLNIK

Poniżej zawarto tabelę definiującą profil ankietowanych:

KATEGORIA	ILOŚĆ
WIEK	
18-25	6
26-35	12



36-50	29
51-65	7
66 I WIĘCEJ	0
PŁEĆ	
KOBIETA	34
MĘŻCZYŻNA	26
WYKSZTAŁCENIE	
PODSTAWOWE	0
ZAWODOWE	3
ŚREDNIE	16
WYŻSZE	41
DZIAŁALNOŚĆ ZAWODOWA	
WŁASNA DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA	9
PRACA U PRACODAWCY W SEKTORA PRYWATNEGO	17
PRACA W SEKTORZE PUBLICZNYM	18
UCZEŃ/STUDENT	3
BEZROBOTNY	2
PRACA W ORGANIZACJI POZARZĄDOWEJ	1
EMERYT/RENCISTA	3
ROLNIK	3
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	
TEREN GMINY	60
W TYM ZAMIESZKUJĄCY OD URODZENIA	30
POZOSTALI	30

1. Statystyka odpowiedzi na pytanie 1 ankiety tj. Ocena warunków życia/działalności w gminie oraz możliwości jej rozwoju

OCENA WARUNKÓW ŻYCIA/DZIAŁALNOŚCI W GMINIE ORAZ MOŻLIWOŚCI JEJ ROZWOJU	BARDZO DOBRE	DOBRE	ŚREDNIE	ZŁE	BARDZO ZŁE
WARUNKI DLA ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI	7	19	28	7	0
DOSTĘP DO INSTYTUCJI, PLACÓWEK USŁUGOWYCH	6	20	23	10	2
DOSTĘP DO INFRASTRUKTURY SPORTU I REKREACJI, CIEKAWEGO SPĘDZENIA CZASU	5	11	25	13	7
DOSTĘP DO INFRASTRUKTURY KULTURY I ROZRYWKI	3	13	20	18	7
POZIOM OFERTY I WYDARZEŃ KULTURALNYCH	3	17	26	11	3
STAN ŚRODOWISKA NATURALNEGO	0	21	24	6	1
WALORY KRAJOBRAZOWE	21	25	12	1	1
ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENI PUBLICZNYCH (W TYM: PLACE, SKWERY, PARKI)	1	9	29	16	5
STAN I JAKOŚĆ DRÓG	0	10	24	12	14
DOSTĘP DO INFRASTRUKTURY KOMUNALNEJ (WODOCIĄGI)	4	23	12	15	6
DOSTĘP DO INFRASTRUKTURY KOMUNALNEJ (KANALIZACJA)	2	10	9	15	24

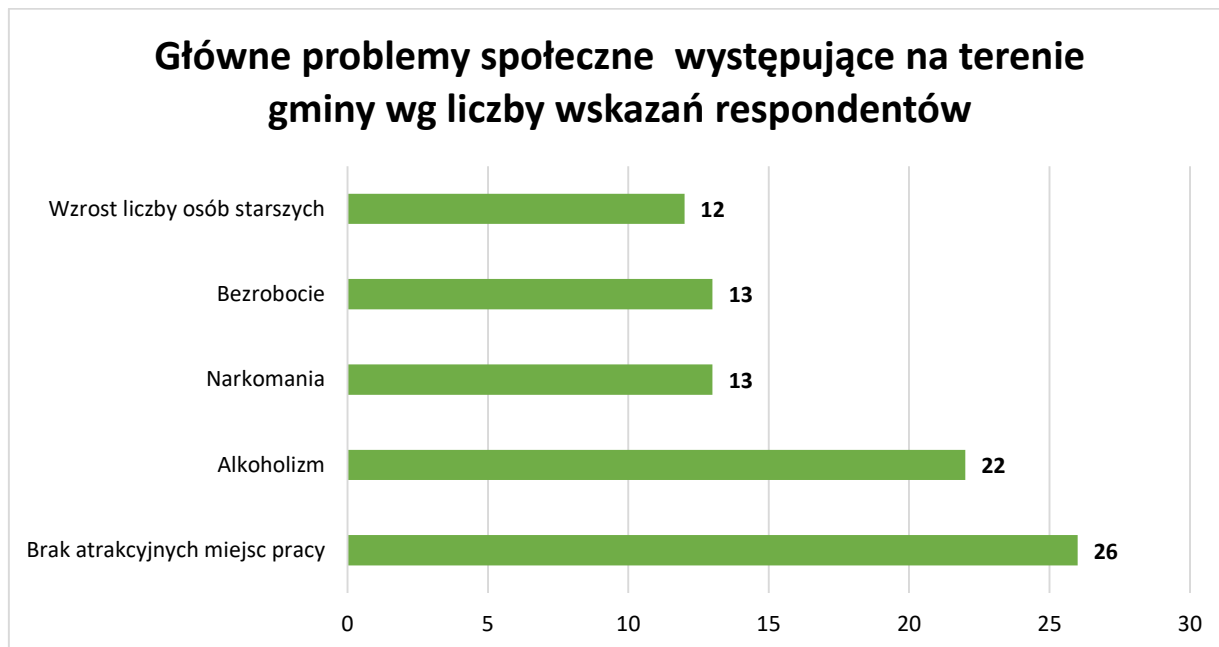


DOSTĘPNOŚĆ TRANSPORTU PUBLICZNEGO	0	6	18	23	13
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	3	18	19	18	2
POZIOM WYKSZTAŁCENIA MIESZKAŃCÓW	2	12	31	13	2
RYNEK PRACY (MOŻLIWOŚĆ ZATRUDNIENIA)	2	11	22	18	7
DOSTĘPNOŚĆ I JAKOŚĆ OPIEKI SPOŁECZNEJ	2	17	24	14	2
DOSTĘPNOŚĆ I JAKOŚĆ OPIEKI ZDROWOTNEJ	3	14	24	16	3
DOSTĘPNOŚĆ I JAKOŚĆ EDUKACJI PRZEDSZKOLNEJ	8	16	24	10	2
DOSTĘPNOŚĆ I JAKOŚĆ SZKOLNICTWA NA POZIOMIE PODSTAWOWYM	9	19	21	9	2
DOSTĘPNOŚĆ I JAKOŚĆ SZKOLNICTWA NA POZIOMIE ŚREDNIM	2	3	20	12	23
USŁUGI TURYSTYCZNE	1	7	13	26	13
DOSTĘPNOŚĆ DO BAZY GASTRONOMICZNEJ	3	5	20	25	7
DOSTĘPNOŚĆ DO BAZY NOCLEGOWEJ	0	3	16	28	13
DOSTĘP DO INTERNETU	8	17	20	10	5
DOSTĘP DO USŁUG PUBLICZNYCH ŚWIADCZONYCH PRZEZ INTERNET	6	17	18	13	6
DOSTĘPNOŚĆ TERENÓW PRZEZNACZONYCH POD INWESTYCJE	7	16	30	6	1
AKTYWNOŚĆ ŚRODOWISK LOKALNYCH	2	16	26	13	3
ROZWÓJ ROLNICTWA I BRANŻY ROLNO-SPOŻYWCZEJ	2	7	33	13	5
ATRAKCYJNOŚĆ GMINY DLA TURYSTÓW	2	10	22	22	4
JAKOŚĆ RZĄDZENIA ORAZ FUNKCJONOWANIE ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ W GMINIE	3	11	20	17	9
ROZWÓJ INNOWACJI W PRZEDSIĘBIORSTWACH	3	14	27	10	6
ATRAKCYJNE MIEJSCA PRACY W PRZEMYSŁE	0	13	28	11	8
POMOC W EKSPORTOWANIU TOWARÓW I USŁUG	0	8	34	12	6
WSPÓŁPRACA BIZNESU, ROLNICTWA Z UCZELNIAMI, CENTRAMI TRANSFERU WIEDZY	0	5	27	19	9

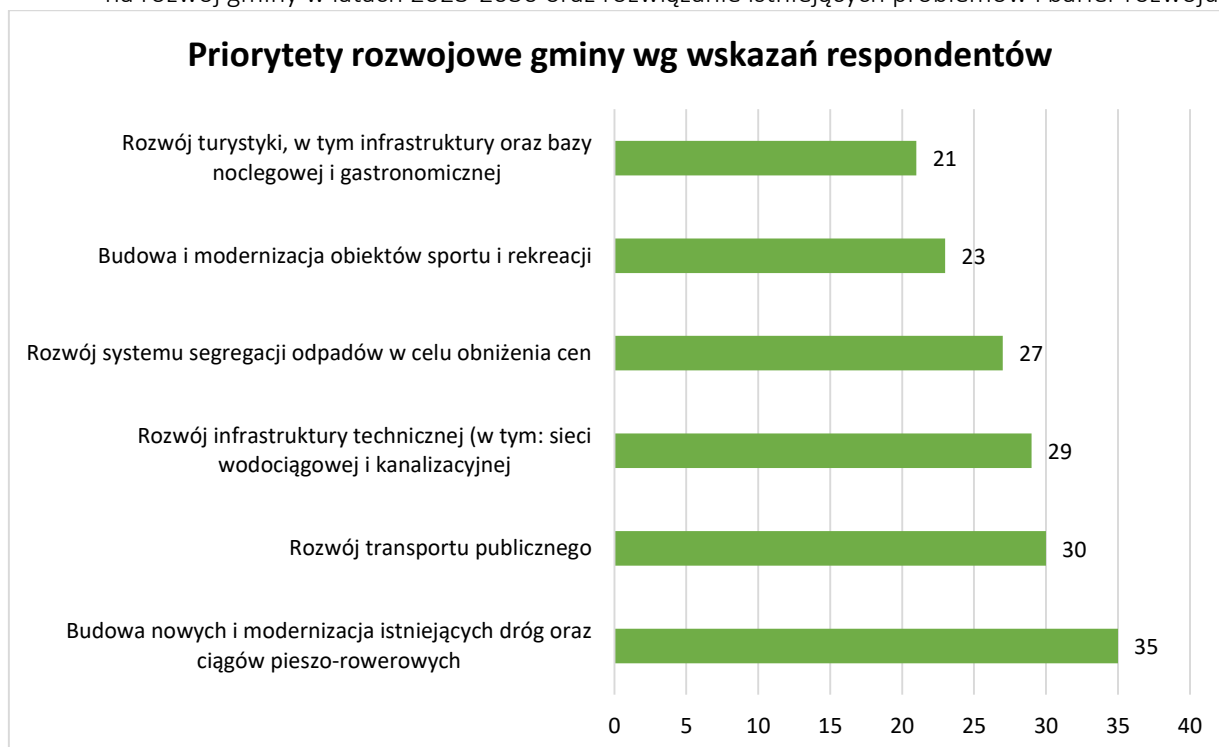
OBSZARY NAJLEPIEJ OCENIANE	BARDZO DOBRE	DOBRE	ŚREDNIA % odpowiedzi pozytywnych
WALORY KRAJOBRAZOWE	21	25	76,66%
DOSTĘPNOŚĆ I JAKOŚĆ SZKOLNICTWA NA POZIOMIE PODSTAWOWYM	9	19	46,66%
DOSTĘP DO INFRASTRUKTURY KOMUNALNEJ (WODOCIĄGI)	4	23	45%
WARUNKI DLA ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI	7	19	43,33%
DOSTĘP DO INSTYTUCJI, PLACÓWEK USŁUGOWYCH	6	20	43,33%
Obszary oceniane najgorzej	ZŁE	BARDZO ZŁE	ŚREDNIA % odpowiedzi negatywnych
DOSTĘPNOŚĆ DO BAZY NOCLEGOWEJ	28	13	70%
DOSTĘP DO INFRASTRUKTURY KOMUNALNEJ (KANALIZACJA)	15	24	65%
USŁUGI TURYSTYCZNE	26	13	65%
DOSTĘPNOŚĆ TRANSPORTU PUBLICZNEGO	23	13	60%
DOSTĘPNOŚĆ I JAKOŚĆ SZKOLNICTWA NA POZIOMIE ŚREDNIM	12	23	58,33%



2. Statystyka odpowiedzi na pytanie 2 ankiety tj. określenie głównych problemów społecznych występujących na terenie gminy



3. Proszę o wybranie maksymalnie 6 priorytetów, które mają lub mogłyby mieć największy wpływ na rozwój gminy w latach 2023-2030 oraz rozwiązanie istniejących problemów i barier rozwoju





4. Statystyka odpowiedzi na pytanie 4 ankiety tj. „ Proszę wymienić 3 najważniejsze inwestycje / przedsięwzięcia, które Pani/Pana zdaniem powinny być priorytetowo realizowane na terenie gminy”:
- Rozbudowa sieci dróg rowerowych oraz pieszych
 - Rozbudowa atrakcji - kręgielnia, lokalizacja Dąbrówka;
 - Plac zabaw Dąbrówka
 - Poprawa jakości boiska Dąbrówka
 - Atrakcje sportowe dla młodzieży typu stół do tenisa, kort
 - Kołaków - Sokołówek droga i chodnik
 - Przebudowa dróg gruntowych, utwardzenie i położenie asfaltu, lokalizacja: Józefów
 - Modernizacja i rozbudowa Ośrodka Zdrowia w Kuligowie
 - Kanalizacja Guzowatka, stała i regularna komunikacja publiczna między Guzowatką a Radzyminem i Warszawą, przedłużenie linii 738 do Guzowatki i dalej
 - Remont dróg i budowa chodników i ścieżek rowerowych co wpłynęłoby na bezpieczeństwo. Rozwój miejsc pracy, rozwój miejsc dla turystów w tym gastronomia
 - Sieć gazowa - całość Gminy
 - Rozbudowa sieci kanalizacyjnej z oczyszczalnią i biogazownią - całość Gminy
 - Transport celowy do aglomeracji miejskiej - dwa centra przesiadkowe wraz z infrastrukturą
 - Rozwój transportu publicznego
 - Droga przy ul Widokowej jest nie zrobiona, dziury są, czyli nawierzchnia asfaltowa z ścieżką rowerową, Lasków ul Widokowa, Potrzeba zrównoważonego rozwoju dużych i mniejszych miejscowości oraz równego dostępu do oferty kulturalnej, sportowej i edukacyjnej gminy
 - Ścieżki rowerowe, chodniki, poprawa nawierzchni dróg przede wszystkim na trasie Radzymin-Kuligów przez Guzowatkę
 - Przebudowa ulicy Leśnej w Ostrówku
 - Modernizacja sieci energetycznej w Ostrówku
 - Oświetlenie ulicy Sosnowej i Leszczyny. Obecnie jest to często uczęszczany ciąg komunikacyjny do sklepu Dino i między Dąbrówką a Laskowem. Obie te ulice są również cenne jako droga alternatywna/objazdowa w sytuacjach remontowych głównej ulicy Dąbrówki (Kościuszki) zatem powinna być ulepszona
 - Przebudowa drogi, poszerzenie drogi, msc. Teodorów
 - Budowa ciągu pieszo-rowerowego na drodze powiatowej w sołectwie Ostrówek (od Kołakowa do Józefowa)
 - Projekt i budowa drogi łączącej Działy Czarnowskie lub Kołaków z Małopolem lub Dąbrówką
 - Budowa oświetlenia zasilanego energią słoneczną na nieoświetlonych odcinkach dróg gminnych
 - Czarnów modernizacja drogi oraz wygospodarowanie ścieżki rowerowej
 - Budowa chodnika w miejscowości Trojany/Wszebory (wzdłuż ulicy Spacerowej)
 - Dbanie o czystość całej gminy, niewycinanie bez sensu lasów. Podniesione absurdalnie podatki domom letniskowym, a brak kanalizacji i wody pitnej.
 - Plac zabaw Czarnów
 - Modernizacja drogi od trasy S8 przez Trojany, Zaścienie Karolew
 - Ciąg ulic Kościelna, Wyszyńskiego, Kościuszki, nowa nawierzchnia asfaltowa z odpływami i prawidłowo obsadzonymi studzienkami oraz zbiornikami retencyjnymi, lokalizacja Dąbrówka
 - Utrzymanie dróg i przestrzeni publicznej, dodatkowe zatrudnienie osób lub lepsze zarządzanie ZGK, lok. gmina Dąbrówka, są. Koszt dodatkowych etatów.
 - Ścieżka biegowa (rekreacyjna) z wyznaczonymi trasami dla biegaczy (3 km, 5 km, 10 km) i rowerzystów, Dąbrówka
 - Budowa przedszkoli
 - Parking Park and Ride
 - Rozbudowa oczyszczalni ścieków wraz z rozbudową sieci kanalizacyjnej; Lokalizacja: Dąbrówka



- Budowa oświetlenia ulicznego miejscowości: Małopole, Karpin, Stanisławów
 - Budowa żłobka na terenie gminy
 - Objęcie miejscowym planem działek w poszczególnych miejscowościach
 - Rozwój kanalizacji na terenie gminy
 - Poprawa dostępu do opieki zdrowotnej
 - Budowa pełnowymiarowego obiektu sportowego w Dąbrówce lub w okolicy
 - Rozbudowa sieci kanalizacyjnej np. Trojany, Wszebory, Zaścienie, Karolew
 - Termomodernizacja budynku Urzędu Gminy Dąbrówka
 - Modernizacja budynku poczty w Dąbrówce
 - Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Dąbrówce
 - Gminny program dotacji do przydomowych oczyszczalni ścieków
 - Przedłużenie linii z Kuligowa do pętli MZA w Załubicach i skorelowanie czasu przyjazdów autobusu z odjazdami autobusów MZA
 - Wybudowanie punktu widokowego z widokiem na tereny Nadbużańskie. Najlepiej z możliwym dojazdem przynajmniej autem i widokiem na rozlewiska
5. Proszę wymienić 3 obiekty (m.in. budynki,) / obszary, na terenie gminy, które Pani/Pana zdaniem w pierwszej kolejności wymagają rewitalizacji (odnowienia, modernizacji, nadania nowych funkcji)
- Modernizacja dróg
 - Budowa i modernizacja infrastruktury okołodrogowej: chodniki, pobocza, altany przydrożne
 - Oznaczenie, zabezpieczenie zakrętu w lesie na jezdni przy adresie Sokołówek 23a ze względu na wysoką kolizyjność tego odcinka trasy
 - Budowa nowych ciągów tras rowerowych w lasach, wzdłuż Bugu lub przy głównych trasach komunikacyjnych
 - Budowa parkingu przy urzędzie gminy i kościele w Dąbrówce
 - Budowa małej infrastruktury publicznej oświetlenia, ogrodzenia, śmietniki
 - Zagospodarowanie gminnych terenów publicznych
 - Rozwiązanie problemów prawnych wspólnot gruntowych
 - Wprowadzenie działań z zakresu ochrony terenów cennych przyrodniczo w tym obszarów Natura 2000 (zakaz poruszania się pojazdami typu quad, samochody terenowe dewastujących brzeg dopływu Bugu i naturalne środowisko
 - Modernizacja stadionu GKS Dąbrówka
 - Modernizacja i zmiana przeznaczenia funkcji części budynków strażnic OSP
 - Modernizacja obiektów infrastruktury rekreacyjnej np. plac zabaw w Dąbrówce
 - Modernizacja terenu oczyszczalni ścieków
 - Modernizacja/budowa hal sportowych przy szkołach podstawowych,
 - Uregulowanie i konserwacja rowów melioracyjnych na terenie gminy
 - Modernizacja budynków użyteczności publicznej tj. Urząd Gminy Dąbrówka, Ośrodek Zdrowia w Dąbrówce, Ośrodek Zdrowia w Kuligowie, byłego komisariatu policji w Dąbrówce
 - Modernizacja budynków szkolnych: hala sportowa w SP Józefów, hala sportowa SP Guzowatka, budowa parkingu i sali gimnastycznej przy szkole we Wszeborach
 - Budowa ośrodka kultury z prawdziwego zdarzenia - również z filiami w innych miejscowościach, gdyż ze względu na brak komunikacji dojazd do centrum gminy jest zazwyczaj niemożliwy
 - Rozbudowa oferty zajęć dodatkowych dla dzieci oferowanych przez dom kultury w kontekście dostępności godzinowej dla rodziców pracujących
 - Budowa ogólnodostępnych obiektów sportowych na terenie gminy poza miejscowością Dąbrówka



- Budowa jednego czy kilku dużych placów zabaw dla dzieci, zamiast w każdej wsi takiego samego (np. coś w stylu ogrodu w parku brudnowskim czy place zabaw w parkach w Grodzisku Mazowieckim, aby stanowiły atrakcję dla dzieci
 - Rozbudowa miejsc służących integracji społeczności lokalnej
6. Kluczowe elementy (atuty, mocne strony definiowane w obszarze infrastruktury, kultury/wydarzeń kulturalnych, przemysłu/gospodarki, zasobów środowiskowych czy potencjału społecznego), z których gmina może być dumna (proszę wymienić maksymalnie 3):
- Imprezy sportowe np. Bieg o Koronę Dąbrówki;
 - Infrastruktura boisk sportowych (Dąbrówka- hala sportowa);
 - Dobra lokalizacja (bliskość Warszawy) i skomunikowanie gminy, bliskość trasy S8;
 - Dbłość o pamięć historyczną (Murale upamiętniające poległych podczas II Wojny Światowej);
 - Dziedzictwo kulturowe: chrzest Norwida, obecność Napoleona;
 - Działalność kulturalna GCK i kalendarz imprez kulturalnych: impreza plenerowa Weller Kołaków, Huzarzy śmierci;
 - Skansen w Kuligowie;
 - Bogactwo naturalne i krajobrazowe: obszary Natura 2000, lokalizacja nad rzeką Bug, tereny zielone, zbiorniki wodne;
 - Infrastruktura przestrzenna np. Plac główny w Dąbrówce;
 - Potencjał społeczny – mieszkańcy chętni do działania- np. program "Akcja aktywacja";
 - Trasy rowerowe;
 - Rozwinięta sieć wodociągowa;
 - Mała gęstość zabudowy a tym samym obecność terenów inwestycyjnych np. pod budowę nowych domów.
7. Statystyka odpowiedzi na pytanie 7 ankiety tj. Proszę ocenić poniższe stwierdzenia dotyczące Gminy:

KATEGORIA	BARDZO WYSOKA	WYSOKA	ŚREDNIA/ PRZECIĘTNA	NISKA	BARDZO NISKA
ATRAKCYJNA JAKO MIEJSCE ZAMIESZKANIA	10	24	24	0	0
ATRAKCYJNA JAKO MIEJSCE DO PRACY	2	8	27	14	7
ATRAKCYJNA JAKO MIEJSCE DO WYPOCZYNKU	10	23	20	4	0
ATRAKCYJNIEJSZA NIŻ SĄSIEDNIE GMINY	8	16	28	4	0
POŁOŻONA W ATRAKCYJNYM MIEJSCU REGIONU	11	26	17	1	1
TO GMINA, W KTÓREJ MOŻNA CZUĆ SIĘ BEZPIECZNIE	11	16	27	1	2
TO GMINA, Z KTÓRĄ JESTEM SILNIE ZWIĄZANY/A	11	25	11	6	3



8. Statystyka odpowiedzi na pytanie 7 ankiety tj. Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź z czym chciał(a)by Pani/Pan, aby utożsamiano Gminę w roku 2030?

